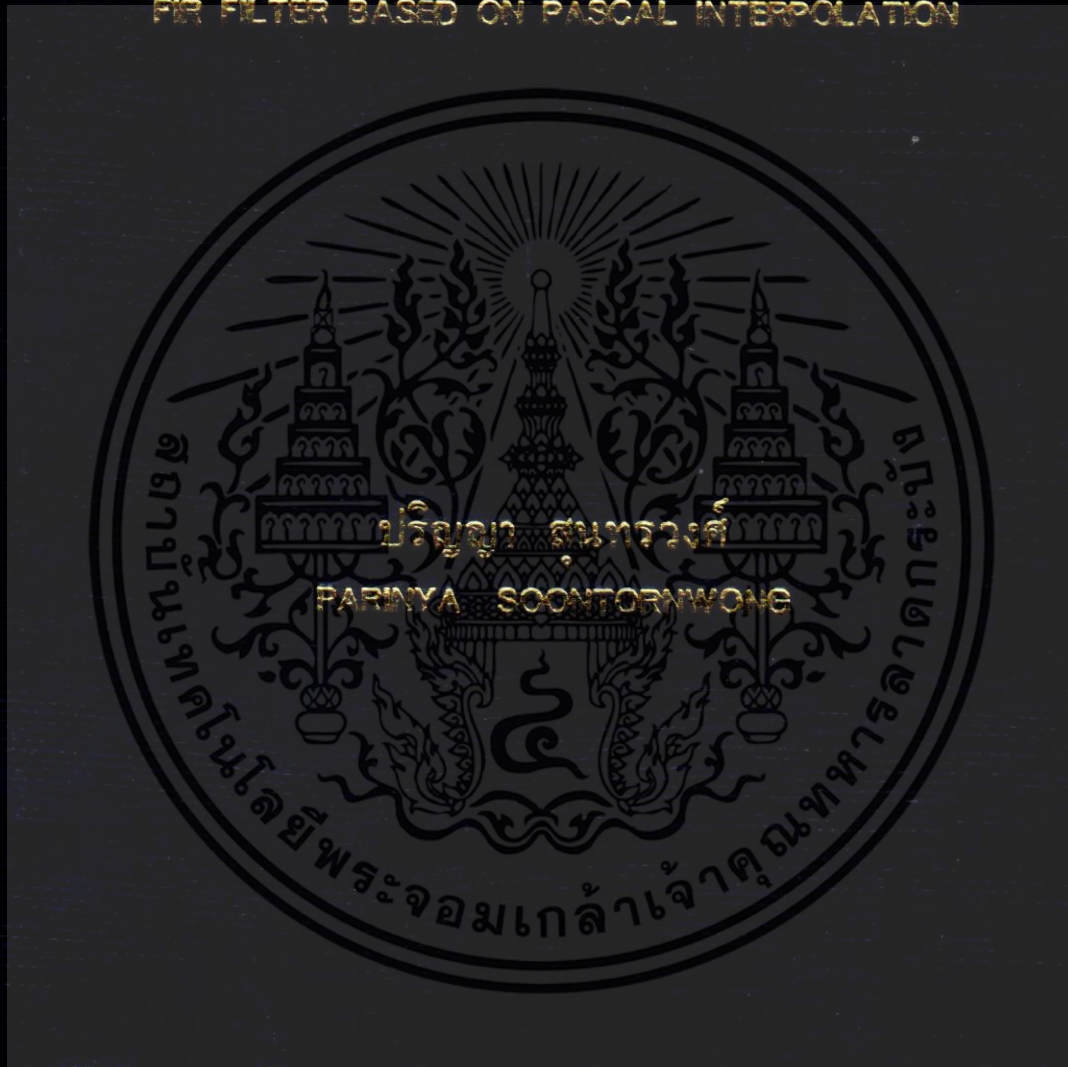

วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์
จำกัดที่มีความซับซ้อนต่ำบนพื้นฐานการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล

LOW COMPLEXITY VARIABLE FRACTIONAL DELAY
FIR FILTER BASED ON PASCAL INTERPOLATION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2559

KMITL-2016-EN-D-018-122

วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์
จำกัดที่มีความซับซ้อนต่ำบนพื้นฐานการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล

LOW COMPLEXITY VARIABLE FRACTIONAL DELAY
FIR FILTER BASED ON PASCAL INTERPOLATION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2559

KMITL-2016-EN-D-018-122

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LOW COMPLEXITY VARIABLE FRACTIONAL DELAY
FIR FILTER BASED ON PASCAL INTERPOLATION

PARINYA SOONTORNWONG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF ENGINEERING IN ELECTRICAL ENGINEERING
FACULTY OF ENGINEERING
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2016

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KMITL-2016-EN-D-018-122

COPYRIGHT 2016

FACULTY OF ENGINEERING

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์   วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัด
ที่มีความซับซ้อนต่ำบนพื้นฐานการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล

Thesis Title   Low Complexity Variable Fractional Delay FIR Filter based on Pascal
Interpolation

นักศึกษា   นายปริญญา สุนทรวงศ์

รหัสประจำตัว   54610104

ปริญญา   วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชา   วิศวกรรมไฟฟ้า

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์   ผศ.ดร.ศรวต์ฉน์ ชิวปรีชา

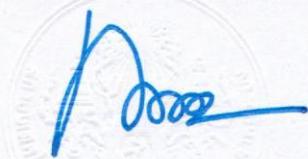
หมายเลขวิทยานิพนธ์   KMITL-2016-EN-D-018-122

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ศ.ดร.พรชัย	ทรัพย์นิธิ	P.S.K
ผศ.ดร.สมเกียรติ	ฤกษ์วีรฤณ	
รศ.ดร.พีระพล	ยุวภูษิตานนท์	
ผศ.ดร.มนตรี	คำเงิน	
ผศ.ดร.ศรวต์ฉน์	ชิวปรีชา	

วัน / เดือน/ ปี ที่สอบ วันจันทร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 13.00-15.00 น.
สถานที่สอบ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ห้อง HM-301

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

คณะวิศวกรรมศาสตร์ รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร. คมสัน มาลีสี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำมาใช้โดยไม่ระบุชื่อหรือมีการนำ
ไปว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2559

หัวข้อวิทยานิพนธ์	วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบ สนองอิมพัลส์จำกัดที่มีความซับซ้อนต่ำบนพื้นฐานการประมาณค่า ในช่วงแบบปาสคาล
นักศึกษา	นายปริญญา สุนทรวงศ์
รหัสประจำตัว	54610104
ปริญญา	วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมไฟฟ้า
พ.ศ.	2559
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร.ศรวัฒน์ ชิวปรีชา

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเสนอวิธีการออกแบบโครงสร้างวงจรรองสัญญาณแบบใหม่สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่ให้ผลตอบสนองทางขนาดแบบราบเรียบที่สุด ซึ่งวิธีการออกแบบโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณสร้างขึ้นมาจากวิธีการที่เรียกว่าการแปลงพหุนามไม่ต่อเนื่องและการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล โดยจะเรียกวงจรรองสัญญาณแบบใหม่นี้ว่าวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ซึ่งพหุนามปาสคาลที่อันดับใดๆ ในวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลได้มาจากการกำหนดจุดของข้อมูลที่มีขนาดเท่ากับอันดับบวกหนึ่ง และวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลจะประกอบด้วย 2 ส่วน คือวงจรส่วนหน้าและวงจรส่วนหลัง ในโครงสร้างของวงจรส่วนหน้าจะเป็นวงจรรองสัญญาณที่ปราศจากวงจรคูณ และจำนวนการคูณจะขึ้นอยู่กับวงจรส่วนหลังซึ่งเป็นฟังก์ชันเชิงเส้นกับอันดับของวงจรรองสัญญาณ โดยโครงสร้างสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลที่ได้นำเสนอนี้สามารถปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงได้แบบทันทีทันใด ซึ่งเหมาะกับการประยุกต์ใช้งานเวลาจริง อย่างไรก็ตามโครงสร้างวงจรรองส่วนหน้าสามารถเลือกการใช้งานได้เนื่องจากโครงสร้างแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดคือชนิดต่อเรียงและชนิดขนาน โดยโครงสร้างทั้งสองชนิดมีจำนวนการคูณที่เท่ากัน ด้วยเหตุนี้วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลจึงเป็นโครงสร้างวงจรรองสัญญาณที่มีความซับซ้อนในการคำนวณต่ำ ปราศจากความผิดพลาดชั่วขณะในระหว่างปรับค่าพารามิเตอร์ความหน่วงแบบทันทีทันใด และเป็นโครงสร้างที่มีผลกระทบการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ที่ต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Low complexity variable fractional delay FIR filter based on Pascal interpolation
Student	Mr.Parinya Soontornwong
Student ID.	54610104
Degree	Doctor of Engineering
Program	Electrical Engineering
Year	2016
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Sorawat Chivapreecha

ABSTRACT

This thesis presents a novel design method and a new filter structure for the maximally-flat variable fractional-delay (VFD) FIR filter. Since the design method and filter structure are formulated from the so-called discrete Pascal transform (DPT) and its Pascal interpolation, the resulting VFD filter is called Pascal VFD filter. The kth -order Pascal polynomial in the Pascal VFD filter is used for fitting $(k+1)$ data points. The Pascal VFD filter is a real-time VFD filter that consists of two sections, which can be realized into the front-end and the back-end sections. The front-end section contains multiplierless digital filters, while the number of multiplications in the back-end section is a linear function of the order k . Since the proposed Pascal VFD filter structure can adjust the delay parameter online, it is more suitable for real-time applications. Moreover, the proposed Pascal VFD filter structure is also divided into two types as the cascade-type and parallel-type Pascal VFD filter based on choice of front-end section. Both two types of Pascal VFD filters use the same number of multiplications. Consequently, the Pascal VFD filter can give low-complexity filter structures including no transient error during online adjustment of delay parameter, and low coefficient quantization effect on their structures.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากข้าพเจ้าได้รับความกรุณา ความเมตตา จาก ผศ.ดร.ศรวัฒน์ ชิวปรีชา ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่ แนะนำ ชี้แนะข้อบกพร่องและ ร่วมแก้ไขปัญหา ติดตามความก้าวหน้าของงานวิจัย รวมทั้งฝึกฝนให้ข้าพเจ้ามีทักษะทางการคิด การอ่าน การเขียนและการนำเสนอผลงานวิชาการ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาตนเอง

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ Prof. Tian-Bo Deng ที่ให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะข้อบกพร่องและ ร่วมแก้ไขปัญหา คอยดูแลเอาใจ ตลอดจนดูแลข้าพเจ้าในขณะที่ข้าพเจ้าศึกษางานวิจัยที่ประเทศญี่ปุ่น

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศ.ดร.พรชัย ทรัพย์นิธิ ผศ.ดร. สมเกียรติ ฤกษ์วีระชัย รศ.ดร.พีระพล ยุวภูษิตานนท์ และ ผศ.ดร.มนตรี คำเงิน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำในงานวิจัยของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ รศ.ดร.พิพัฒน์ พรหมมี และ ผศ.ดร.มนตรี คำเงิน ตลอดจนถึง คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ภาควิชาโทรคมนาคม ที่กรุณาให้คำปรึกษา และชี้แนะข้อมูลทางด้านวิชาการ งานวิจัย ซึ่งนับเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยของข้าพเจ้าอย่างมาก

ขอขอบพระคุณศูนย์ประสานงานนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และกรุณาให้ทุนสนับสนุนการศึกษา ณ ประเทศไทยและทุนวิจัย ณ ประเทศญี่ปุ่น

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดการทำงาน ของข้าพเจ้า ที่ให้โอกาสทางการศึกษา ต่อยอดความรู้เพื่อเป็นกำลังทางการศึกษาของ องค์การและประเทศชาติ

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในห้องปฏิบัติการภาควิชาโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และ ถ่ายทอดเทคโนโลยีความรู้ให้แก่ข้าพเจ้า

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและครอบครัวของข้าพเจ้าที่ได้ให้ชีวิตและ โอกาสทางการศึกษา คอยเป็นกำลังใจและให้ความห่วงใยเสมอมา ตลอดจนคุณครูและอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมาจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ปริญญญา สุนทรวงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญรูป.....	VII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตวิทยานิพนธ์.....	6
1.3 เนื้อหาของวิทยานิพนธ์.....	7
บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 การประมาณค่าในช่วงลากรานจ์.....	8
2.2 โครงสร้างแฟร็รัวร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เฉพาะส่วนชนิดลากรานจ์.....	10
2.3 โครงสร้างแฟร็รัวร์แบบดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เฉพาะส่วนชนิดลากรานจ์.....	22
2.4 โครงสร้างปรับลดสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เฉพาะส่วน.....	28
2.5 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเฉพาะส่วน.....	31
2.6 วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเฉพาะส่วนที่ให้ผลตอบสนองทางขนาด แบบราบเรียบสุด.....	35
บทที่ 3 วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเฉพาะส่วนปาสคาล.....	39
3.1 ฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง.....	40
3.2 การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล.....	42
3.3 ที่มาของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเฉพาะส่วนปาสคาล.....	49
3.4 วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเฉพาะส่วนปาสคาล.....	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 วงจรส่วนหน้าสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน	
แบบปาสคาล.....	60
3.5.1 โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียง.....	60
3.5.2 โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนาน.....	62
3.6 วงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน	
แบบปาสคาล.....	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ห้วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล.....	75
4.1 ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล.....	75
4.2 ผลการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล.....	79
4.2.1 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน.....	79
4.2.2 โครงสร้างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบปาสคาล.....	83
4.2.3 การจำลองการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะ.....	88
4.3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล.....	125
บทที่ 5 สรุปผลงานวิจัย.....	145
5.1 สรุปผล.....	145
5.2 วิจารณ์และข้อเสนอแนะ.....	147

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ค่าสัมประสิทธิ์ความหน่วงปาสคาล $P_i(D)$ ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ด.....	56
4.1 ความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดต่างๆ ที่อันดับใดๆ.....	76
4.2 ค่าเอาต์พุตโหนด A โหนด B และโหนด C เมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสาม.....	81
4.3 ค่าเอาต์พุตที่โหนด A โหนด B และโหนด C เมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบปาสคาลอันดับสาม.....	85
4.4 ค่าเอาต์พุตที่โหนด A โหนด B และโหนด C เมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม.....	86
4.5 ค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ด.....	126
4.6 ค่าสัมประสิทธิ์โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ด.....	127
4.7 ค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบปาสคาลอันดับเจ็ด.....	127
4.8 รูปแบบจำนวนบิตของระบบตัวเลขฐานสองแบบส่วนเติมเต็มสองสำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับเจ็ด.....	127

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 สัญญาณอินพุตที่มีอัตราการซีกตัวอย่างที่ความถี่ f_{s1} แปลงไปสู่สัญญาณเอาต์พุตที่มีอัตราการซีกตัวอย่างที่ความถี่ f_{s2}	2
1.2 แผนผังของระบบวงจรแปลงอัตราการซีกตัวอย่าง.....	2
1.3 การควบคุมเวลาของสัญญาณการซีกตัวอย่างของส่วนประมวลผลสัญญาณอนาล็อก.....	3
1.4 การควบคุมเวลาของสัญญาณการซีกตัวอย่างของส่วนประมวลผลสัญญาณเชิงเลข.....	3
2.1 การประมาณค่าในช่วงพหุนามอันดับ k ใดๆ.....	9
2.2 โครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับใดๆ.....	12
2.3 วงจรกรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง.....	15
2.4 รายละเอียดค่าสัมประสิทธิ์ภายในวงจรกรองย่อยของโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง.....	15
2.5 โครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองด้วยวิธีเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์.....	20
2.6 ค่าสัมประสิทธิ์วงจรกรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองด้วยวิธีเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์.....	20
2.7 ค่าสัมประสิทธิ์วงจรกรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง (ค่าสัมประสิทธิ์วงจรกรองย่อย $V_2(z)$ สมมาตร).....	21
2.8 โครงสร้างแฟร์โรว์แบบดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับใดๆ.....	25
2.9 โครงสร้างแฟร์โรว์แบบดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์.....	27
2.10 รายละเอียดค่าสัมประสิทธิ์ภายในวงจรกรองย่อยของโครงสร้างแฟร์โรว์แบบดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากานจ์.....	27
2.11 แผนผังกระบวนการทำงานของโครงสร้างปรับลดสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน.....	28
2.12 โครงสร้างปรับลดสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง.....	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.13 ภาพรวมของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับใดๆ.....	32
2.14 รายละเอียดภายในโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับใดๆ.....	32
2.15 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง.....	34
2.16 ค่าสัมประสิทธิ์ในโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง.....	34
2.17 ตัวอย่างผลตอบสนองทางขนาดของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับวงจรรองสัญญาณเพิ่มมากขึ้น.....	37
3.1 สามเหลี่ยมปาสคาล.....	39
3.2 หลักการของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล.....	45
3.3 สัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n) = [1 \ 2 \ 3]$	45
3.4 เอาต์พุตของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $x(n/3)$	48
3.5 ลำดับสัญญาณอินพุต $x(n)$, $x(n-1)$ และ $x(n-2)$	53
3.6 ลำดับสัญญาณเอาต์พุตของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสอง.....	53
3.7 กลไกภายในของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล.....	58
3.8 ตัวอย่างผลตอบสนองทางขนาดของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามสิบ (30 th -order Pascal VFD filter).....	59
3.9 ตัวอย่างผลตอบสนองความหน่วงของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามสิบ (30 th -order Pascal VFD filter).....	59
3.10 แผนผังโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ.....	61
3.11 รายละเอียดของโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ.....	61
3.12 บัต์เตอร์ฟลายการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (butterfly unit of DPT).....	63
3.13 ตัวอย่างโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม.....	67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.14	แผนผังโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับ ค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ.....68
3.15	รายละเอียดของโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ.....69
3.16	วงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบ ปาสคาลอันดับใดๆ.....71
3.17	โครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษ ส่วนปาสคาลอันดับห้า.....72
3.18	โครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ปาสคาลอันดับห้า.....73
4.1	กราฟเปรียบเทียบจำนวนการคูณของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เศษส่วนที่อันดับสองถึงอันดับสามสิบ.....77
4.2	กราฟเปรียบเทียบจำนวนการบวกของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง เป็นเศษส่วนที่อันดับสองถึงอันดับสามสิบ.....78
4.3	โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน อันดับสาม.....80
4.4	โครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษ ส่วนปาสคาลอันดับสาม.....84
4.5	โครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษ ส่วนปาสคาลอันดับสาม.....84
4.6	แผนผังการจำลองการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะของวงจรกรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน.....89
4.7	ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นไซน์).....93
4.8	ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นไซน์).....94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.9 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นไซน์).....	95
4.10 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นไซน์).....	96
4.11 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นไซน์).....	97
4.12 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นไซน์).....	98
4.13 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นไซน์).....	99
4.14 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นไซน์).....	100
4.15 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นไซน์).....	101
4.16 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	102
4.17 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	103

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.18 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	104
4.19 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	105
4.20 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	106
4.21 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	107
4.22 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	108
4.23 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	109
4.24 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม).....	110
4.25 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	111
4.26 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	112

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.27 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	113
4.28 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	114
4.29 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	115
4.30 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	116
4.31 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	117
4.32 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	118
4.33 ผลการจำลองสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสามเหลี่ยม).....	119
4.34 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสาม	120
4.35 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสามกับโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจร กรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม.....	120

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.36	ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสามกับโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจร รองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม.....121
4.37	ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับห้า.....121
4.38	ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสามกับโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจร รองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้า.....122
4.39	ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสามกับโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจร รองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้า.....122
4.40	ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ด.....123
4.41	ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสามกับโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจร รองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ด.....123
4.42	ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความ หน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสามกับโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจร รองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ด.....124
4.43	ตัวอย่างตัวเลขฐานสองในรูปแบบจำนวนโดยตรง (fixed point) แบบส่วน เติมเต็มสอง (2's complement).....125
4.44	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับ วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 10 บิต.....130
4.45	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับ วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 12 บิต.....131

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.46	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวีร์สำหรับ วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 14 บิต.....132
4.47	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวีร์สำหรับ วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 16 บิต.....133
4.48	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวีร์สำหรับ วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 24 บิต.....134
4.49	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวีร์ดัดแปลง สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 10 บิต.....135
4.50	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวีร์ดัดแปลง สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 12 บิต.....136
4.51	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวีร์ดัดแปลง สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 14 บิต.....137
4.52	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวีร์ดัดแปลง สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 16 บิต.....138
4.53	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวีร์ดัดแปลง สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อน และหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 24 บิต.....139
4.54	ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างวงจรรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัด ระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 10 บิต.....140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.55 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความถี่ของโครงสร้างวงจรรอง สัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัด ระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 12 บิต.....	141
4.56 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความถี่ของโครงสร้างวงจรรอง สัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัด ระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 14 บิต.....	142
4.57 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความถี่ของโครงสร้างวงจรรอง สัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัด ระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 16 บิต.....	143
4.58 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความถี่ของโครงสร้างวงจรรอง สัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัด ระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 24 บิต.....	144

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

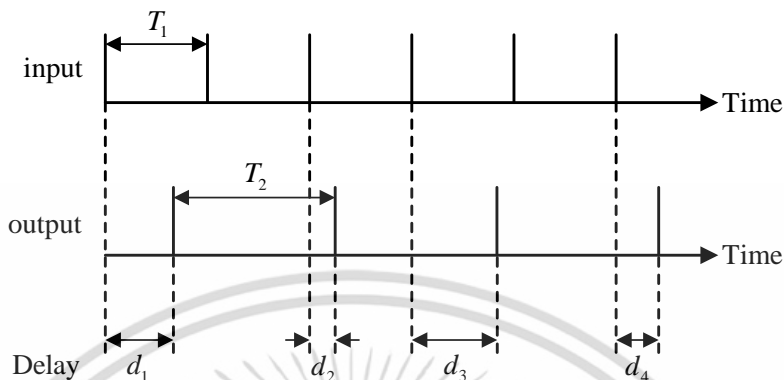
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

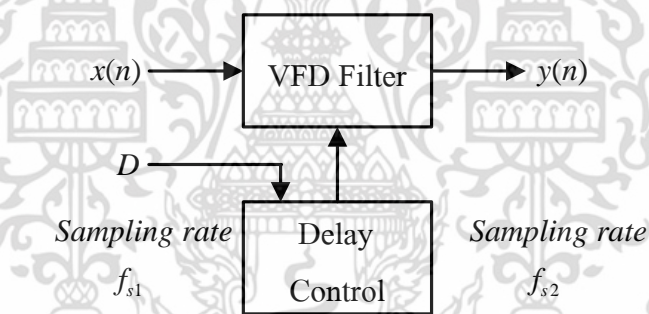
ในปัจจุบันวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน (variable fractional-delay filter: VFD filter) ได้ถูกนำมาเพื่อประยุกต์ใช้งานทางด้านการประมวลผลสัญญาณเชิงเลขมากขึ้นเช่น วงจรแปลงอัตราการซีกสัญญาณ (sampling-rate conversion: SRC) วงจรการเข้าจังหวะในโมเด็มดิจิทัล (Synchronization in digital modem) และการประมาณค่าในช่วงของภาพ (image interpolation) เป็นต้น โดยใน [1] ได้สรุปและยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้งานวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน โดยในวงจรแปลงอัตราการซีกตัวอย่างนั้นในการประมวลผลสัญญาณเชิงเลขสิ่งที่สำคัญสิ่งหนึ่งคืออัตราการซีกตัวอย่าง (sampling rate) ซึ่งในการทำงานของวงจรต่างๆ ในระบบการประมวลผลสัญญาณเชิงเลขอาจใช้อัตราการซีกตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน ซึ่งถ้าต้องการที่จะทำให้แต่ละส่วนสามารถเชื่อมโยงหรือทำงานร่วมกันได้โดยไม่เกิดความผิดพลาดย่อมจะต้องประกอบด้วยส่วนที่สามารถปรับเปลี่ยนอัตราการซีกตัวอย่างให้มีค่าที่ตรงตามต้องการ นั่นก็คือการใช้วงจรแปลงอัตราการซีกตัวอย่างและในความเป็นจริงแล้วเมื่อนำวงจรแปลงอัตราการซีกตัวอย่างไปใช้งาน อัตราการซีกตัวอย่างในระบบอาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง ดังนั้นการนำวงจรแปลงอัตราการซีกตัวอย่างมาใช้งานจะต้องเป็นวงจรที่มีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนอัตราการซีกตัวอย่างหรือเป็นวงจรที่มีคุณลักษณะที่ปรับเปลี่ยนได้แบบเวลาจริง (real-time) นั่นคือเราสามารถประยุกต์ใช้งานของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ซึ่งมีคุณสมบัติที่สามารถปรับเปลี่ยนได้แบบเวลาจริงด้วยการปรับค่าพารามิเตอร์ความหน่วง (delay parameter) ของวงจรกรองสัญญาณ

ในรูปที่ 1.1 แสดงให้เห็นถึงสัญญาณอินพุตที่มีช่วงเวลาของสัญญาณ T_1 ด้วยอัตราการซีกตัวอย่างที่ความถี่ f_{s1} และต้องการให้ได้สัญญาณเอาต์พุตที่มีช่วงเวลาของสัญญาณ T_2 จะต้องใช้อัตราการซีกตัวอย่างที่ความถี่ f_{s2} ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนช่วงเวลาของสัญญาณ T_1 เป็นช่วงเวลาของสัญญาณ T_2 ได้โดยการปรับค่าพารามิเตอร์ความหน่วงของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน โดยจะเห็นได้ว่าค่าพารามิเตอร์ความหน่วงในแต่ละช่วงเวลาจะมีค่าที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากปรับเปลี่ยนค่าพารามิเตอร์ความหน่วง (delay parameter: d_1, d_2, d_3 และ d_4) ของวงจรกรองสัญญาณ เพื่อให้ได้สัญญาณเอาต์พุตที่มีช่วงเวลาของสัญญาณ T_2 ได้ถูกต้อง ดังนั้นเราสามารถแสดงแผนผังของระบบวงจรแปลงอัตราการซีกตัวอย่าง (sampling rate conversion: SRC) ได้ดังรูปที่ 1.2 เมื่อสัญญาณอินพุตคือ $x(n)$ และสัญญาณเอาต์พุตคือ $y(n)$ และระบบสามารถแปลง

อัตราการซีกตัวอย่างจากความถี่ f_{s1} ไปสู่อัตราการซีกตัวอย่างความถี่ f_{s2} ได้ด้วยการปรับค่าพารามิเตอร์ความหน่วง

รูปที่ 1.1 สัญญาณอินพุตที่มีอัตราการซีกตัวอย่างที่ความถี่ f_{s1} แปลงไปสู่สัญญาณเอาต์พุตที่มีอัตราการซีกตัวอย่างที่ความถี่ f_{s2}

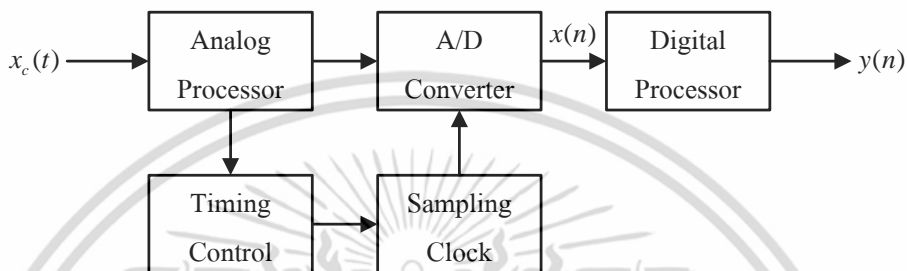

รูปที่ 1.2 แผนผังของระบบวงจรแปลงอัตราการซีกตัวอย่าง

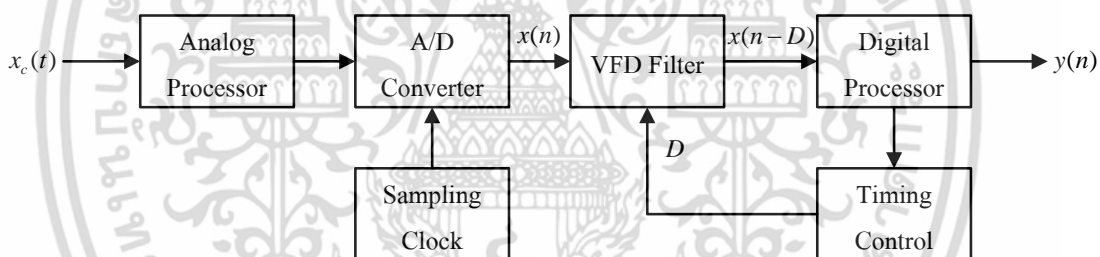
ต่อมาการประยุกต์ใช้งานวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนในการเข้าจังหวะในโมเด็มสัญญาณเชิงเลข (Synchronization in digital modem) โดยในปัจจุบันการสื่อสารข้อมูลที่เป็นสัญญาณเชิงเลขจะมีจุดเริ่มต้นมากจากสัญญาณอนาล็อกจากนั้นจะผ่านกระบวนการแปลงเพื่อเป็นสัญญาณเชิงเลข เนื่องจากการประมวลผลสัญญาณอนาล็อกจะมีผลต่อปัจจัยภายนอกได้แก่ อุณหภูมิ การสูญเสียของสัญญาณ ตลอดจนการควบคุมให้ระบบมีเอาต์พุตที่ตรงตามที่ต้องการได้ยากกว่า ดังนั้นในส่วนนี้จะแสดงตัวอย่างของการเข้าจังหวะในโมเด็มสัญญาณเชิงเลขที่เป็นแบบเดิมดังรูปที่ 1.3 จะเห็นได้ว่าระบบมีการจัดการข้อมูลในส่วนที่เป็นสัญญาณอนาล็อกอินพุต $x_c(t)$ และการควบคุมเวลา (timing control) ของสัญญาณการซีกตัวอย่าง (sampling clock) จะอยู่ภายใต้การควบคุมของส่วนประมวลผลสัญญาณอนาล็อก (analog processor) เมื่อเสร็จกระบวนการจึงค่อยแปลงเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ หากเรามองระบบจากรูปที่ 1.3 จะพบว่าระบบมีการควบคุมเวลา (timing control) ในกระบวนการของสัญญาณอนาล็อกซึ่งอาจจะเกิดค่าผิดพลาดได้จากปัจจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นเราสามารถแก้ไขได้โดยให้ระบบมีการควบคุมเวลา (timing control) ในกระบวนการของสัญญาณเชิงเลข ดังรูปที่ 1.4 ซึ่งสามารถทำให้ระบบมีประสิทธิภาพได้โดยนำวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนมาช่วยในการปรับการควบคุมเวลา (timing control) ให้มีค่าแม่นยำตามที่ต้องการได้ตลอดด้วยการปรับเปลี่ยนค่าพารามิเตอร์ความหน่วง

รูปที่ 1.3 การควบคุมเวลาของสัญญาณการซีกตัวอย่างของส่วนประมวลผลสัญญาณอนาล็อก

รูปที่ 1.4 การควบคุมเวลาของสัญญาณการซีกตัวอย่างของส่วนประมวลผลสัญญาณเชิงเลข

ก่อนหน้านี้นี้ได้มีงานวิจัยที่ได้นำเสนอวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน (variable fractional-delay filter) ชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดใน [2-20] สำหรับการได้มาซึ่งวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่ง่ายจะได้มาจากการประมาณค่าในช่วงพหุนาม (polynomial interpolation) [12-14] ซึ่งรู้จักกันในชื่อของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ ซึ่งเป็นวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่ให้ผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่มีความราบเรียบมากที่สุด (maximally-flat variable fractional-delay FIR filter) [12-14] เนื่องจากวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ (Lagrange-type variable fractional-delay filter) มีผลตอบสนองทางความถี่ที่ดีเยี่ยมบริเวณใกล้ความถี่ที่เป็นศูนย์ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการประยุกต์ใช้งานกับสัญญาณอินพุตที่ประกอบไปด้วยสัญญาณองค์ประกอบความถี่ต่ำ [15-17], [21] วงจรกรองสัญญาณปรับค่าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหน่วงเป็นเศษส่วนนิยมนำเสนอเป็นโครงสร้างที่เรียกว่าโครงสร้างแฟร์โรว์ (Farrow structure) [2] เนื่องจากโครงสร้างดังกล่าวได้แยกพารามิเตอร์ความหน่วง D ออกมาและโครงสร้างมีค่าสัมประสิทธิ์ที่คงที่ซึ่งจะเรียกว่าวงจรรองย่อย (sub-filter) ซึ่งผู้ใช้งานสามารถทำให้วงจรรองสัญญาณเปลี่ยนคุณลักษณะของวงจรรองสัญญาณได้ด้วยการปรับเปลี่ยนค่าพารามิเตอร์ความหน่วง D ในช่วงและเงื่อนไขของวงจรรองสัญญาณ โดยไม่ต้องคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ใหม่ ดังนั้นโครงสร้างแฟร์โรว์จึงนิยมนำไปใช้งานประมวลผลแบบเวลาจริง (real-time processing) หรือแบบออนไลน์ (online)

ในการออกแบบวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่ให้ผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่มีความราบเรียบมากที่สุด (maximally-flat variable fractional-delay FIR filter) นั้น สิ่งที่เราต้องการก็คือต้องการให้วงจรรองสัญญาณที่มีความซับซ้อนในการคำนวณต่ำ (low computational complexity) ให้ผลตอบสนองความหน่วง (delay response) และผลตอบสนองทางขนาด (amplitude response) ที่ถูกต้องในแถบความถี่ที่กว้าง (wide band) โดยโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณที่มีความซับซ้อนในการคำนวณต่ำหมายถึงโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณที่ได้ออกแบบมีจำนวนการคูณ (number of multiplication) และจำนวนการบวก (number of addition) ที่ต่ำ โดยถ้าโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณที่ได้ออกแบบมีจำนวนการคูณที่ต่ำก็หมายถึงขั้นตอนในการคำนวณของวงจรรองสัญญาณต่ำ ส่งผลทำให้วงจรรองสัญญาณดังกล่าวมีระยะเวลาในการประมวลผลสัญญาณที่รวดเร็ว ส่วนโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณจะให้ผลตอบสนองความหน่วง (delay response) และผลตอบสนองทางขนาด (amplitude response) ที่ถูกต้องในแถบความถี่ที่กว้างมักจะแลกมากับอันดับของวงจรรองสัญญาณที่สูงขึ้น ซึ่งสิ่งที่ตามมาก็คือโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณดังกล่าวอาจมีความซับซ้อนในการคำนวณที่สูงขึ้น เนื่องจากหากอันดับของวงจรรองสัญญาณสูงขึ้นจำนวนค่าสัมประสิทธิ์ในโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณก็จะมีเพิ่มมากขึ้น ใน [2] ได้นำเสนอโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ เมื่อพิจารณาที่อันดับใดๆ ของวงจรรองสัญญาณโครงสร้างนี้จะมีความซับซ้อนในการคำนวณที่ประกอบด้วยจำนวนการคูณ (number of multiplications) และจำนวนการบวก (number of addition) ที่ไม่เป็นฟังก์ชันเชิงเส้น (nonlinear function) กับอันดับของวงจรรองสัญญาณ นั่นคือหากโครงสร้างดังกล่าวต้องการให้ผลตอบสนองความหน่วง (delay response) และผลตอบสนองทางขนาด (amplitude response) ที่ถูกต้องในแถบความถี่ที่กว้างจำเป็นต้องเพิ่มอันดับของวงจรรองสัญญาณที่มากขึ้น และเมื่ออันดับของวงจรรองสัญญาณที่มากขึ้นก็จะส่งผลถึงความซับซ้อนในการคำนวณที่สูงขึ้นเช่นกัน โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [12-14] เป็นโครงสร้างที่มีวิธีการในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองย่อย (sub-filter) ที่สมมาตร (symmetry) หรือปฏิสมมาตร

(anti-symmetry) โดยผลของการคำนวณดังกล่าวสามารถลดจำนวนการคูณได้ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างแฟร์โรว์ลากรานจ์ [2]

นอกจากนี้การออกแบบวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่ให้ผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่มีความราบเรียบมากที่สุดได้มีการนำเสนอโครงสร้างอื่นๆ ที่ไม่ใช่โครงสร้างแฟร์โรว์ ได้แก่ โครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [22] และโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [23] ซึ่งวงจรกรองสัญญาณทั้งสองได้ออกแบบให้มีความซับซ้อนในการคำนวณมีจำนวนการคูณ (number of multiplications) และจำนวนการบวก (number of addition) ที่เป็นฟังก์ชันเชิงเส้น (linear function) กับอันดับของวงจรกรองสัญญาณ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความซับซ้อนในการคำนวณทั้ง 4 โครงสร้าง โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [24] มีจำนวนการคูณที่ต่ำที่สุด แต่โครงสร้างดังกล่าวอาจจะไม่เหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้ในงานประมวลผลแบบเวลาจริง (real-time processing) เนื่องจากเป็นโครงสร้างที่มีความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) ซึ่งจะทำให้ผลของการทำงานแบบเวลาจริงมีความผิดพลาดได้

ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นการออกแบบและสร้างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่เป็นโครงสร้างแบบใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานประมวลผลแบบเวลาจริงได้ ซึ่งที่มาของวิธีการออกแบบโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณได้มาจากการแปลงพหุนามไม่ต่อเนื่อง (Discrete polynomial transform) ซึ่งในงานวิจัยนี้จะเรียกว่าการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (Discrete Pascal transform: DPT) [24] และการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal Interpolation) ซึ่งจะเรียกววงจรกรองสัญญาณนี้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (Pascal Variable Fractional-Delay Filter) โดยโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลจะประกอบด้วยกลไกภายในที่แยกเป็น 2 ส่วนได้แก่ วงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (front-end of Pascal VFD filter) และวงจรส่วนหลังของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (back-end of Pascal VFD filter) ซึ่งวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลสามารถแยกออกได้เป็น 2 ชนิดโครงสร้างได้แก่ โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียง (cascade-type structure) และโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนาน (parallel-type structure) โดยโครงสร้างวงจรส่วนหน้าทั้ง 2 ชนิดจะเป็นโครงสร้างที่ปราศจากวงจรมคูณ (multiplierless filter) และจำนวนการคูณจะขึ้นอยู่กับวงจรส่วนหลังซึ่งเป็นฟังก์ชันเชิงเส้นกับอันดับของวงจรกรองสัญญาณ โดยการใช้งานวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ผู้ใช้งานสามารถเลือกใช้งานวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงหรือชนิดขนานควบคู่กับวงจรส่วนหลังวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณได้พิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) ความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) และผลกระทบการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization effects) โดยโครงสร้างสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลจะไปเปรียบเทียบกับโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [2] โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [12-14] และโครงสร้างอื่นๆ ที่ไม่ใช่โครงสร้างแฟร์โรว์ได้แก่ โครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [22] โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [23] ซึ่งพบว่าโครงสร้างสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลเป็นโครงสร้างวงจรรองสัญญาณที่มีความซับซ้อนในการคำนวณต่ำ (low complexity filter structure) ปราศจากความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error free) และเป็นโครงสร้างที่มีผลกระทบการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ที่ต่ำ (low coefficient quantization effects) ซึ่งเหมาะกับการนำไปใช้งานประมวลผลแบบเวลาจริง (real-time processing) หรือแบบออนไลน์ (online)

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตวิทยานิพนธ์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาวิธีการออกแบบและการสร้างของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัด
- 1.2.2 เพื่อศึกษาวิธีการออกแบบและการสร้างโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์
- 1.2.3 เพื่อศึกษาวิธีการออกแบบและการสร้างโครงสร้างสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดในโครงสร้างอื่นๆ
- 1.2.4 เพื่อศึกษาออกแบบและสร้างโครงสร้างแบบใหม่สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่ดีและมีประสิทธิภาพ
- 1.2.6 เพื่อออกแบบและสร้างโครงสร้างแบบใหม่สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่มีความซับซ้อนในการคำนวณต่ำ
- 1.2.7 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของโครงสร้างแบบใหม่สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดกับโครงสร้างสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 เนื้อหาของวิทยานิพนธ์

สำหรับเนื้อหาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการออกแบบและสร้างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่เป็นโครงสร้างแบบใหม่ซึ่งจะเรียกวงจรกรองสัญญาณนี้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (Pascal variable fractional-delay filter) โดยแบ่งเนื้อหาวิทยานิพนธ์ออกเป็น 5 บทดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงที่มา หลักการแนวคิดที่สามารถทำได้เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่มีมาก่อนหน้า ขอบเขตและเนื้อหาภาพรวมของวิทยานิพนธ์นี้

บทที่ 2 กล่าวถึงที่มาและการได้มาของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัด (variable fractional FIR filter) ด้วยวิธีต่างๆ และโครงสร้างสำหรับวงจรกรองสัญญาณแบบต่างๆ

บทที่ 3 กล่าวถึงที่มาและวิธีการที่ได้มาของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

บทที่ 4 กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลกับโครงสร้างอื่นๆ

บทที่ 5 สรุปงานวิจัยผลงานวิจัยและข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์นี้ โดยจะเป็นการกล่าวถึงที่มา และการได้มาของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัด (variable fractional FIR filter) ด้วยวิธีต่างๆ และโครงสร้างแบบต่างๆ ซึ่งวิธีการที่เป็นต้นแบบได้ดี (classical) ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัด คือวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ (Lagrange-type VFD filter) เนื่องจากเป็นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่ให้ผลตอบสนองทางขนาดแบบราบเรียบที่สุด (maximally-flat variable fractional delay filter) ดังนั้นในบทนี้จะกล่าวถึงการ ออกแบบวงจรรองสัญญาณที่ได้มาจากพื้นฐานและหลักการของการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ (Lagrange interpolation) เนื่องจากวงจรรองสัญญาณดังกล่าวส่วนใหญ่แล้วจะเริ่มต้นการ ออกแบบอยู่บนพื้นฐานของการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ และวงจรรองสัญญาณที่ได้ออกแบบนี้ สามารถคำนวณเพื่อให้ได้มาซึ่งสมการฟังก์ชันถ่ายโอนได้หลายวิธีการ แต่สามารถนำเสนอโครงสร้าง ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่เป็นที่นิยมก็คือโครงสร้างแฟร์โรว์ (Farrow structure) [2] นอกจากนี้วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่ได้ออกแบบบนพื้นฐานของการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์สามารถนำเสนอโครงสร้าง อื่นๆ ได้ ดังนั้นในเนื้อหาของบทนี้จะเปรียบเสมือนเป็นการทบทวนทฤษฎีและหลักการในการออกแบบ วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่สำคัญๆ เพื่อที่จะ ได้นำไปสู่เนื้อหาหลักของวิทยานิพนธ์นี้ นั่นคือการออกแบบวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง เป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่มีความซับซ้อนต่ำบนพื้นฐานการประมาณค่าในช่วง ปาสคาลต่อไป

2.1 การประมาณค่าในช่วงลากรานจ์

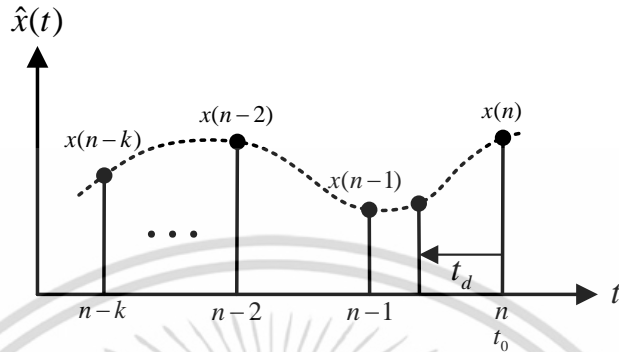
วิธีการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ (Lagrange interpolation method) คือวิธีการที่เรา ทราบดีแล้วว่าเป็นส่วนหนึ่งของการหาพหุนามพีชคณิต (polynomial algebra) โดยการประมาณค่า ในช่วงลากรานจ์สามารถหาได้จากพื้นฐานของการประมาณค่าในช่วงพหุนาม (interpolation polynomial)

จากรูปที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่าสัญญาณอินพุต $\hat{x}(t)$ เกิดจากการประมาณสัญญาณอินพุต อนุาล็อกต้นฉบับ $x(t)$ ที่ถูกสุ่มด้วยคาบเวลาในการสุ่มตัวอย่าง (sampling) ในที่นี้คือ T_s ดังนั้น

สัญญาณอินพุต $\hat{x}(t)$ จะมีขนาดที่เกิดจากการสุ่มของสัญญาณคือ $x(n-k), \dots, x(n-2), x(n-1)$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ $x(n)$ ซึ่งเป็นจุดที่เกิดจากการสุ่มของสัญญาณอินพุตอนาล็อก $x(t)$ ที่เวลา $(n-k)T_s, \dots, (n-2)T_s, (n-1)T_s$ และ $(n)T_s$ และเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจจึงกำหนดให้ $T_s = 1$

รูปที่ 2.1 การประมาณค่าในช่วงพหุนามอันดับ k ใดๆ

เราสามารถหาการประมาณค่าในช่วงพหุนาม (polynomial interpolation) อันดับ k ใดๆ ได้ดังนี้

$$\hat{x}(t) = \sum_{i=0}^k c_i x(t_0 - t_d)^i \quad (2.1)$$

เมื่อ $\hat{x}(t)$ คือสัญญาณอินพุต

c_i คือค่าสัมประสิทธิ์ของการประมาณค่าในช่วง

t_0 คือค่าของสัญญาณในเวลาเริ่มต้น

t_d คือเวลาของการประมาณค่าในช่วง

k คืออันดับของการประมาณค่าในช่วง

และค่าพหุนามของการประมาณค่าในช่วงหาได้จาก

$$c_i = \prod_{\substack{l=0 \\ l \neq i}}^k \frac{t - t_l}{t_i - t_l} \quad (2.2)$$

จากรูปที่ 2.1 จุดของสัญญาณที่นำมาหาค่าการประมาณค่าในช่วงพหุนามอันดับใดๆ จะมีจำนวนจุดของสัญญาณ $k+1$ จุด โดยจุดเริ่มต้นของสัญญาณอินพุตปัจจุบันคือ n ไปจนถึงจุด $n-k$ ซึ่งในที่นี้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าดัชนี (index) $i=0, 1, 2, \dots, k$ ซึ่งจุดเริ่มต้นของสัญญาณอินพุตปัจจุบัน n ก็คือเวลา t_0 จากพหุนามที่ใช้ในการประมาณค่าในช่วง (interpolating polynomial) ในสมการที่ (2.1) และสมการที่ (2.2) สัญญาณอินพุต $\hat{x}(t)$ จะสามารถที่จะเขียนเป็นสมการสำหรับการประมาณค่าในช่วงพหุนามลากรานจ์อันดับใดๆ ได้ดังนี้

$$\hat{x}(t) = \sum_{i=0}^k x_i L_i(t) \quad (2.3)$$

เมื่อ

$$L_i(t) = \prod_{\substack{l=0 \\ l \neq i}}^k \frac{t-t_l}{t_i-t_l} \quad (2.4)$$

และ $\hat{x}(t)$ คือสัญญาณอินพุต

L_i คือค่าพหุนามของการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์

x_i คือสัญญาณอินพุตที่ใช้ในการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์

k คืออันดับของการประมาณค่าในช่วง

ดังนั้นจากสมการที่ (2.3) และสมการที่ (2.4) คือสมการตั้งต้นที่จะนำไปสู่วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ (Lagrange-type VFD filter) ซึ่งจะอธิบายได้ในหัวข้อถัดไป

2.2 โครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

ในหัวข้อนี้เราจะประยุกต์ใช้การประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ให้เขียนอยู่ในรูปของสมการวงจกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน จากหัวข้อที่ 2.1 และ [1] ทำการแทนค่าเวลา $t \in [n-k, n]$ ใดๆ และจากสมการที่ (2.3) และสมการที่ (2.4) กำหนดให้

$$t_l = n - l \quad ; l = 0, 1, 2, \dots, k$$

$$x_i = x(n - i) \quad ; i = 0, 1, 2, \dots, k$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าเรากำหนดให้จุดที่จะเกิดการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์คือการห้วงของสัญญาณก็คือ พารามิเตอร์ความหน่วง D โดยที่ $D \in [0, k]$ จะได้

$$t = t_0 - D = n - D \quad (2.5)$$

จะได้

$$L_i(t) = L_i(n - D) = \prod_{\substack{l=0 \\ l \neq i}}^k \frac{l - D}{l - i} = \prod_{\substack{l=0 \\ l \neq i}}^k \frac{D - l}{i - l} \quad (2.6)$$

จากสมการที่ (2.3) เราสามารถเขียนสมการใหม่ได้ดังนี้

$$\hat{x}(t) = x(n - D) \quad (2.7)$$

$$\hat{x}(t) = \sum_{i=0}^k L_i(t)x(n - i) \quad (2.8)$$

ดังนั้นจะได้สมการที่ (2.8) ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ที่อยู่ในเทอมของพารามิเตอร์ความหน่วง D โดยใช้พื้นฐานของการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์คือ

$$y(n) = x(n - D) = \sum_{i=0}^k h_i(D)x(n - i) \quad (2.9)$$

โดย

$$h_i(D) = \prod_{\substack{l=0 \\ l \neq i}}^k \frac{D - l}{i - l} \quad (2.10)$$

เมื่อ $y(n)$ คือเอาต์พุตของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

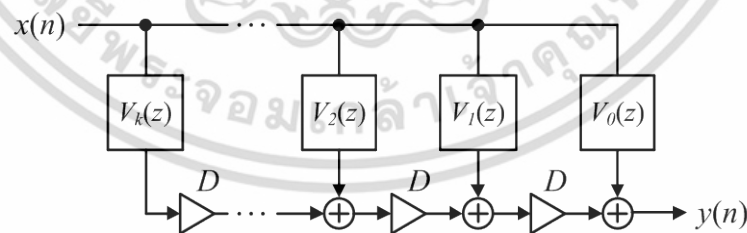
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- $h_i(D)$ คือค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ซึ่งเป็นฟังก์ชันของพารามิเตอร์ความหน่วง
- i คือดัชนี (index) ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์
- k คืออันดับของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์
- D คือพารามิเตอร์ความหน่วง

จากสมการที่ (2.9) เราจะได้ฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ได้ดังนี้

$$H(z,D) = \sum_{i=0}^k h_i(D)z^{-i} \quad ; \quad i = 0, 1, 2, \dots, k \quad (2.11)$$

และโดยทั่วไปแล้ววงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ที่ได้จากฟังก์ชันถ่ายโอนสมการที่ (2.9) จะนิยมที่จะนำเสนอโครงสร้างแฟร์โรว์ (Farrow structure) [2] ในรูปที่ 2.2 ด้วยการจัดรูปผลลัพธ์ของสมการให้อยู่ในรูป $H(z,D)$ นั่นคืออยู่ในฟังก์ชันของ z และฟังก์ชันของ D ซึ่งก็คือพารามิเตอร์ความหน่วง ดังนั้นรูปที่ 2.2 แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับใดๆ จะประกอบด้วยวงจรรองย่อย (sub-filter) $V_0(z), V_1(z), V_2(z), \dots, V_k(z)$

รูปที่ 2.2 โครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับใดๆ

และจะเห็นได้ว่าโครงสร้างแฟร์โรว์มีพารามิเตอร์ความหน่วง D ที่แยกออกมาจากวงจรรองย่อย ด้วยเหตุนี้ทำให้โครงสร้างแฟร์โรว์สามารถปรับค่าความหน่วงได้แบบทันทีทันใด (online tuning)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง D และช่วงของพารามิเตอร์ความหน่วง D สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนคือ

$$D = I + d \quad (2.12)$$

เมื่อ D คือพารามิเตอร์ความหน่วงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน

I คือค่าความหน่วงเต็มหน่วย (integer delay)

d คือค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน (fractional delay part), $0 \leq d < 1$

ซึ่งพารามิเตอร์ความหน่วง D จะเป็นค่าที่สามารถปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน (fractional value) และการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงในวงจรรองสัญญาณนี้จะสามารถเปลี่ยนคุณสมบัติของวงจรรองสัญญาณ (characteristic of filter) ได้โดยไม่ต้องคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ใหม่ เพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างที่ 2.1 แสดงวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรางจอันดับสอง (2nd -order Lagrange-type VFD filter)

ตัวอย่างที่ 2.1 เป็นการดำเนินการหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรางจอันดับสอง โดยวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรางจอันดับสอง จะมีค่าอันดับ $k=2$ จากสมการที่ (2.10) จะได้

$$h_i(D) = \prod_{\substack{l=0 \\ l \neq i}}^2 \frac{D-l}{i-l}$$

$$\text{ที่ } i=0; \quad h_0(D) = \frac{(D-1)(D-2)}{(0-1)(0-2)} = \frac{1}{2}(D^2 - 3D + 2)$$

$$\text{ที่ } i=1; \quad h_1(D) = \frac{(D-0)(D-2)}{(1-0)(1-2)} = -\frac{1}{2}(D^2 - 2D)$$

$$\text{ที่ } i=2; \quad h_2(D) = \frac{(D-0)(D-1)}{(2-0)(2-1)} = \frac{1}{2}(D^2 - D)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระจายสมการที่ (2.11) และแทนค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง $h_0(D)$, $h_1(D)$ และ $h_2(D)$ ลงในสมการที่ (2.11) จะได้

$$H(z, D) = \sum_{i=0}^2 h_i(D) z^{-i} \quad (2.13)$$

$$H(z, D) = h_0(D) z^0 + h_1(D) z^{-1} + h_2(D) z^{-2} \quad (2.14)$$

$$H(z, D) = \left[\frac{1}{2}(D^2 - 3D + 2) \right] + \left[-\frac{1}{2}(D^2 - 2D) \right] z^{-1} + \left[\frac{1}{2}(D^2 - D) \right] z^{-2} \quad (2.15)$$

จัดรูปในฟังก์ชันถ่ายโอน $H(z, D)$ ให้สามารถแสดงอยู่ในรูปของโครงสร้างแฟร็รวิ [1] จะได้

$$H(z, D) = 1 + D \left[-\frac{3}{2} + 2z^{-1} - \frac{1}{2}z^{-2} \right] + D^2 \left[\frac{1}{2} - z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2} \right] \quad (2.16)$$

สมการที่ (2.16) เมื่อเราพิจารณาสมการจะได้ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อยของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง $V_0(z)$, $V_1(z)$ และ $V_2(z)$ ที่สามารถแสดงในโครงสร้างแฟร็รวิได้ดังนี้

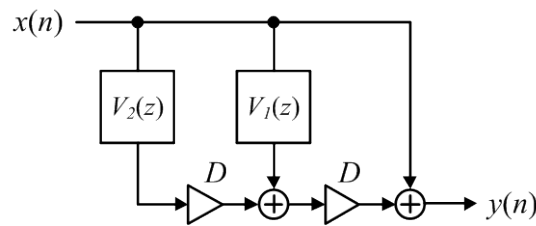
$$V_0(z) = 1$$

$$V_1(z) = -\frac{3}{2} + 2z^{-1} - \frac{1}{2}z^{-2}$$

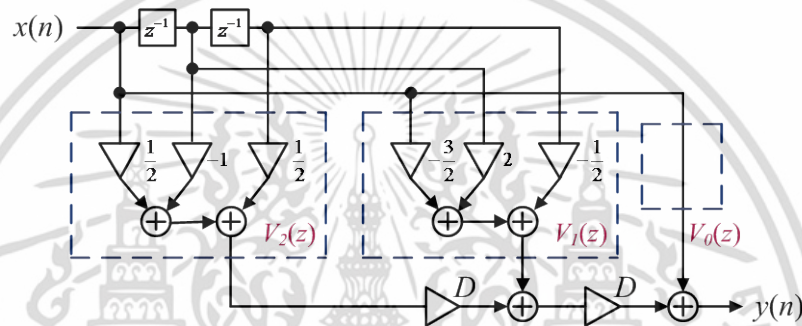
$$V_2(z) = \frac{1}{2} - z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2}$$

ดังนั้นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองที่ประกอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อย $V_0(z)$, $V_1(z)$ และ $V_2(z)$ สามารถแสดงโครงสร้างแฟร็รวิได้ในรูปที่ 2.3 และรูปที่ 2.4 แสดงรายละเอียดค่าสัมประสิทธิ์ภายในวงจรรองย่อย $V_0(z)$, $V_1(z)$ และ $V_2(z)$ ในรูปที่ 2.3 ซึ่งเมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) ของวงจรรองสัญญาณดังกล่าว (ในรูปที่ 2.4) โครงสร้างนี้มีความต้องการวงจรคูณ (multiplier) จำนวน 8 ตัว และวงจรรวม (adder) จำนวน 6 ตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.3 วงจรกรองย่อยในโครงสร้างแฟร์ไรร์ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง

รูปที่ 2.4 รายละเอียดค่าสัมประสิทธิ์ภายในวงจรกรองย่อยของโครงสร้างแฟร์ไรร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง

เมื่อพิจารณาฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ในสมการที่ (2.11) และสมการที่ (2.16) ในตัวอย่างที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าฟังก์ชันถ่ายโอนดังกล่าว หากต้องการให้วงจรกรองสัญญาณแสดงให้อยู่ในโครงสร้างแฟร์ไรร์จะต้องจัดรูปสมการให้พารามิเตอร์ความหน่วง D แยกออกมาแต่ละพจน์ ซึ่งในสมการที่ (2.16) อาจดูไม่ซับซ้อนเนื่องจากเป็นตัวอย่างของวงจรกรองสัญญาณอันดับสอง แต่หากเป็นวงจรกรองสัญญาณที่มีอันดับที่สูงขึ้นมากจะเกิดความยุ่งยากในการจัดรูปสมการ ดังนั้นในงานวิจัย [12-14] ได้แสดงถึงการออกแบบวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ที่เป็นวิธีที่ง่ายอีกวิธีหนึ่งคือการออกแบบโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองย่อย (sub-filter coefficient) ด้วยการใช้เมทริกซ์เวเดอร์มอนด์ (Vandermonde matrix) ซึ่งค่าที่คำนวณได้จากเมทริกซ์เวเดอร์มอนด์จะมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างแฟร์ไรร์ในรูปที่ 2.2 และสามารถแสดงฟังก์ชันถ่ายโอนใดๆ ได้ดังนี้

$$H(z, D) = \sum_{i=0}^k V_i(z) D^i \quad (2.13)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ $H(z, D)$ คือฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรรองย่อยของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

$V_i(z)$ คือวงจรรองย่อยของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

จากฟังก์ชันถ่ายโอนสมการที่ (2.17) สามารถเขียนฟังก์ชันถ่ายโอนให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$H(z, D) = \mathbf{D}^T \mathbf{V}(z) \quad (2.18)$$

เมื่อ $\mathbf{D}$ คือเวกเตอร์พารามิเตอร์ความหน่วง

$\mathbf{V}(z)$ คือเวกเตอร์วงจรรองย่อย

โดยเวกเตอร์พารามิเตอร์ความหน่วงคือ

$$\mathbf{D} = \begin{bmatrix} 1 \\ D \\ D^2 \\ \vdots \\ D^k \end{bmatrix} \quad (2.19)$$

และเวกเตอร์วงจรรองย่อยคือ

$$\mathbf{V}(z) = \begin{bmatrix} V_0(z) \\ V_1(z) \\ V_2(z) \\ \vdots \\ V_k(z) \end{bmatrix} \quad (2.20)$$

หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเอาต์พุต $y(n)$ กับอินพุต $x(n)$ ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเต็มหน่วย (integer delay-filter) สามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$H(z, D) = \frac{Y(z)}{X(z)} = z^{-D} \quad (2.21)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อกรณีพารามิเตอร์ความหน่วง $D=I$ โดยที่ I คือค่าความหน่วงเต็มหน่วย กรณีนี้พารามิเตอร์ความหน่วง $D=0, 1, 2, \dots, k$ และเปรียบเทียบกับสมการที่ (2.17) กับสมการที่ (2.21) เราจะได้

$$\sum_{i=0}^k V_i(z) D^i = z^{-D} \quad (2.22)$$

จากสมการที่ (2.22) สามารถแสดงให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$\mathbf{V}\mathbf{V}(z) = \mathbf{z} \quad (2.23)$$

เมื่อเมทริกซ์ $\mathbf{V}$ คือเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์คือ

$$\mathbf{V} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 2 & 2^2 & \dots & 2^k \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & k & k^2 & \dots & k^k \end{bmatrix} \quad (2.24)$$

และเวกเตอร์ $\mathbf{z}$ คือเวกเตอร์วงจรวงจรหน่วงใดๆ คือ

$$\mathbf{z} = \begin{bmatrix} 1 \\ z^{-1} \\ z^{-2} \\ \vdots \\ z^{-k} \end{bmatrix} \quad (2.25)$$

นั่นคือเวกเตอร์วงจรวงจรหน่วงสามารถคำนวณในรูปสมการเมทริกซ์ได้คือ

$$\mathbf{V}(z) = \mathbf{V}^{-1}\mathbf{z} \quad (2.26)$$

ค่าที่แสดงในแถว (row) ของเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์ผกผัน $\mathbf{V}^{-1}$ ก็คือค่าสัมประสิทธิ์วงจรวงจรหน่วง ดังนั้นเราจะได้ฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรวงจรหน่วงของวงจรวงจรหน่วงสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ สำหรับช่วงพารามิเตอร์ความหน่วง D ใดๆ โดยที่ $D \in [0, k]$ ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$H(z, D) = \sum_{i=0}^k V_i(z) D^i = \mathbf{D}^T \mathbf{V}^{-1} \mathbf{z} \quad (2.27)$$

จากฟังก์ชันถ่ายโอนในสมการที่ (2.27) สามารถคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองย่อย $V_i(z)$ ทุกตัวได้จากสมการที่ (2.26)

ดังนั้นความสัมพันธ์ในการแปลงแซต (z-transform) ระหว่างเอาต์พุต $Y(z)$ กับอินพุต $X(z)$ ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์สามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y(z) = H(z, D) X(z)$$

$$Y(z) = \mathbf{D}^T \mathbf{V}(z) X(z)$$

$$Y(z) = \mathbf{D}^T \mathbf{V}^{-1} \mathbf{z} X(z) \quad (2.28)$$

และจากสมการที่ (2.28) เมื่อทำการแปลงแซตผกผัน (inverse z-transform) เราจะได้สมการเอาต์พุตคือ

$$y(n) = \mathbf{D}^T \mathbf{V}^{-1} \mathbf{x} \quad (2.29)$$

โดยเวกเตอร์สัญญาณอินพุต $\mathbf{x}$ คือ

$$\mathbf{x} = \begin{bmatrix} x(n) \\ x(n-1) \\ x(n-2) \\ \vdots \\ x(n-k) \end{bmatrix} \quad (2.30)$$

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสมการที่ (2.29) กับสมการที่ (2.9) และสมการที่ (2.10) เราสามารถคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ $h_i(D)$ เหมือนในสมการที่ (2.10) ในรูปสมการเมทริกซ์ได้คือ

$$\mathbf{D}^T \mathbf{V}^{-1} = \mathbf{h} \quad (2.31)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยที่เวกเตอร์ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ $\mathbf{h}$ คือ

$$\mathbf{h} = \begin{bmatrix} h_0(D) \\ h_1(D) \\ h_2(D) \\ \vdots \\ h_k(D) \end{bmatrix} \quad (2.32)$$

ตัวอย่างที่ 2.2 พิจารณาการหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองด้วยเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์

คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง ดังนั้น $k=2$ จากสมการที่ (2.26) คือ

$$\mathbf{V}(z) = \mathbf{V}^{-1}\mathbf{z}$$

$$\begin{bmatrix} V_0(z) \\ V_1(z) \\ V_2(z) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 1 \\ z^{-1} \\ z^{-2} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} V_0(z) \\ V_1(z) \\ V_2(z) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -\frac{3}{2} & 2 & -\frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ z^{-1} \\ z^{-2} \end{bmatrix} \quad (2.33)$$

ดังนั้นจะได้ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อยของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง $V_0(z)$, $V_1(z)$ และ $V_2(z)$ ดังนี้

$$V_0(z) = 1$$

$$V_1(z) = -\frac{3}{2} + 2z^{-1} - \frac{1}{2}z^{-2}$$

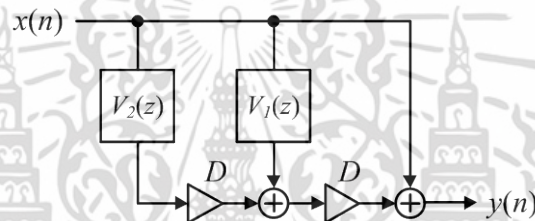
$$V_2(z) = \frac{1}{2} - z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

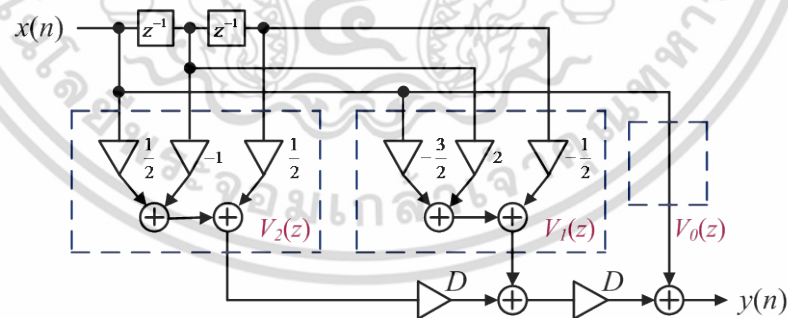
แทนค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองย่อย $V_0(z)$, $V_1(z)$ และ $V_2(z)$ ลงในสมการที่ (2.27) เราสามารถแสดงฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองได้ดังนี้

$$H(z,D) = 1 + D \left[-\frac{3}{2} + 2z^{-1} - \frac{1}{2}z^{-2} \right] + D^2 \left[\frac{1}{2} - z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2} \right] \quad (2.34)$$

ดังนั้นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองที่ประกอบด้วยวงจรรองย่อย $V_0(z)$, $V_1(z)$ และ $V_2(z)$ สามารถแสดงโครงสร้างแฟร์โรว์ได้ในรูปที่ 2.5 และรูปที่ 2.6 ตามลำดับ

รูปที่ 2.5 โครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองด้วยวิธีเมทริกซ์เวเนเตอร์มอนด์

รูปที่ 2.6 ค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองด้วยวิธีเมทริกซ์เวเนเตอร์มอนด์

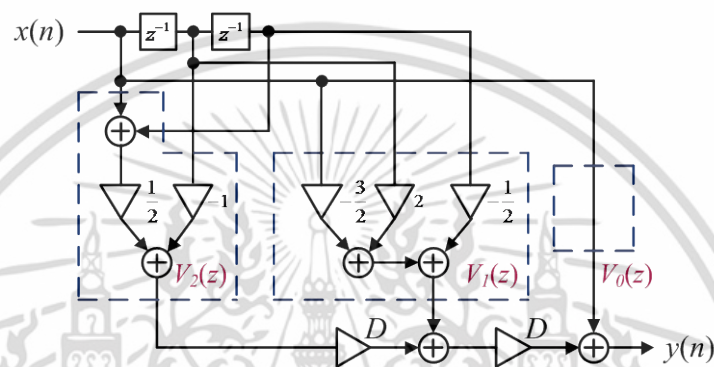
จากฟังก์ชันถ่ายโอนสมการที่ (2.34) จะเห็นได้ว่าจะมีคำตอบของสมการที่เท่ากับตัวอย่างที่ 2.1 ในสมการที่ (2.16) แต่วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณจะแตกต่างกัน ดังนั้น

วงจรรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองด้วยวิธีเมทริกซ์เวเนเตอร์มอนด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลากรานจ์อันดับสองด้วยวิธีเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์ที่แสดงในรูปที่ 2.5 และรูปที่ 2.6 จึงเป็นโครงสร้างแฟร์โรว์เดียวกันและเหมือนกับโครงสร้างแฟร์โรว์ในตัวอย่างที่ 2.1 ที่ได้แสดงในรูปที่ 2.3 และรูปที่ 2.4 ตามลำดับ

นอกจากนี้จากฟังก์ชันถ่ายโอนสมการที่ (2.34) และโครงสร้างแฟร์โรว์ในรูปที่ 2.4 จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อย $V_2(z)$ จะเป็นสมมาตรคือเป็นเฟสเชิงเส้น (linear phase) ทำให้สามารถลดวงจรรวมได้ด้วยการใช้วงจรรวมร่วมกัน ซึ่งสามารถแสดงได้ในรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.7 ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสอง (ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อย $V_2(z)$ สมมาตร)

พิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) ของโครงสร้างแฟร์โรว์ในรูปที่ 2.6 ก็คือวงจรรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองที่ประกอบด้วยวงจรรองย่อย $V_0(z)$, $V_1(z)$ และ $V_2(z)$ ซึ่งวงจรรองสัญญาณดังกล่าวมีความต้องการวงจรรวม (multiplier) จำนวน 8 ตัว และวงจรรวม (adder) จำนวน 6 ตัว สำหรับโครงสร้างแฟร์โรว์ในรูปที่ 2.7 ที่ได้ใช้วงจรรวมร่วมกันเนื่องจากวงจรรองย่อยสุดท้าย (last sub-filter) มีความสมมาตรจะความต้องการวงจรรวม (multiplier) จำนวน 7 ตัว และวงจรรวม (adder) จำนวน 6 ตัว จะเห็นว่าเมื่อกำหนดวงจรรองย่อยมีค่าสัมประสิทธิ์ที่สมมาตรก็สามารถลดจำนวนวงจรรวมได้

อย่างไรก็ตามแถว (row) สุดท้ายของเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์ผกผัน $\mathbf{V}^{-1}$ ในสมการที่ (2.33) จะมีองค์ประกอบภายในแถวที่สมมาตร (symmetry) หรือปฏิสมมาตร (anti-symmetry) นั่นคือวงจรรองย่อยสุดท้าย (last sub-filter) จะเป็นเฟสเชิงเส้น (linear phase) ดังนั้นสำหรับที่อันดับใดๆ ของวงจรรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ที่อันดับใดๆ เราสามารถสรุปความซับซ้อนในการคำนวณได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\text{จำนวนการคูณ (number of multiplications)} = k^2 + 2k$$

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = k^2 + k$$

2.3 โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เศษส่วนชนิดลากรานจ์

ในหัวข้อที่ 2.2 วงจรกรองย่อย $V_i(z)$ ยกเว้นตัวกรองย่อยตัวสุดท้าย $V_k(z)$ ไม่เป็นเฟสเชิงเส้น ซึ่งจะทำให้รูปแบบการคำนวณในโครงสร้างแฟร์โรว์เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ในหัวข้อนี้จะเป็นการกล่าวถึงอีกวิธีการที่สามารถทำให้รูปแบบการคำนวณในโครงสร้างแฟร์โรว์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือสามารถลดความซับซ้อนในการคำนวณของโครงสร้างแฟร์โรว์แบบดั้งเดิม (original Farrow structure) ของหัวข้อที่ 2.2 ด้วยวิธีการใช้เมทริกซ์การแปลง (transformation matrix) ที่ได้กล่าวใน [12-14] วิธีการนี้จะทำให้วงจรกรองย่อย $V_i(z)$ ทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองสัญญาณที่สมมาตร (symmetry) หรือปฏิสมมาตร (anti-symmetry) นั่นคือวงจรกรองย่อยทุกตัวเป็นเฟสเชิงเส้น

แถว (row) แต่ละแถวของเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์ผกผัน $\mathbf{V}^{-1}$ ก็คือค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองย่อย วิธีการที่จะทำให้วงจรกรองย่อย $V_i(z)$ ทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองสัญญาณสมมาตรหรือปฏิสมมาตรสามารถดำเนินการด้วยเมทริกซ์การแปลง $\mathbf{T}$ ที่ได้นำเสนอใน [12-14] ซึ่งหลังจากทำการแปลงแล้วจะทำให้ได้ฟังก์ชันถ่ายโอนใหม่ที่มีคุณลักษณะของวงจรกรองสัญญาณเหมือนกันกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ในหัวข้อ 2.2 แต่ผลลัพธ์ที่ได้จากการแปลงโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ เมื่อนำไปสร้างเป็นวงจรกรองสัญญาณจะสามารถลดจำนวนวงจรการคูณได้ครึ่งหนึ่ง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองย่อย $V_i(z)$ ทุกตัวสมมาตรหรือปฏิสมมาตร ทำให้สามารถใช้วงจรคูณร่วมกันได้ นั่นคือสามารถลดความซับซ้อนในการคำนวณได้โดยประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์เมื่อเปรียบเทียบกับกรคำนวณของโครงสร้างแฟร์โรว์แบบดั้งเดิม (original Farrow structure)

เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ ได้กำหนดให้พารามิเตอร์ความหน่วง D แยกออกเป็นสองส่วนคือ

$$D = \frac{k}{2} + p$$

เมื่อ p คือพารามิเตอร์ความหน่วงใหม่สำหรับวิธีการโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงโดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยนโยบายด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$p \in \left[-\frac{k}{2}, \frac{k}{2} \right]$$

และเมทริกซ์การแปลง $\mathbf{T}$ [12-14] สามารถแสดงได้ดังนี้

$$\mathbf{T} = \begin{bmatrix} 1 & \binom{k}{2} & \binom{k}{2}^2 & \binom{k}{2}^3 & \dots & \binom{k}{2}^k \\ 0 & 1 & \binom{2}{1}\binom{k}{2} & \binom{3}{1}\binom{k}{2}^2 & \dots & \binom{k}{1}\binom{k}{2}^{k-1} \\ 0 & 0 & 1 & \binom{3}{2}\binom{k}{2} & \dots & \binom{k}{2}\binom{k}{2}^{k-2} \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \dots & \binom{k}{3}\binom{k}{2}^{k-3} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \end{bmatrix} \quad (2.35)$$

เมื่อ k คืออันดับของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์และค่าสัมประสิทธิ์ไบนอมิเยล (binomial coefficient) หาได้จาก

$$\binom{a}{b} = \frac{a!}{b!(a-b)!} \quad (2.36)$$

หลังจากการแปลงด้วยเมทริกซ์การแปลง $\mathbf{T}$ เราจะได้เมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองย่อยใหม่ดังนี้

$$\hat{\mathbf{V}} = \mathbf{T}\mathbf{V}^{-1} \quad (2.37)$$

เมื่อ $\hat{\mathbf{V}}$ คือเมทริกซ์วงจรรองย่อยใหม่ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

$\mathbf{T}$ คือเมทริกซ์การแปลง

$\mathbf{V}^{-1}$ คือเมทริกซ์เวกเตอร์มอนด์ผกผัน

เมื่อเปรียบเทียบกับสมการที่ (2.26) โครงสร้างแฟร์โรวัตต์แปลงสำหรับวงจรรองย่อยใหม่ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์จะได้

$$\hat{\mathbf{V}}(z) = \hat{\mathbf{V}}\mathbf{z} \quad (2.38)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นแต่ละแถวของเมทริกซ์ $\hat{\mathbf{V}}$ สามารถหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองย่อยใหม่คือ $\hat{V}_i(z)$ จากสมการที่ (2.17) ทำให้ได้ฟังก์ชันถ่ายโอนสำหรับโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ดังนี้

$$\hat{H}(z, D) = \sum_{i=0}^k \hat{V}_i(z) p^i \quad (2.39)$$

เมื่อ $\hat{H}(z, D)$ คือฟังก์ชันถ่ายโอนโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

$\hat{V}_i(z)$ คือวงจรรองย่อยของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

p คือพารามิเตอร์ความหน่วง

และจากฟังก์ชันถ่ายโอนสมการที่ (2.18) สามารถเขียนฟังก์ชันถ่ายโอนของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$\hat{H}(z, D) = \mathbf{p}^T \hat{\mathbf{V}} \mathbf{z} \quad (2.40)$$

โดย $\hat{\mathbf{V}}$ คือเมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์และเวกเตอร์พารามิเตอร์ความหน่วง $\mathbf{p}$ คือ

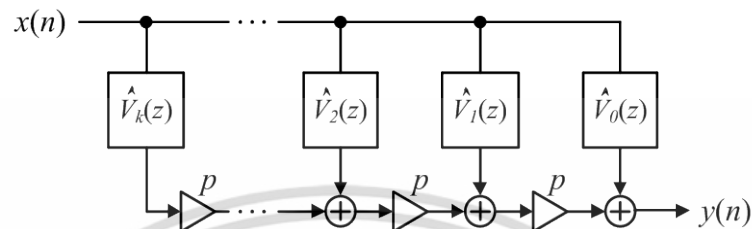
$$\mathbf{p}^T = [1 \quad p \quad p^2 \quad \cdots \quad p^k] \quad (2.41)$$

และเวกเตอร์วงจรรองย่อยคือ

$$\hat{\mathbf{V}}(z) = \begin{bmatrix} \hat{V}_0(z) \\ \hat{V}_1(z) \\ \hat{V}_2(z) \\ \vdots \\ \hat{V}_k(z) \end{bmatrix} \quad (2.42)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นจากฟังก์ชันถ่ายโอนสมการที่ (2.39) และสมการที่ (2.40) เราสามารถแสดงโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับใดๆ ได้ดังนี้

รูปที่ 2.8 โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับใดๆ

ในกรณีนี้ค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองย่อยชุดใหม่ $\hat{V}_0(z)$ ที่ได้จากโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์จะไม่มีค่าเท่ากับหนึ่ง ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองย่อย $\hat{V}_0(z)$ จะมีค่าไม่เท่ากับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองย่อย $V_0(z)$ ในโครงสร้างแฟร์โรว์แบบดั้งเดิม (original Farrow structure) ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองย่อยชุดใหม่ใดๆ $\hat{V}_i(z)$ ทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองที่สมมาตร (symmetry) หรือปฏิสมมาตร (anti-symmetry) นั่นคือวงจรกรองย่อยทุกตัวเป็นเฟสเชิงเส้น (linear phase) ดังนั้นวิธีการที่ได้นำเสนอนี้สามารถความซับซ้อนในการคำนวณได้ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์เมื่อเปรียบเทียบกับความซับซ้อนในการคำนวณของโครงสร้างแฟร์โรว์แบบดั้งเดิม (original Farrow structure)

ตัวอย่างที่ 2.3 พิจารณาการหาค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ได้จากตัวอย่างที่ 2.2 และสามารถคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรกรองย่อยได้จากสมการที่ (2.37)

$$\hat{\mathbf{V}} = \mathbf{TV}^{-1}$$

$$\hat{\mathbf{V}} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -\frac{3}{2} & 2 & -\frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\widehat{\mathbf{V}} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ -\frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

แทนค่าเมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองย่อยใหม่ $\widehat{\mathbf{V}}$ ในสมการที่ (2.38) จะได้เวกเตอร์ของวงจรรองย่อยดังนี้

$$\begin{bmatrix} \widehat{V}_0(z) \\ \widehat{V}_1(z) \\ \widehat{V}_2(z) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ -\frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ z^{-1} \\ z^{-2} \end{bmatrix} \quad (2.43)$$

ดังนั้นโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์จะมีค่าสัมประสิทธิ์ในวงจรรองย่อย $\widehat{V}_0(z)$, $\widehat{V}_1(z)$ และ $\widehat{V}_2(z)$ ดังนี้

$$\widehat{V}_0(z) = z^{-1}$$

$$\widehat{V}_1(z) = -\frac{1}{2} + \frac{1}{2}z^{-2}$$

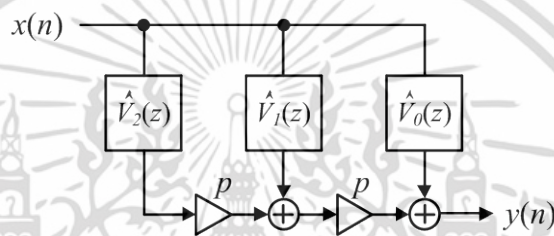
$$\widehat{V}_2(z) = \frac{1}{2} - z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2}$$

แทนค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อย $\widehat{V}_0(z)$, $\widehat{V}_1(z)$ และ $\widehat{V}_2(z)$ ลงในสมการที่ (2.39) เราสามารถแสดงฟังก์ชันถ่ายโอนของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ได้ดังนี้

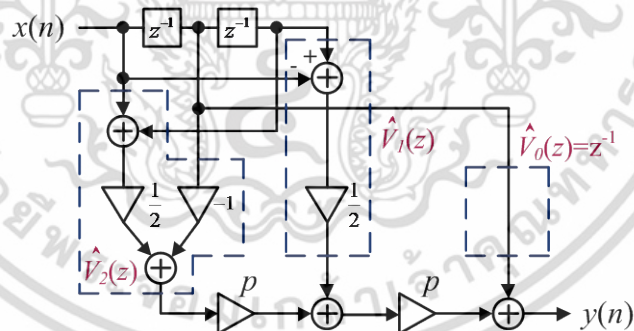
$$\widehat{H}(z, D) = z^{-1} + p \left[-\frac{1}{2} + \frac{1}{2}z^{-2} \right] + p^2 \left[\frac{1}{2} - z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2} \right] \quad (2.44)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และจากฟังก์ชันถ่ายโอนในสมการที่ (2.44) สามารถแสดงโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ดังรูปที่ 2.9 และในรูปที่ 2.10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์วงจรกรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองด้วยเมทริกซ์การแปลง $\mathbf{T}$ โดยวงจรกรองสัญญาณนี้เมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณมีความต้องการวงจรรคูณ (multiplier) จำนวน 5 ตัว และวงจรรวม (adder) จำนวน 5 ตัว และวิธีการที่นี้สามารถความซับซ้อนในการคำนวณได้ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ในหัวข้อที่ 2.2

รูปที่ 2.9 โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

รูปที่ 2.10 รายละเอียดค่าสัมประสิทธิ์ภายในวงจรกรองย่อยของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

สำหรับที่อันดับใดๆ ของวงจรกรองย่อยในโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

สามารถพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณได้เป็น 2 กรณีดังนี้ [25-26]

กรณีอันดับคี่ (odd-order)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\text{จำนวนการคูณ (number of multiplications)} = \frac{k^2 + 4k + 1}{2}$$

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = \frac{k^2 + 4k + 1}{2}$$

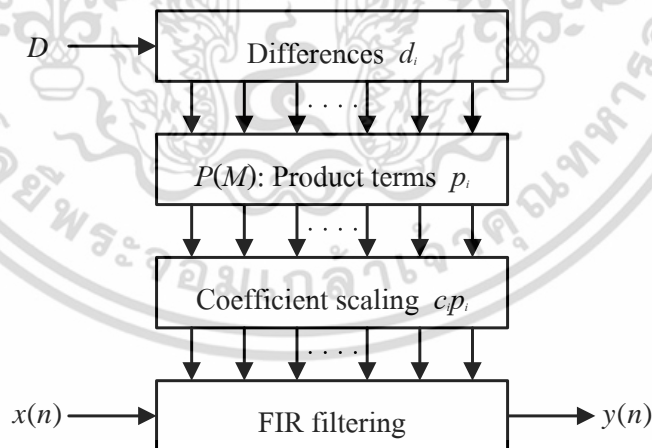
กรณีอันดับคู่ (even-order)

$$\text{จำนวนการคูณ (number of multiplications)} = \frac{k^2 + 3k}{2}$$

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = \frac{k^2 + 3k}{2}$$

2.4 โครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน

งานวิจัยนี้ [22] ได้พัฒนามาจากวิธีการของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ชนิดลากรานจ์แบบดั้งเดิมในสมการที่ (2.9) ซึ่งโครงสร้างที่นำเสนอในหัวข้อนี้จะเรียกว่าโครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน (scaling coefficient VFD filter structure) ซึ่งเป็นอีกโครงสร้างหนึ่งที่ไม่ใช่โครงสร้างแพร์โรว์ แต่หลักการที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างอยู่บนพื้นฐานของการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ (Lagrange interpolation) ซึ่งสามารถสรุปวิธีการได้ดังแผนผังกระบวนการทำงานของวงจรรองสัญญาณดังรูปที่ 2.11

รูปที่ 2.11 แผนผังกระบวนการทำงานของโครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน

โดยขั้นตอนแรกจะเป็นส่วนของการหาพจน์ผลต่าง (Difference term, d_i) ระหว่างพารามิเตอร์ความหน่วงและค่าอ้างอิงพื้นฐาน b_i โดยจะสามารถคำนวณได้จากเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$d_i = D - b_i \quad (2.45)$$

เมื่อ D คือพารามิเตอร์ความหน่วงและ ค่าอ้างอิงพื้นฐาน b_i เมื่อ $i=0, 1, 2, \dots, k$ ดังนั้นจะได้ $\{b_i\} = 0, 1, 2, \dots, k$ และ k คืออันดับของวงจรรองสัญญาณ จากนั้นค่าพจน์ผลต่าง d_i จะเข้าไปในส่วนของการคำนวณการ $P(M)$ ซึ่งจะมีจำนวนข้อมูลที่เข้ามาในส่วนนี้เท่ากับขนาดข้อมูลของวงจรรองสัญญาณที่ใช้ในการคำนวณ $M = k + 1$ โดยในการคำนวณการ $P(M)$ จะนำสัญญาณอินพุตที่จับคู่กันจะถูกคูณกับพจน์ผลคูณ (product term, p_i) สามารถหาได้ดังสมการ

$$p_i = \prod_{n=0, n \neq i}^M d_n, \quad i = 0, 1, 2, \dots, M \quad (2.46)$$

เมื่อ p_i คือพจน์ผลคูณของวงจรรองสัญญาณ
 d_n คือพจน์ผลต่างของวงจรรองสัญญาณตามเงื่อนไข p_i
 M คือขนาดข้อมูลของวงจรรองสัญญาณที่ใช้ในการคำนวณ

ค่าของพจน์ผลคูณส่งผ่านไปยังกระบวนการ $P(M)$ ที่ถูกสลับคู่กัน (สลับสัญญาณ) จะมีเงื่อนไขคือถ้าขนาดข้อมูลของวงจรรองสัญญาณ M เป็นจำนวนคี่ ค่าสุดท้ายของในโครงสร้างนี้จะถูกส่งโดยตรงไปยังกระบวนการ $P(M)$ โดยไม่ผ่านวงจรคูณ แต่ถ้าขนาดข้อมูลของวงจรรองสัญญาณ M เป็นจำนวนคู่ พจน์ผลคูณจะต้องถูกสลับคู่กัน ดังนั้นการสลับสัญญาณนี้จึงไม่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการคูณแต่เป็นเพียงการสลับค่าพจน์ผลคูณ (product term, p_i) ทำให้สามารถลดจำนวนคูณ (multiplier) ของวงจรรองสัญญาณได้ และขั้นตอนต่อมาคือการสเกลค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient scaling) ซึ่งเป็นขั้นตอนการหาค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณแต่ละตัวโดยสามารถหาได้ดังสมการ

$$h_i = c_i p_i \quad (2.47)$$

เมื่อ

$$c_i = \prod_{n=0, n \neq i}^M \frac{1}{b_i - b_n}, \quad i = 0, 1, \dots, k \quad (2.48)$$

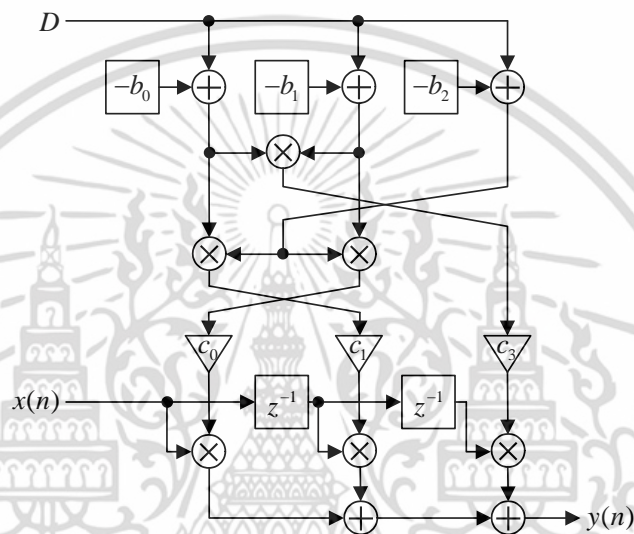
เมื่อ h_i คือค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณ

p_i คือพจน์ผลคูณของวงจรรองสัญญาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- c_i คือค่าปรับลดสัมประสิทธิ์ (scaling coefficients)
- b_i คือค่าอ้างอิงพื้นฐานของวงจรรองสัญญาณ
- b_n คือค่าพื้นฐานของวงจรรองสัญญาณตามเงื่อนไข c_i

และจากนั้นสัญญาณเอาต์พุตที่เป็นค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณ h_i จะส่งผ่านเข้าส่วนวงจรรองสัญญาณหลัก (FIR filtering) ตามลำดับ

รูปที่ 2.12 โครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง

และจากกระบวนการดังกล่าวทั้งหมดสามารถแสดงตัวอย่างโครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง (2nd -order scaling coefficient VFD filter) ดังรูปที่ 2.12 โดยวงจรรองสัญญาณนี้เมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณมีความต้องการวงจรคูณ (multiplier) จำนวน 9 ตัว และวงจรรวม (adder) จำนวน 5 ตัว และโครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่อันดับใดๆ สามารถแสดงความซับซ้อนในการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{จำนวนการคูณ (number of multiplications)} = 5k - 1$$

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = 2k + 1$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นเมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณของโครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอันดับของวงจรรองสัญญาณ k กับจำนวนของวงจรรองสัญญาณและจำนวนของวงจรรองสัญญาณจะเป็นฟังก์ชันเชิงเส้น (linear function) นั่นคือเมื่ออันดับของวงจรรองสัญญาณ k เพิ่มขึ้นอัตราการการใช้วงจรรองสัญญาณและวงจรรองสัญญาณจะน้อยกว่าโครงสร้างแฟร็รวิที่ได้นำเสนอก่อนหน้านี้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความซับซ้อนในการคำนวณของโครงสร้างนี้กับโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ในหัวข้อที่ได้นำเสนอก่อนหน้านี้ ในหัวข้อที่ 2.2 และหัวข้อที่ 2.3 โครงสร้างของวงจรรองสัญญาณนี้จะมีความต้องการจำนวนวงจรรองสัญญาณที่น้อยกว่า

2.5 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน

ในงานวิจัย [23] ได้นำเสนออีกหนึ่งโครงสร้างที่ไม่ใช่โครงสร้างแฟร็รวิ โดยในที่นี้เรียกว่า โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ซึ่งโครงสร้างนี้ได้มาจากการประยุกต์การประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ให้อยู่ในรูปแบบของการกระจายอนุกรมเทย์เลอร์ (Taylor series expansion) จากการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ที่อันดับ k ใดๆ ในรูปที่ 2.1 สัญญาณอินพุต $\hat{x}(t)$ ของอนุกรมเทย์เลอร์สามารถเขียนสมการให้อยู่ในพจน์ของพหุนามเชิงตัวประกอบ (factorial polynomial) และตัวดำเนินการผลต่างทางหลัง (backward difference operator) จะได้

$$\hat{x}(t) = \sum_{i=0}^k \Delta^i x(n) \frac{(t-n)^{(i)}}{i!} \quad (2.49)$$

เมื่อ $\hat{x}(t)$ คือสัญญาณอินพุต

$x(n)$ คือสัญญาณอินพุตปัจจุบัน

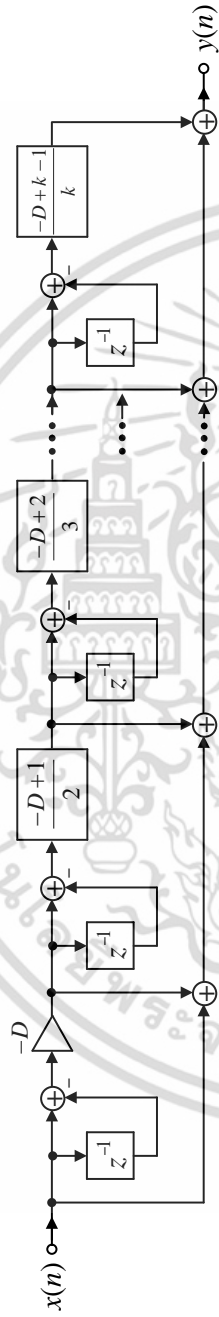
t คือตำแหน่งเวลาที่ต้องการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์

k คืออันดับของพหุนามลากรานจ์

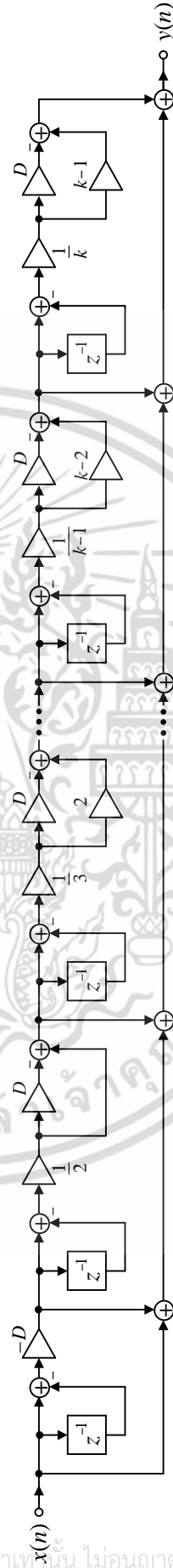
โดยที่พจน์ของพหุนามเชิงตัวประกอบและตัวดำเนินการผลต่างทาง $\Delta^i x(n) = [x(n) - x(n-1)]^i$ และจากรูปที่ 2.1 การประมาณค่าในช่วงลากรานจ์สามารถประมาณการได้เป็นการหน่วงของสัญญาณอินพุตปัจจุบัน $x(n)$ ที่ดัชนีเวลา n และหน่วงเป็นระยะ D ดังนั้นพิจารณาที่โดเมนเวลาจะได้ตำแหน่งเวลาที่ต้องการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ $t = n - D$ จากสมการที่ (2.49) จะได้สมการเอาต์พุตของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่อยู่ในพารามิเตอร์ความหน่วง D ใน

รูปแบบของการกระจายอนุกรมเทย์เลอร์คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.13 ภาพรวมของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับใด ๆ [23]

รูปที่ 2.14 รายละเอียดภายในโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับใด ๆ [23]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\hat{x}(t) = x(n) + \frac{\Delta x(n)}{1!}(t-n) + \frac{\Delta^2 x(n)}{2!}(t-n)^2 + \frac{\Delta^3 x(n)}{3!}(t-n)^3 + \dots + \frac{\Delta^k x(n)}{k!}(t-n)^k$$

$$\hat{x}(t) = x(n) + \frac{\Delta x(n)}{1!}(-D) + \frac{\Delta^2 x(n)}{2!}(-D)^2 + \frac{\Delta^3 x(n)}{3!}(-D)^3 + \dots + \frac{\Delta^k x(n)}{k!}(-D)^k \quad (2.50)$$

และ $\Delta^i x(n) = [x(n) - x(n-1)]^i$ จากสมการการกระจายอนุกรมเทย์เลอร์ที่อันดับใดๆ ดังนี้

$$\frac{(-D)^k \Delta^k x(n)}{k!} = \frac{(-D)^{(k-1)} \Delta^{k-1} (-D+k-1) \Delta x(n)}{(k-1)! k} \quad (2.51)$$

เมื่อ D คือพารามิเตอร์ความหน่วง

$x(n)$ คือสัญญาณอินพุตปัจจุบัน

k คืออันดับของวงจรกรองสัญญาณ

และจากสมการที่ (2.51) สามารถแสดงภาพรวมของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่อันดับใดๆ ได้ดังรูปที่ 2.13 ซึ่งจะเห็นได้ว่าแต่ละสเตจ (stage) ของโครงสร้างอยู่ในรูปแบบเดียวกัน และเมื่อโครงสร้างนี้มีความต้องการให้อันดับของวงจรกรองสัญญาณเพิ่มขึ้นก็คือการอนุกรมชุดของวงจรกรองสัญญาณเข้าไปตามอันดับ k ดังนั้นจึงเรียกโครงสร้างนี้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน (modular VFD filter structure) และรูปที่ 2.14 แสดงรายละเอียดภายในโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับใดๆ เพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างที่ 2.4 แสดงวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสองด้วยการกระจายอนุกรมเทย์เลอร์ (2nd -order modular VFD filter)

ตัวอย่างที่ 2.4 จงหาค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง

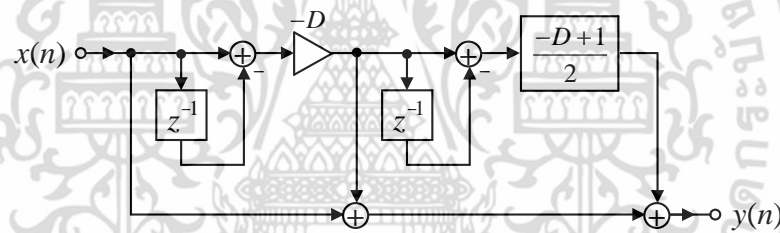
สามารถคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง ดังนั้นจากสมการที่ (2.51) จะได้

$$y(n) = \frac{(-D)^{(0)} \Delta^0 x(n)}{0!} + \frac{(-D)^{(1)} \Delta^1 x(n)}{1!} + \frac{(-D)^{(2)} \Delta^2 x(n)}{2!}$$

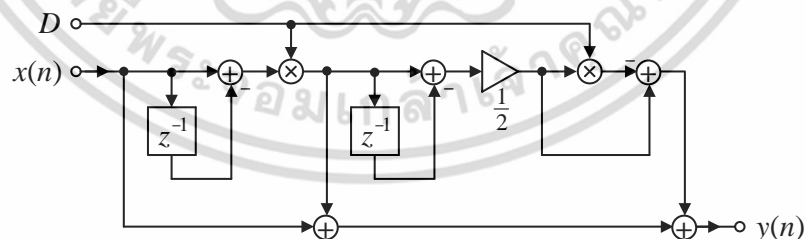
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned}
&= 1 + \frac{(-D)^{(0)} \Delta^0 (-D) \Delta x(n)}{0! \cdot 1} + \frac{(-D)^{(1)} \Delta^1 (-D+1) \Delta x(n)}{1! \cdot 2} \\
&= 1 + (-D) \Delta x(n) + (-D) \frac{(-D+1) \Delta^2 x(n)}{2} \\
&= 1 + (-D)[x(n) - x(n-1)] + \frac{(-D)(-D+1)}{2} [x(n) - x(n-1)]^2 \\
H(z, D) &= 1 + (-D)(1 - z^{-1}) + \frac{1}{2} (-D)(-D+1)(1 - z^{-1})^2 \tag{2.52}
\end{aligned}$$

และจากฟังก์ชันถ่ายโอนจากสมการที่ (2.52) สามารถโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสองดังรูปที่ 2.15 และในรูปที่ 2.16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ในโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง

รูปที่ 2.15 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง

รูปที่ 2.16 ค่าสัมประสิทธิ์ในโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสอง

โดยวงจรรองสัญญาณดังโครงสร้างในรูปที่ 2.16 นี้เมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณมีความต้องการวงจรรวม (multiplier) จำนวน 3 ตัว และวงจรรวม (adder) จำนวน 5 ตัว โดยจะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เห็นได้ว่าดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างแฟร์ไรร์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองในหัวข้อ 2.3 (รูปที่ 2.10) และโครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับสองในหัวข้อ 2.4 (รูปที่ 2.12) โครงสร้างนี้จะมีความต้องการจำนวนวงจรรวมที่น้อยกว่า

สำหรับที่อันดับใดๆ ของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนสามารถแสดงความซับซ้อนในการคำนวณที่อันดับใดๆ ได้ดังนี้

$$\text{จำนวนการคูณ (number of multiplications)} = 3k - 3$$

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = 3k - 1$$

และเมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอันดับของวงจรรองสัญญาณ k กับจำนวนของวงจรรวมและจำนวนของวงจรรวมจะเป็นฟังก์ชันเชิงเส้น (linear function) ส่งผลทำให้วงจรรองสัญญาณมีความซับซ้อนในการคำนวณต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างที่ผ่านมา

2.6 วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่ให้ผลตอบสนองทางขนาดแบบราบเรียบที่สุด

วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัด (variable fractional FIR filter) ที่ให้ผลตอบสนองทางขนาดแบบราบเรียบที่สุด (maximally-flat variable fractional delay filter) คือวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ (Lagrange-type VFD filter) และเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นวงจรรองสัญญาณที่มีความราบเรียบมากที่สุด กล่าวคือจะให้ผลตอบสนองทางขนาดมีความราบเรียบมากที่สุดในช่วงความถี่ต่ำสุด $\omega = 0$ ถึงในช่วงความถี่สูงสุด $\omega = \pi$ โดยวงจรรองสัญญาณจะต้องมีเงื่อนไขดังนี้

$$H(e^{-j\omega})\Big|_{\omega=0} = 1 \quad (2.53)$$

และ

$$\frac{d^i H(e^{-j\omega})}{d\omega^i} = 0 \quad (2.54)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใน [1] ได้พิจารณาด้วยการพิสูจน์ในสมการฟังก์ชันค่าความผิดพลาด (error function) โดยหากพิจารณาค่าความผิดพลาดในโดเมนความถี่ การหาอนุพันธ์ค่าความผิดพลาดจะมีค่าเท่ากับศูนย์ที่ความถี่ $\omega = \omega_0 = 0$ จะได้

$$\left. \frac{d^i E(e^{j\omega})}{d\omega^i} \right|_{\omega=\omega_0} = 0 \quad (2.55)$$

เมื่อ $i=0, 1, 2, \dots, k$ และ $E(e^{j\omega})$ คือฟังก์ชันค่าความผิดพลาดเชิงซ้อน (complex error function) ที่เป็นการหาผลต่างระหว่างวงจรรองสัญญาณ $H(e^{j\omega})$ โดยในที่นี้คือวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์กับวงจรรองสัญญาณทางอุดมคติ $H_{ideal}(e^{j\omega})$ ดังนั้นสามารถหาฟังก์ชันค่าความผิดพลาดเชิงซ้อนได้ดังนี้

$$E(e^{j\omega}) = H(e^{j\omega}) - H_{ideal}(e^{j\omega}) \quad (2.56)$$

จะได้

$$\left. \frac{d}{d\omega} \left[\sum_{i=0}^k h_i(D) e^{-j\omega i} - e^{-j\omega D} \right] \right|_{\omega=\omega_0} = 0, \quad i = 0, 1, 2, \dots, k \quad (2.57)$$

ที่ $i=0$

$$\sum_{i=0}^k h_i(D) - 1 = 0 \quad \Rightarrow \quad \sum_{i=0}^k h_i(D) = 1 \quad (2.58)$$

ที่ $i=1$

$$\begin{aligned} \frac{d}{d\omega} \left[\sum_{i=0}^k h_i(D) e^{-j\omega i} - e^{-j\omega D} \right] &= 0 \\ -\sum_{i=0}^k j i h_i(D) + jD &= 0 \quad \Rightarrow \quad \sum_{i=0}^k i h_i(D) = D \end{aligned} \quad (2.59)$$

ที่ $i=2$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

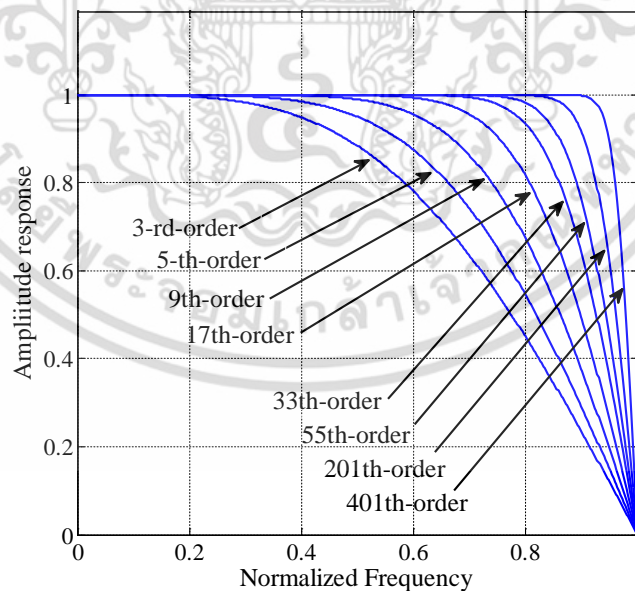
$$\frac{d^2}{d\omega^2} \left[\sum_{i=0}^k h_i(D) e^{-j\omega i} - e^{-j\omega D} \right] = 0$$

$$-\sum_{i=0}^k i^2 h_i(D) + D^2 = 0 \quad \Rightarrow \quad \sum_{i=0}^k i^2 h_i(D) = D^2 \quad (2.60)$$

ดังนั้นจากสมการที่ (2.58) เมื่อ $i=0$ วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์จะมีผลตอบสนองทางขนาดเท่ากับหนึ่ง และโดยทั่วไปแล้วค่าความผิดพลาดที่น้อยที่สุดของวงจรกรองสัญญาณจะอยู่ที่ความถี่ต่ำที่สุดคือ $\omega_0 = 0$ และสามารถแสดงฟังก์ชันค่าความผิดพลาดน้อยที่สุด (minimize error function) ที่อันดับใดๆ ได้ดังนี้

$$\sum_{i=0}^k i^k h_i(D) = D^k, \quad i=0, 1, 2, \dots, k \quad (2.61)$$

โดยวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์จะมีผลตอบสนองทางขนาดเท่ากับหนึ่งหรือให้ผลตอบสนองทางขนาดแบบราบเรียบที่สุดได้ที่ความถี่กว้างมากเท่าไรจะขึ้นอยู่กับอันดับของวงจรกรองสัญญาณ

รูปที่ 2.17 ตัวอย่างผลตอบสนองทางขนาดของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับวงจรกรองสัญญาณเพิ่มมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในรูปที่ 2.17 แสดงตัวอย่างผลตอบสนองทางขนาดของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง เป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ที่อันดับวงจรรองสัญญาณเพิ่มมากขึ้น โดยกำหนดให้พารามิเตอร์ ความหน่วงคือ 0.5 ซึ่งจะเห็นได้ว่าวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ อันดับสามจะให้ผลตอบสนองทางขนาดที่ราบเรียบในช่วงความถี่ ω ได้น้อยกว่าวงจรรองสัญญาณที่มีอันดับของวงจรรองสูงกว่า แต่หากต้องการวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ให้ผลตอบสนองทางขนาดที่ราบเรียบในช่วงความถี่ ω ที่กว้างขึ้น ก็จะต้องแลกมาซึ่งความซับซ้อนในการคำนวณที่สูงขึ้น นั่นคือส่งผลให้วงจรคูณและวงจรวกในวงจรรองสัญญาณเพิ่มมากขึ้น

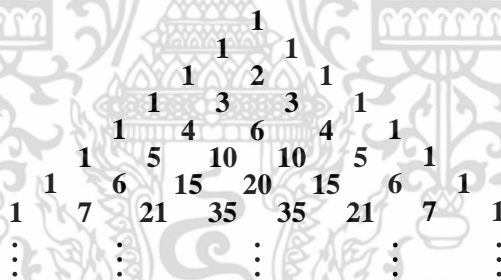

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ปาสคาล

จากเนื้อหาที่จากบทที่ 2 ได้พูดถึงวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ ในบทนี้จะกล่าวถึงการออกแบบวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบใหม่ที่มีคุณสมบัติเหมือนกับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ โดยจะเป็นการอธิบายถึงที่มาและวิธีการที่ได้มาของโครงสร้างแบบใหม่ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน โดยเริ่มจากที่มาของโครงสร้างจะเป็นกล่าวถึงการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (Discrete Pascal transform: DPT) และการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal Interpolation) ใน [24] ได้นำเสนอการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT) ด้วยเมทริกซ์การแปลงปาสคาล (Pascal matrix) โดยองค์ประกอบในแต่ละแถวของเมทริกซ์การแปลงปาสคาลนั้นจะได้มาจากค่าแต่ละแถวของสามเหลี่ยมปาสคาล (Pascal's triangle) แสดงดังรูปที่ 3.1

				1						
				1		1				
			1	2	1					
		1	3	3	1					
	1	4	6	4	1					
1	1	5	10	10	5	1				
1	1	6	15	20	15	6	1			
1	1	7	21	35	35	21	7	1		
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮

รูปที่ 3.1 สามเหลี่ยมปาสคาล

และหากจำแนกวิธีดำเนินการของการแปลงพหุนามไม่ต่อเนื่อง (discrete polynomial transforms) การดำเนินการของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT) จะเป็นส่วนหนึ่งของการแปลงพหุนามไม่ต่อเนื่อง (discrete polynomial transforms) โดยการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT) จะมีวิธีการแปลงที่อาศัยเมทริกซ์แปลงปาสคาล (Pascal transform matrix) โดยผลการแปลงสามารถแสดงได้ดังสมการต่อไปนี้

$$\mathbf{X} = \mathbf{P}\mathbf{x} \quad (3.1)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ $\mathbf{X}$ คือเวกเตอร์เอาต์พุตของผลการแปลงที่มีขนาด $(k+1) \times 1$

$\mathbf{P}$ คือเมทริกซ์แปลงปาสคาล (Pascal transform matrix) ที่มีขนาด $(k+1) \times (k+1)$

$\mathbf{x}$ คือเวกเตอร์อินพุตที่มีขนาด $(k+1) \times 1$

k คือจำนวนจุดข้อมูลของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT)

ดังนั้นเพื่อแสดงรายละเอียดของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่องให้เข้าใจมากยิ่งขึ้นและการนำไปประยุกต์ใช้งานสำหรับการประมาณค่าในช่วง เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (Basis Functions of DPT) และการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal Interpolation) ซึ่งจะเป็นหลักการพื้นฐานเพื่อที่จะนำไปสู่วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (Pascal Variable Fractional Delay Filter) ต่อไป

3.1 ฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง

จากสมการที่ (3.1) เมทริกซ์การแปลงปาสคาลสามารถแสดงฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (Basis Functions of DPT) โดยเมทริกซ์การแปลงปาสคาลมีขนาด $(k+1) \times (k+1)$ และสามารถแสดงองค์ประกอบในเมทริกซ์การแปลงปาสคาลในรูปของพหุนามปาสคาลได้ดังนี้

$$P_i(x) = P(x, i) = \frac{(-1)^i x^{(i)}}{i!} = (-1)^i \binom{x}{i} ; x, i = 0, 1, \dots, k \quad (3.2)$$

และ

$$\binom{x}{i} = \frac{x!}{i!(x-i)!} \quad (3.3)$$

เมื่อ $P_i(x)$ คือพหุนามปาสคาล

$P(x, i)$ คือองค์ประกอบในเมทริกซ์การแปลงปาสคาล

x คือลำดับแถว (row number) ของเมทริกซ์แปลงปาสคาล

i คือลำดับหลัก (column number) ของเมทริกซ์แปลงปาสคาล

k คืออันดับของฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยสมการที่ (3.3) เราจะเรียกสมการนี้ว่าสัมประสิทธิ์ทวินาม (binomial coefficients) ซึ่งสมการสัมประสิทธิ์ทวินามสามารถกระจายให้อยู่ในรูปสามเหลี่ยมปาสคาลได้ จากสมการที่ (3.2) ในพจน์ของสมการที่มี $(-1)^i$ จะสลับเครื่องหมายในหลัก (column) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ และในพจน์ของสมการที่มีฟังก์ชัน $x^{(i)}$ จะเรียกฟังก์ชันนี้ว่า falling factorial powers ซึ่งสามารถแสดงค่าได้ดังนี้

$$\begin{aligned} x^{(i)} &= x(x-1)(x-2)\dots(x-i+2)(x-i+1) \\ &= \frac{x!}{(x-i)!}, \quad i=0,1,\dots,k \end{aligned} \quad (3.4)$$

- เมื่อ $x^{(i)}$ คือ falling factorial powers
- x คือลำดับแถว (row number) ของเมทริกซ์แปลงปาสคาล
  - i คือลำดับหลัก (column number) ของเมทริกซ์แปลงปาสคาล
  - k คืออันดับของฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง

จากฟังก์ชัน falling factorial powers ในสมการที่ (3.4) เมื่อ i เริ่มต้นโดยมีค่าเท่ากับ 0 ดังนั้น $x^{(0)}$ จะมีค่าเท่ากับ 1 และจะเพิ่มค่าไปเรื่อยๆ จนถึงอันดับของฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง k เพื่อที่จะได้เข้าใจได้ง่ายขึ้น สามารถแสดงตัวอย่างฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่องที่มีจำนวนพหุนามเท่ากับ 4 จากสมการที่ (3.2) และสมการที่ (3.3) จะได้ผลลัพธ์ของพหุนามได้ดังนี้

$$P_0(x) = 1$$

$$P_1(x) = -x$$

$$P_2(x) = \frac{1}{2}x(x-1) = -\frac{1}{2}(x-1)P_1(x)$$

$$P_3(x) = -\frac{1}{6}x(x-1)(x-2) = -\frac{1}{3}(x-2)P_2(x)$$

ซึ่งจากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผลลัพธ์ของพหุนาม $P_2(x)$ จะเป็นผลคูณของพหุนาม $P_1(x)$ และผลลัพธ์ของพหุนาม $P_3(x)$ จะเป็นผลคูณของพหุนาม $P_2(x)$ ทำให้เราสามารถสรุปและเขียนเป็นสมการแสดงความสัมพันธ์กับพหุนามปาสคาลในรูปแบบสมการวนซ้ำ (recurrence formula) ที่มีค่าพหุนามเป็นองค์ประกอบของเมทริกซ์แปลงปาสคาลได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$P_{i+1}(x) = -\frac{1}{i+1}(x-i)P_i(x) \quad (3.5)$$

เมื่อ x คือลำดับแถว (row number) ของเมทริกซ์แปลงปาสคาล

i คือลำดับหลัก (column number) ของเมทริกซ์แปลงปาสคาล

จากสมการที่ (3.2) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับเมทริกซ์การแปลงปาสคาล ดังนั้นจากตัวอย่างฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่องที่มีจำนวนพหุนามเท่ากับ 4 เราสามารถสร้างเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ที่มีขนาด 4×4 (อันดับ $k = 3$) ได้ดังนี้

$$\mathbf{P} = [P(x, i)] = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 \\ 1 & -3 & 3 & -1 \end{bmatrix}$$

คุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ สามารถสรุปได้ดังนี้

- (1) องค์ประกอบทุกตัวของหลักแรกในเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ จะมีค่าเท่ากับ 1
- (2) เมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ จะเป็นเมทริกซ์สามเหลี่ยมล่าง (lower triangle)
- (3) ผลรวมขององค์ประกอบแต่ละแถวในเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ จะมีค่ารวมกันเท่ากับ 0 เสมอ (ยกเว้นแถวแรก)
- (4) เมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ จะมีค่าเท่ากับเมทริกซ์การแปลงปาสคาลผกผัน $\mathbf{P}^{-1}$

3.2 การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล

สมมติให้ $x_L(n)$ คือสัญญาณที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงของสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต (original discrete-time signal) $x(n)$ ซึ่งจุดของข้อมูลที่ใช้ในการประมาณค่าในช่วงกำหนดให้มีค่าแพลตฟอร์มการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลเท่ากับ L นั่นคือจะมีการแทรกของข้อมูลใหม่ที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงระหว่างช่วงสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ ทุก ๆ ช่วงที่ทำการประมาณค่าสัญญาณเป็นจำนวน $L-1$ จุด (samples) วิธีการประมาณค่าในช่วงแบบใหม่ดังกล่าวนี้ได้ใช้วิธีการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT) ดังที่กล่าวถึงใน [27] โดยการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal interpolation) จะประกอบด้วยค่าพหุนามปาสคาล (Pascal polynomial) $P_i(n)$ ซึ่งก็คือค่าพหุนามของฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (basis functions of DPT) $P_i(x)$ ในสมการที่ (3.2) ดังนั้นสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่อง (discrete-time

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

signal) $x(n)$ สามารถแสดงเป็นสมการโดยใช้หลักการพื้นฐานของวิธีการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT) ได้ดังนี้

$$x(n) = \sum_{i=0}^k X_i P_i(n), 0 \leq n \leq k \quad (3.6)$$

- เมื่อ $x(n)$ คือสัญญาณเวลาไม่ต่อเนื่อง (discrete-time signal)
 X_i คือสัมประสิทธิ์ปาสคาล (Pascal coefficient)
 $P_i(n)$ คือพหุนามปาสคาล (Pascal polynomial)
 n คือดัชนีลำดับสัญญาณ (index)
 k คืออันดับของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal interpolation)

ค่านำหนักในการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลหรือเรียกว่าค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$X_i = \sum_{n=0}^i P_n(i) x(n), \quad 0 \leq i \leq k \quad (3.7)$$

- เมื่อ X_i คือค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล (Pascal coefficient)
 $P_n(i)$ คือพหุนามปาสคาล (Pascal polynomial)
 $x(n)$ คือสัญญาณเวลาไม่ต่อเนื่องอินพุต (original discrete-time signal)
 i คืออันดับที่ของพหุนามปาสคาล (Pascal polynomial)
 n คือดัชนีลำดับสัญญาณ (index)
 k คืออันดับของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal interpolation)

จากสมการที่ (3.7) จะเห็นได้ว่าจำนวนของสัญญาณเวลาไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ ที่จะใช้ในการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลจะมีจำนวนเท่ากับอันดับของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลบวกหนึ่ง ($k+1$) และอันดับที่ของพหุนามปาสคาล $P_i(n)$ ก็คือ i และเมื่อพิจารณาสมการหาค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i ในสมการที่ (3.7) ก็จะมีรูปแบบเช่นเดียวกับการกระจายอนุกรมฟูเรียร์ (Fourier series expansion) นั่นคือสัญญาณคาบ (periodic signal) สามารถแสดงให้อยู่ในรูป weighted-sum of exponential basis functions

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากสมการที่ (3.6) สัญญาณเวลาไม่ต่อเนื่องที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $x_L(n)$ ได้มาจากการประมาณค่าในช่วงของสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ โดยจะแทรกข้อมูลใหม่ที่ได้จากการกำหนดค่าแพคเตอร์การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล L โดยแพคเตอร์การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล L จะมีค่าเท่ากับ $L = k + 1$ ดังนั้นในการประมาณค่าในช่วงของสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ หนึ่งครั้งจะได้ค่าเอาต์พุต (output sample) จะได้สัญญาณเวลาไม่ต่อเนื่องที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $x_L(n)$ จำนวน $(k + 1) + k(L + 1)$ ในที่นี้เรากำหนดการจัดเรียงสัญญาณที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล ด้วยค่าดัชนี n ซึ่งค่าดัชนี n จะเป็นค่าที่บอกลำดับของข้อมูลในการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล ในหนึ่งครั้ง ดังนั้นในการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลที่แต่ละดัชนี n จะถูกแบ่งด้วยค่าแพคเตอร์การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล L นั่นคือ $1/L$ กล่าวคือจากสมการที่ (3.6) เราสามารถเปลี่ยนพหุนามปาสคาล $P_i(n)$ ให้เป็นพหุนามปาสคาลที่มีความสัมพันธ์กับแพคเตอร์การประมาณค่า $P_i(n/L)$ ทำให้เราได้ผลลัพธ์ของสัญญาณเวลาไม่ต่อเนื่องที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $x_L(n)$ ดังสมการต่อไปนี้

$$y(n) = x\left(\frac{n}{L}\right) = \sum_{i=0}^k X_i P_i\left(\frac{n}{L}\right) \quad (3.8)$$

เมื่อ $0 \leq n \leq [(k + 1) + k(L - 1)] - 1$ และ

$x\left(\frac{n}{L}\right)$	คือสัญญาณเวลาไม่ต่อเนื่องที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล
X_i	คือสัมประสิทธิ์ปาสคาล (Pascal coefficient)
$P_i\left(\frac{n}{L}\right)$	คือพหุนามปาสคาล (Pascal polynomial)
k	คืออันดับของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal interpolation)
n	คือดัชนีลำดับสัญญาณที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล
L	คือแพคเตอร์การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล

ซึ่งสมการที่ (3.8) นี้ถือเป็นสมการหลักที่มีความสำคัญในการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล และเพื่อให้เข้าใจหลักการของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลได้ง่ายยิ่งขึ้น รูปที่ 3.2 แสดงหลักการของกระบวนการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลที่มีสัญญาณอินพุตซึ่งก็คือสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ และได้สัญญาณเอาต์พุตซึ่งก็คือสัญญาณเวลาไม่ต่อเนื่องที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล

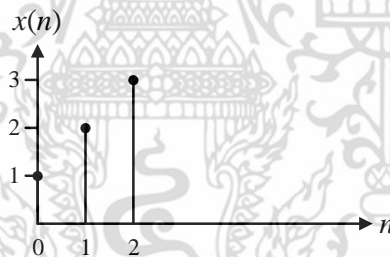

รูปที่ 3.2 หลักการของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล

จากรูปที่ 3.2 จะมีกระบวนการของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลที่สอดคล้องกับสมการที่ (3.7) และสมการที่ (3.8) ตามลำดับ และเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้นกับหลักการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล ตัวอย่างที่ 3.1 จะแสดงตัวอย่างวิธีการคำนวณการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลดังนี้

ตัวอย่างที่ 3.1 กำหนดให้สัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต (original discrete-time signal) มีลำดับของข้อมูล $x(n) = [1 \ 2 \ 3]$ โดยต้องการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลและกำหนดให้แฟคเตอร์การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $L = 3$

จากเงื่อนไขในตัวอย่างที่ 3.1 กำหนดให้ $x(n) = [1 \ 2 \ 3]$ เราสามารถแสดงรูปของข้อมูล $x(n)$ ดังรูปที่ 3.3 และวิธีการคำนวณการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลได้เป็นขั้นตอนได้ดังนี้

รูปที่ 3.3 สัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n) = [1 \ 2 \ 3]$

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนที่จะประมาณค่าในช่วงปาสคาล เราต้องคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i โดยการคำนวณจะเป็นการแปลงสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ ไปสู่สัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i ด้วยสมการที่ (3.7)

$$X_i = \sum_{n=0}^i (-1)^n \binom{i}{n} x(n), \quad 0 \leq i \leq 2 \quad (3.9)$$

จะเห็นว่าในสมการที่ (3.9) พจน์ของ $(-1)^n \binom{i}{n}$ ก็คือสมการการแปลงปาสคาลในรูปของ

พหุนามปาสคาลของฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่องใน (สมการที่ 3.2) ซึ่งพหุนามเอกสารนี้เป็นเอกลักษณ์ที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเห็นใบเขียนขึ้นต้นการคำนวณว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปาสคาลดังกล่าวคือองค์ประกอบของเมทริกซ์การแปลงปาสคาลที่ใช้ในการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT) นั่นคือ

$$\mathbf{P} = [P(i, n)] \quad (3.10)$$

และ

$$P(i, n) = P_n(i) = (-1)^n \binom{i}{n}, \quad i, n = 0, 1, \dots, k \quad (3.11)$$

- เมื่อ $\mathbf{P}$ คือเมทริกซ์การแปลงปาสคาล (Pascal transform matrix)
 $P(i, n)$ คือพหุนามปาสคาล (Pascal polynomial) ในรูปแบบองค์ประกอบของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล (element of $\mathbf{P}$)
 i คืออันดับที่ของพหุนามปาสคาล (Pascal polynomial)
 n คือดัชนีลำดับสัญญาณ (index)
 k คืออันดับของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal interpolation)

โดยตัวอย่างกำหนดให้แพคเตอร์การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $L=3$ ดังนั้นจาก $L=k+1$ นั่นคือจะได้อันดับของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลคือ $k=2$ จากสมการที่ (3.1) เราสามารถแสดงเวกเตอร์สัมประสิทธิ์ปาสคาล (Pascal coefficient vector) กล่าวคือ

$$\mathbf{X} = \mathbf{P}\mathbf{x}$$

เมื่อ

$$\mathbf{X} = [X_0 \quad X_1 \quad \dots \quad X_k]^T$$

และ

$$\mathbf{x} = [x(0) \quad x(1) \quad \dots \quad x(k)]^T$$

ดังนั้นในขั้นตอนนี้เราสามารถหาค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i โดยแสดงในรูปของเวกเตอร์สัมประสิทธิ์ปาสคาลได้ดังนี้
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{bmatrix} X_0 \\ X_1 \\ X_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x(0) \\ x(1) \\ x(2) \end{bmatrix} \quad (3.12)$$

จะได้

$$\begin{bmatrix} X_0 \\ X_1 \\ X_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

ขั้นตอนที่ 2 หลังจากที่เราได้ค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i ในขั้นตอนที่ 1 สัญญาณที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลจะสามารถหาได้จากสมการที่ (3.8) ในกรณีของตัวอย่างนี้การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลจะการแทรกสัญญาณใหม่ระหว่างสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ เป็น $k=2$ จุดข้อมูล (ในตัวอย่างนี้กำหนดให้แพ็คเกจการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $L=3$) และขั้นตอนนี้จะแสดงให้เห็นว่าสัญญาณใหม่ดังกล่าวจะถูกไปแทรกระหว่างสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ จากสมการที่ (3.8) เราจะได้

$$y(n) = x\left(\frac{n}{3}\right) = \sum_{i=0}^2 X_i P_i\left(\frac{n}{3}\right), \quad 0 \leq n \leq 6$$

ดังนั้น

$$y(n) = X_0 P_0\left(\frac{n}{3}\right) + X_1 P_1\left(\frac{n}{3}\right) + X_2 P_2\left(\frac{n}{3}\right), \quad 0 \leq n \leq 6$$

จากสมการที่ (3.2) ในฟังก์ชันฐานหลักของการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่องเราจะได้ค่าพหุนามปาสคาลดังนี้

$$P_0\left(\frac{n}{3}\right) = 1$$

$$P_1\left(\frac{n}{3}\right) = -\frac{n}{3}$$

$$P_2\left(\frac{n}{3}\right) = \frac{1}{2} \frac{n}{3} \left(\frac{n}{3} - 1\right)$$

ดังนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$y(n) = x\left(\frac{n}{3}\right) = X_0 + \left(-\frac{n}{3}\right)X_1 + \left(\frac{1}{2} \frac{n}{3} \left(\frac{n}{3} - 1\right)\right)X_2, \quad 0 \leq n \leq 6 \quad (3.13)$$

จากนั้นแทนค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_0, X_1 และ X_2 ที่คำนวณได้จากขั้นตอนที่ 1 ลงในสมการที่ (3.13) ได้ผลลัพธ์คือ

$$y(0) = x(0) = 1$$

$$y(1) = x\left(\frac{1}{3}\right) = \frac{4}{3} = 1 + \frac{1}{3}$$

$$y(2) = x\left(\frac{2}{3}\right) = \frac{5}{3} = 1 + \frac{2}{3}$$

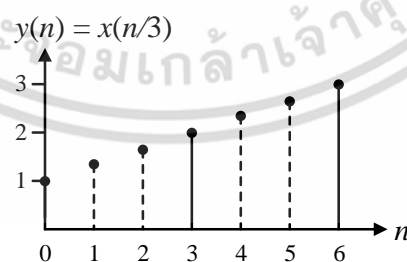
$$y(3) = x(1) = 2$$

$$y(4) = x\left(\frac{4}{3}\right) = \frac{7}{3} = 2 + \frac{1}{3}$$

$$y(5) = x\left(\frac{5}{3}\right) = \frac{8}{3} = 2 + \frac{2}{3}$$

$$y(6) = x(2) = 3$$

และจากผลลัพธ์ของสัญญาณที่ได้จากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลสามารถแสดงรูปของสัญญาณเอาต์พุตของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $x(n/3)$ ดังรูปที่ 3.4 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเส้นประที่ $n=1, 2$ และ $n=4, 5$ คือ 2 จุดข้อมูลสัญญาณใหม่ที่แทรกกระหว่างสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ เดิมก่อนการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล

รูปที่ 3.4 เอาต์พุตของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $x(n/3)$

จากตัวอย่างที่ 3.1 เราจะเห็นได้ว่าอันดับ (kth-order: degree) ของพหุนามปาสคาล (Pascal polynomial) จะมีความสัมพันธ์กับอันดับของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลบวกหนึ่ง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$(k + 1)$ ซึ่ง $k + 1$ นี้ก็คือจุดของข้อมูล (data point) ที่ใช้ในการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล เพราะฉะนั้นถ้าพหุนามปาสคาลอันดับสอง (2nd -order Pascal polynomial) จะฟิต (fit) ค่าจำนวน 3 จุดของข้อมูลอินพุต (input data point) และคุณสมบัติของการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลจะเหมือนกับคุณสมบัติของการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ (Lagrange interpolation) ซึ่งการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์สามารถประยุกต์และออกแบบให้เป็นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบลากรานจ์ (Lagrange-type variable fractional-delay filter) ดังที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 2.7 ได้เช่นกัน ดังนั้นการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลก็สามารถนำมาพัฒนาให้เป็นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบใหม่ที่ให้ผลตอบสนองทางขนาดแบบราบเรียบที่สุด (maximally-flat variable fractional-delay filter) ได้เช่นกัน ดังนั้นเนื้อหาต่อจากนี้จะอธิบายถึงการนำวิธีการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล (Pascal interpolation) มาพัฒนาให้เป็นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบใหม่ ซึ่งจะเรียกว่าวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (Pascal Variable Fractional-Delay Filter) หรือเรียกชื่อย่อว่า Pascal VFD filter

3.3 ที่มาของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

วิธีการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลจะมีวิธีการคล้ายคลึงกับวิธีการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ (Lagrange interpolation) กล่าวคือการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์ได้จากการฟิตจุดข้อมูลด้วยพหุนามลากรานจ์ และการประมาณค่าในช่วงลากรานจ์สามารถประยุกต์และออกแบบให้เป็นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบลากรานจ์ (Lagrange-type variable fractional-delay filter) ส่วนการประยุกต์และออกแบบวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (Pascal VFD Filter) ได้พัฒนามาจากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล โดยพหุนามปาสคาลจะถูกนำมาใช้ในการฟิตจุดข้อมูลเหมือนกับการฟิตจุดข้อมูลของพหุนามลากรานจ์ โดยแนวความคิดพื้นฐานที่ใช้ในการออกแบบและพัฒนาจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT) และการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล ซึ่งได้อธิบายไว้ก่อนหน้านี้ในหัวข้อที่ 3.1 และหัวข้อที่ 3.2 ต่อจากนี้จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงการนำการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลมาออกแบบและพัฒนาให้เป็นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

จากตัวอย่างที่ 3.1 ในขั้นตอนที่ 1 สมการที่ (3.12) เป็นสมการหาค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i ที่แสดงในรูปของเวกเตอร์คือ

$$\begin{bmatrix} X_0 \\ X_1 \\ X_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x(0) \\ x(1) \\ x(2) \end{bmatrix}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประยุกต์ใช้ในงานเวลาจริง (real-time application) ระบบที่นำมาใช้งานต้องเป็นระบบคอซอล (causal) ดังนั้นเราสามารถกำหนดให้

$$x(0) = x(n) \quad ; \text{ อินพุตปัจจุบัน (present input)}$$

$$x(1) = x(n-1) \quad ; \text{ อินพุตหน่วงเวลา 1 หน่วยเวลา (1 sample delayed input)}$$

$$x(2) = x(n-2) \quad ; \text{ อินพุตหน่วงเวลา 2 หน่วยเวลา (2 sample delayed input)}$$

ดังนั้นจากสมการที่ (3.12) ค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i จะได้

$$\begin{bmatrix} X_0 \\ X_1 \\ X_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x(n) \\ x(n-1) \\ x(n-2) \end{bmatrix} \quad (3.14)$$

นั่นคือ

$$X_0 = x(n)$$

$$X_1 = x(n) - x(n-1)$$

$$X_2 = x(n) - 2x(n-1) + x(n-2)$$

ในที่นี้เราทราบค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_0, X_1 และ X_2 ซึ่งจะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาลทั้งสามคือเอาต์พุตของวงจรรองสัญญาณอันดับหนึ่ง (1st -order digital differentiator) ซึ่งมีฟังก์ชันถ่ายโอนคือ $(1-z^{-1})^i$ โดยที่อันดับที่ i มีค่าเท่ากับ 0, 1 และ 2 ตามลำดับ บางครั้งเราจะเรียกวงจรรองสัญญาณ $(1-z^{-1})^i$ นี้ว่าวงจรรองสัญญาณไบโนเมียล (binomial filter) เพราะค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้ก็คือค่าสัมประสิทธิ์ไบโนเมียล (binomial coefficient) และสำหรับอันดับของวงจรรองสัญญาณใดๆ จะมีช่วงของอันดับของวงจรรองสัญญาณคือ $0 \leq i \leq k$ ดังนั้นเราสามารถเขียนสมการของสัมประสิทธิ์ปาสคาลในรูปแบบการแปลงแซด (z-transform) ได้ดังนี้

$$Z\{X_i\} = H_i(z)X(z) \quad (3.15)$$

โดยที่ $H_i(z) = (1-z^{-1})^i$ จะได้

$$Z\{X_i\} = (1-z^{-1})^i X(z) \quad (3.16)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เมื่อ $Z\{X_i\}$ คือผลการแปลงแซดของค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล
 $H_i(z)$ คือฟังก์ชันถ่ายโอนวงจรกรองสัญญาณไบโนเมียล
 $X(z)$ คือผลการแปลงแซดของสัญญาณอินพุต
 i คือดัชนี (index) ที่ของวงจรกรองสัญญาณ

ต่อมาเราต้องการเปลี่ยนสมการให้อยู่ในรูปของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน (VFD filter) ซึ่งวงจรกรองสัญญาณดังกล่าวจะต้องอยู่ในรูปของพารามิเตอร์ความหน่วง (D parameter) จากตัวอย่างที่ 3.1 สมการที่ (3.13) ทำการเปลี่ยนกับแฟคเตอร์การประมาณค่าปาสคาล n/L ด้วยพารามิเตอร์ความหน่วง D สามารถเขียนสมการได้คือ

$$x(n-D) = y(n) = X_0 + (-D)X_1 + \left(\frac{1}{2}D(D-1)\right)X_2 \quad (3.17)$$

เมื่อช่วงของดัชนีลำดับสัญญาณ (index) ในสมการที่ (3.8) คือ $0 \leq n \leq [(k+1) + k(L-1)] - 1$ ดังนั้นที่อันดับของวงจรกรองสัญญาณ $k=2$ และแฟคเตอร์การประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาล $L=3$ จะได้ช่วงพารามิเตอร์ความหน่วงคือ $0 \leq D \leq 2$ และจากสมการที่ (3.17) นี้คือวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสอง (2nd -order Pascal VFD filter) นั่นคือมีอันดับเท่ากับ 2 ($k=2$) เพื่อเป็นการยืนยันว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลที่ได้ ออกแบบและพัฒนาจากการประมาณค่าในช่วงแบบปาสคาลสามารถหน่วงสัญญาณได้ถูกต้อง เรา จะทำการแสดงให้เห็นโดยจะนำวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสองในสมการที่ (3.17) มาทดสอบสองกรณีคือกรณีที่หนึ่งให้วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสองหน่วงแบบเป็นเต็มหน่วย (integer-delay) และกรณีที่สองคือให้วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสองหน่วงแบบเป็นเศษส่วน (fractional-delay)

กรณีที่ 1 หน่วงแบบเป็นเต็มหน่วย (integer-delay)

แทนค่า $D=0$ จะได้

$$\begin{aligned} \text{จาก } y(n) &= X_0 + (-D)X_1 + \left(\frac{1}{2}D(D-1)\right)X_2 \\ &= X_0 + (0)X_1 + \left(\frac{1}{2}(0)(0-1)\right)X_2 \\ &= X_0 \end{aligned}$$

$y(n) = X_0 = x(n)$; ไม่มีการหน่วงเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการแข่งขันในการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แทนค่า $D=1$ จะได้

$$\begin{aligned} \text{จาก } y(n) &= X_0 + (-D)X_1 + \left(\frac{1}{2}D(D-1)\right)X_2 \\ &= X_0 + (-1)X_1 + \left(\frac{1}{2}(1)(1-1)\right)X_2 \\ &= X_0 - X_1 \\ &= x(n) - [x(n) - x(n-1)] \end{aligned}$$

$$y(n) = x(n-1); \quad \text{หน่วง 1 หน่วยเวลา}$$

แทนค่า $D=2$ จะได้

$$\begin{aligned} \text{จาก } y(n) &= X_0 + (-D)X_1 + \left(\frac{1}{2}D(D-1)\right)X_2 \\ &= X_0 + (-2)X_1 + \left(\frac{1}{2}(2)(2-1)\right)X_2 \\ &= X_0 - 2X_1 + X_2 \\ &= x(n) - 2[x(n) - x(n-1)] + [x(n) - 2x(n-1) + x(n-2)] \end{aligned}$$

$$y(n) = x(n-2); \quad \text{หน่วง 2 หน่วยเวลา}$$

กรณีที่ 2 หน่วงแบบเป็นเศษส่วน (fractional-delay)

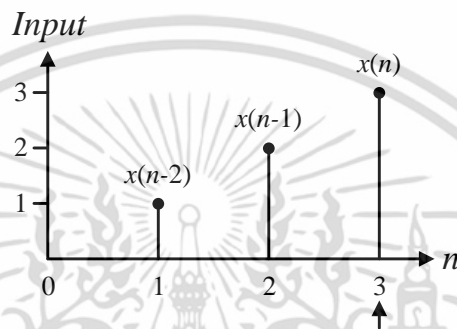
แทนค่า $D=0.5 = \frac{1}{2}$ จะได้

$$\begin{aligned} \text{จาก } y(n) &= X_0 + (-D)X_1 + \left(\frac{1}{2}D(D-1)\right)X_2 \\ &= X_0 + \left(-\frac{1}{2}\right)X_1 + \left(\frac{1}{2}\left(\frac{1}{2}\right)\left(\frac{1}{2}-1\right)\right)X_2 \\ &= X_0 - \frac{1}{2}X_1 - \frac{1}{8}X_2 \\ y(n) &= x(n) - \frac{1}{2}[x(n) - x(n-1)] - \frac{1}{8}[x(n) - 2x(n-1) + x(n-2)] \\ &= \left(1 - \frac{1}{2} - \frac{1}{8}\right)x(n) + \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4}\right)x(n-1) - \frac{1}{8}x(n-2) \\ &= \frac{3}{8}x(n) + \frac{3}{4}x(n-1) - \frac{1}{8}x(n-2) \end{aligned}$$

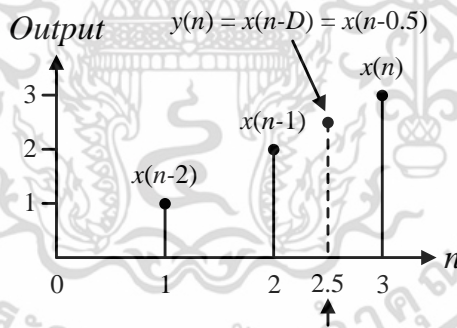
$$y(n) = x(n-0.5); \quad \text{หน่วง 0.5 หน่วยเวลา}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมมติให้สัญญาณอินพุตที่เข้าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสอง มีลำดับสัญญาณดังนี้ $x(n)=3$, $x(n-1)=2$ และ $x(n-2)=1$ ดังรูปที่ 3.5 ดังนั้นค่าทั้งหมดจะถูกเข้าไปแทนค่าในสมการในกรณีนี้ $y(n) = x(n-D) = x(n-0.5) = 2.5$ ซึ่งค่า 2.5 นี้จะมีค่าเท่ากับการหน่วงแบบเศษส่วนของสัญญาณอินพุต $x(n)$ ไป 0.5 หน่วย (0.5 sample delayed) เพื่อให้เข้าใจถึงกลไกของการหน่วงแบบเศษส่วนมากยิ่งขึ้น ในรูปที่ 3.6 จะแสดงสัญญาณเอาต์พุตที่ได้จากการหน่วงแบบเศษส่วนของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสอง

รูปที่ 3.5 ลำดับสัญญาณอินพุต $x(n)$, $x(n-1)$ และ $x(n-2)$

รูปที่ 3.6 ลำดับสัญญาณเอาต์พุตของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสอง

จากการทดสอบจะเห็นได้ว่าผลของสัญญาณเอาต์พุตที่ได้จากการทดสอบคุณสมบัติของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสองสามารถหน่วงแบบเต็มหน่วย (integer-delay) และหน่วงแบบเศษส่วน (fractional-delay) ได้อย่างถูกต้อง ส่วนวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ ตลอดจนโครงสร้างของวงจรกรองจะอธิบายในหัวข้อถัดไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นเราสามารถแสดงฟังก์ชันถ่ายโอน (transfer function) ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสอง จากสมการที่ (3.18) สามารถแสดงได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 y(n) &= X_0 + (-D)X_1 + \left(\frac{1}{2}D(D-1)\right)X_2 \\
 &= x(n) + (-D)[x(n) - x(n-1)] + \frac{1}{2}D(D-1)[x(n) - 2x(n-1) + x(n-2)] \\
 &= x(n) - Dx(n) + Dx(n-1) + \left(\frac{D^2 - D}{2}\right)[x(n) - 2x(n-1) + x(n-2)] \\
 &= x(n) - Dx(n) + Dx(n-1) + \frac{D^2}{2}x(n) - \frac{D}{2}x(n) - D^2x(n-1) + Dx(n-1) \\
 &\quad + \frac{D^2}{2}x(n-2) - \frac{D}{2}x(n-2) \\
 y(n) &= x(n) + D\left[-\frac{3}{2}x(n) + 2x(n-1) - \frac{1}{2}x(n-2)\right] \\
 &\quad + D^2\left[\frac{1}{2}x(n) - x(n-1) + \frac{1}{2}x(n-2)\right]
 \end{aligned}$$

ดังนั้นจะได้

$$\hat{H}(z, D) = 1 + D\left[-\frac{3}{2} + 2z^{-1} - \frac{1}{2}z^{-2}\right] + D^2\left[\frac{1}{2} - z^{-1} - \frac{1}{2}z^{-2}\right] \quad (3.18)$$

ฟังก์ชันถ่ายโอนในสมการที่ (3.18) จะมีค่าที่เหมือนกับฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบลากรานจ์ในสมการที่ (2.30) ซึ่งจะสามารถยืนยันได้ว่า วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีค่าสัมประสิทธิ์วงจรกรองย่อย (sub-filter coefficient) เหมือนกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบลากรานจ์ อย่างไรก็ตามเราไม่สามารถที่จะนำฟังก์ชันถ่ายโอนสมการที่ (3.18) ไปสร้างเป็นโครงสร้างแบบใหม่ได้ทันที เพราะถ้านำไปเขียนเป็นโครงสร้างก็จะได้โครงสร้างแบบแฟร์โรว์ (Farrow structure) ซึ่งเหมือนกับในเนื้อหาบทที่ 2 ดังนั้นหัวข้อต่อจากนี้ไปจะเป็นนำเสนอการออกแบบและการสร้างแบบใหม่สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

3.4 วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (Pascal VFD Filter) เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินการของวงจรกรองสัญญาณแล้วจะประกอบด้วยสองส่วนด้วยกันคือ ส่วนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แรกสัญญาณเวลาที่ไม่ต่อเนื่องอินพุต $x(n)$ จะผ่านเข้าไปยังวงจรกรองสัญญาณไบโนเมียล (binomial filter) ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นวงจรกรองสัญญาณความถี่สูงผ่าน (highpass filter) ในสมการที่ (3.15) และสมการที่ (3.16) จะเห็นได้ว่าวงจรกรองสัญญาณดังกล่าวจะแทนอยู่ในรูปฟังก์ชันถ่ายโอน $H_i(z)$ และค่าเอาต์พุตที่ผ่านฟังก์ชันถ่ายโอน $H_i(z)$ ดังกล่าวก็คือค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i ($i = 0, 1, \dots, k$) ซึ่งจากสมการที่ (3.15) และสมการที่ (3.16) สามารถเขียนฟังก์ชันถ่ายโอนได้ดังนี้

$$H_i(z) = \frac{Z\{X_i\}}{X(z)} = (1 - z^{-1})^i, \quad i = 0, 1, \dots, k \quad (3.19)$$

ซึ่งพิจารณาฟังก์ชันถ่ายโอน $H_i(z)$ ในสมการที่ (3.19) เป็นการต่อเรียง (cascade) ของวงจรอนุพันธ์อันดับหนึ่ง (1st -order digital differentiator) ส่วนการดำเนินการในส่วนที่สองของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i ที่ได้จากการดำเนินการในส่วนแรกจะส่งผ่านเข้าไปในส่วนที่สองเพื่อหน่วงเวลาของสัญญาณและจะได้ผลลัพธ์ของสัญญาณเอาต์พุต $y(n) = x(n - D)$ โดยการดำเนินการในส่วนที่สองมีสมการดังนี้

$$y(n) = x(n - D) = \sum_{i=0}^k P_i(D) X_i \quad (3.20)$$

โดย

$$P_i(D) = \frac{(-1)^i D^{(i)}}{i!} \quad (3.21)$$

และค่า falling factorial power $D^{(i)} = D(D-1)(D-2)\dots(D-i+2)(D-i+1)$

- เมื่อ $y(n)$ คือเอาต์พุตวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล
 $P_i(D)$ คือค่าสัมประสิทธิ์ความหน่วงปาสคาล
 X_i คือค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล
 D คือพารามิเตอร์ความหน่วง
 i คือดัชนี (index) ที่ของวงจรกรองสัญญาณ
 k คืออันดับของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการดำเนินการของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลส่วนที่สองนี้ จากสมการที่ (3.20) และสมการที่ (3.21) เมื่อเราพิจารณาจะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i คืออินพุตของระบบในส่วนที่สอง (รูปที่ 3.7) โดยในส่วนที่สองจะประกอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์ความหน่วงปาสคาล $P_i(D)$ ที่อยู่ในฟังก์ชันพหุนามดีกรีความหน่วง D ซึ่งจะเป็นตัวที่ควบคุมความหน่วง (delay) และมีบทบาทสำคัญในวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ในตารางที่ 3.1 แสดงตัวอย่างค่าสัมประสิทธิ์ความหน่วงปาสคาล $P_i(D)$ ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ด (7th -order Pascal VFD filter) โดยค่าสัมประสิทธิ์ความหน่วงปาสคาล $P_i(D)$ ที่แสดงในตารางที่ 3.1 เกิดจากการปรับเปลี่ยนพหุนามดีกรีความหน่วง D ซึ่งเป็นอินพุตที่สามารถปรับเปลี่ยนได้แบบทันทีทันใดจากผู้ใช้งาน

ตารางที่ 3.1 ค่าสัมประสิทธิ์ความหน่วงปาสคาล $P_i(D)$ ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ด (7th -order Pascal VFD filter)

$P_i(D)$	$i=0$	$i=1$	$i=2$	$i=3$	$i=4$	$i=5$	$i=6$	$i=7$
$D=0.00$	1.0000	0	0	0	0	0	0	0
$D=0.25$	1.0000	-0.2500	-0.0938	-0.0547	-0.0376	-0.0282	-0.0223	-0.0183
$D=0.50$	1.0000	-0.5000	-0.1250	-0.0625	-0.0391	-0.0273	-0.0205	-0.0161
$D=0.75$	1.0000	-0.7500	-0.0938	-0.0391	-0.0220	-0.0143	-0.0101	-0.0076
$D=1.00$	1.0000	-1.0000	0	0	0	0	0	0

หากพิจารณาเป็นระบบ (systems) ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ภายในจะประกอบด้วย 2 ระบบคือระบบที่หนึ่งคือสมการที่ (3.19) และระบบที่สองคือสมการที่ (3.20) ดังนั้นทั้งสองสมการเมื่อรวมเข้าด้วยกันเราจะได้ฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลดังนี้

$$\hat{H}(z, D) = P_0(D) + P_1(D)(1 - z^{-1}) + P_2(D)(1 - z^{-1})^2 + \dots + P_k(D)(1 - z^{-1})^k$$

$$\hat{H}(z, D) = \sum_{i=0}^k P_i(D)(1 - z^{-1})^i \quad (3.22)$$

เมื่อ $\hat{H}(z, D)$ คือฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

$P_i(D)$ คือค่าสัมประสิทธิ์ความหน่วงปาสคาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

k คืออันดับของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

จากสมการที่ (3.22) เราสามารถเขียนฟังก์ชันถ่ายโอนของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$\hat{H}(z, D) = \hat{\mathbf{p}}^T \mathbf{P} \mathbf{z} \quad (3.23)$$

โดยที่

$$\mathbf{P} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & P_1(k) & P_2(k) & \dots & P_k(k) \end{bmatrix} \quad (3.24)$$

และ

$$\hat{\mathbf{p}} = \begin{bmatrix} P_0(D) \\ P_1(D) \\ P_2(D) \\ \vdots \\ P_k(D) \end{bmatrix}, \quad \mathbf{z} = \begin{bmatrix} 1 \\ z^{-1} \\ z^{-2} \\ \vdots \\ z^{-k} \end{bmatrix} \quad (3.25)$$

เมื่อ $\hat{\mathbf{p}}$ คือเวกเตอร์สัมประสิทธิ์ความหน่วงปาสคาล

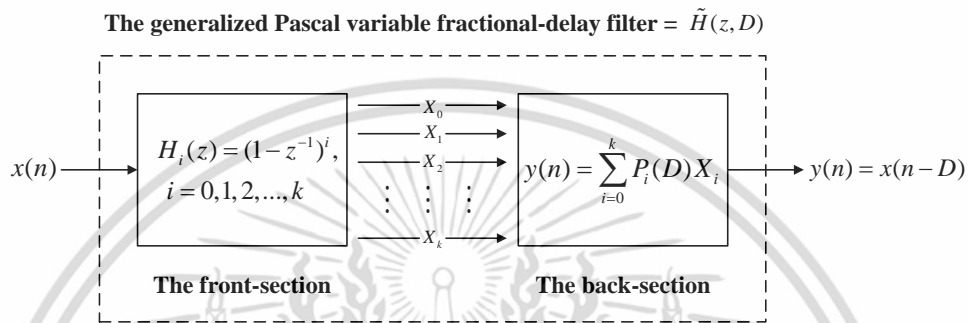
$\mathbf{P}$ คือเมทริกซ์การแปลงปาสคาล

$\mathbf{z}$ คือเวกเตอร์แซด

เพื่อให้เข้าใจถึงกลไกภายในของระบบของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ได้ง่ายยิ่งขึ้น รูปที่ 3.7 แสดงกลไกภายในของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล โดยกลไกภายในที่แยกเป็น 2 ระบบเราจะเรียกระบบส่วนแรกว่าวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (front-end of Pascal VFD filter) และจะเรียกระบบส่วนที่สองว่าวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (back-end of Pascal VFD filter) เมื่อพิจารณาวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (front-end section) จะเห็นได้ว่าเป็นระบบ single-input multi-output (SIMO) และพิจารณาวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (back-end section) ก็เป็นระบบ multi-input single-output (MISO) ซึ่งระบบที่กล่าวไปนี้คือกฎเกณฑ์ที่สำคัญของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลในการปรับเปลี่ยนความหน่วง จากรูปที่ 3.7 แสดง

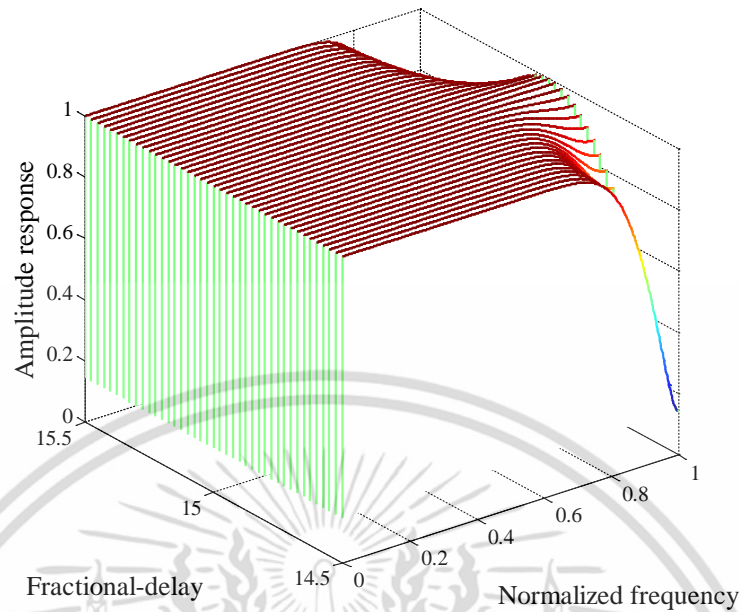
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการของระบบที่ประกอบด้วยสมการที่ (3.19) และสมการที่ (3.20) เพื่อให้เห็นได้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีคุณลักษณะที่สามารถหน่วงสัญญาณเป็นเศษส่วนได้ เราสามารถแสดงตัวอย่างผลตอบสนองทางขนาด (amplitude response) และผลตอบสนองความหน่วง (delay response) ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามสิบ (30th-order Pascal VFD filter) ดังรูปที่ 3.8 และรูปที่ 3.9 ตามลำดับ

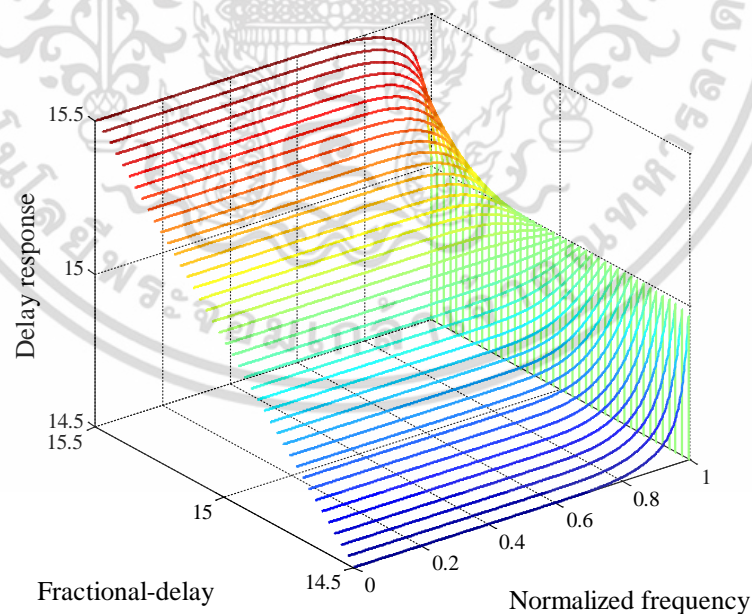

รูปที่ 3.7 กลไกภายในของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

ในรูปที่ 3.8 และรูปที่ 3.9 ค่าพารามิเตอร์ความหน่วงที่สามารถปรับได้เป็นเศษส่วนในวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามสิบจะอยู่ในช่วงระหว่าง $D \in \left[\frac{k}{2} - 0.5, \frac{k}{2} + 0.5 \right]$ นั่นคือ $14.5 \leq D < 15.5$ ซึ่งในรูปที่ 3.8 แสดงตัวอย่างผลตอบสนองทางขนาดของวงจรกรองสัญญาณ เมื่อปรับพารามิเตอร์ความหน่วง D ตั้งแต่ค่าในช่วงต่ำสุดถึงค่าสูงสุดและเพิ่มความถี่ตั้งแต่ $0\pi \text{ rad}$ ถึง $\pi \text{ rad}$ เห็นได้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามสิบจะให้ความราบเรียบทางขนาดตั้งแต่ความถี่ $0\pi \text{ rad}$ ถึง $0.8\pi \text{ rad}$ และซึ่งในรูปที่ 3.9 แสดงตัวอย่างผลตอบสนองความหน่วงของวงจรกรองสัญญาณ เมื่อปรับพารามิเตอร์ความหน่วง D ตั้งแต่ค่าในช่วงต่ำสุดถึงค่าสูงสุดและเพิ่มความถี่ตั้งแต่ $0\pi \text{ rad}$ ถึง $\pi \text{ rad}$ เห็นได้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามสิบจะให้ความหน่วงที่ถูกต้องตั้งแต่ความถี่ $0\pi \text{ rad}$ ถึง $0.8\pi \text{ rad}$ เช่นกัน โดยตามหลักการนั้นเราต้องการให้วงจรกรองสัญญาณที่อันดับใดๆ มีผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงที่ถูกต้องที่ทุกๆ ความถี่ (ตั้งแต่ความถี่ $0\pi \text{ rad}$ ถึง $\pi \text{ rad}$) แต่ในความเป็นจริงนั้นผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงจะให้ผลตอบสนองที่ความถี่ได้กว้างมากขึ้นอยู่กับอันดับ k ของวงจรกรองสัญญาณ ดังนั้นจากรูปที่ 3.7 เพื่อที่จะแสดงให้เห็นและเข้าใจถึงวงจรส่วนหน้าและวงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลจะอธิบายในหัวข้อถัดไป

รูปที่ 3.8 ตัวอย่างผลตอบสนองทางขนาดของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ปาสคาลอันดับสามสิบ (30th-order Pascal VFD filter)

รูปที่ 3.9 ตัวอย่างผลตอบสนองความหน่วงของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เศษส่วนปาสคาลอันดับสามสิบ (30th-order Pascal VFD filter)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 วงจรส่วนหน้าสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

ในรูปที่ 3.7 จะเห็นได้ว่ากลไกภายในได้แยกเป็น 2 ระบบ ระบบส่วนแรกก็คือวงจรส่วนหน้าสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (front-end of Pascal VFD Filter) โดยวงจรส่วนหน้ามีฟังก์ชันถ่ายโอน $H_i(z)$ ดังสมการที่ (3.19) และภายในฟังก์ชันถ่ายโอนจะประกอบด้วยวงจรกรองสัญญาณที่มีคุณสมบัติเป็นวงจรกรองความถี่สูงผ่าน $H_i(z)$ ซึ่งสัญญาณเอาต์พุตที่ได้จากวงจรส่วนหน้าคือค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i หลังจากที่ยังวงจรส่วนหน้าคำนวณเสร็จจะได้ค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาลที่พร้อมจะส่งผ่านเป็นสัญญาณอินพุตให้กับระบบส่วนที่สองที่เราเรียกระบบนี้ว่าวงจรส่วนหลัง

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงการสร้างวงจรส่วนหน้าสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล และเราสามารถออกแบบโครงสร้างวงจรกรองสัญญาณให้เป็นสองชนิดด้วยกันตามลักษณะของวงจรส่วนหน้า กล่าวคือโครงสร้างชนิดแรกจะมีลักษณะของวงจรส่วนหน้าที่เป็นโครงสร้างที่ต่อเรียงกัน ซึ่งเราจะทำให้วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลเรียกว่าโครงสร้างชนิดต่อเรียง (cascade-type structure) โดยโครงสร้างนี้สามารถสร้างเป็นวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณได้โดยตรงจากฟังก์ชันถ่ายโอน $H_i(z)$ ในสมการที่ (3.19) ส่วนโครงสร้างชนิดที่สองจะมีลักษณะของโครงสร้างที่ต่อขนานกัน ซึ่งเราจะเรียกว่าโครงสร้างชนิดขนาน (parallel-type structure) โดยโครงสร้างนี้เกิดจากการพิจารณาด้วยการแยกตัวประกอบ (factorizing) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ให้อยู่ในรูป เมทริกซ์ไบนารี (binary matrices) ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ (element) $\{1, 0, -1\}$ และโครงสร้างทั้งสองชนิดสามารถสร้างได้โดยปราศจากการคูณ ดังนั้นวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลที่ได้จะเป็นวงจรกรองสัญญาณดิจิทัลที่ปราศจากวงจรถ่ายคูณ (multiplierless digital filter) ดังนั้นโครงสร้างที่มีลักษณะแบบนี้จะมีประโยชน์คือทำให้วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีจำนวนตัวคูณที่ลดลง ซึ่งส่งผลทำให้สามารถลดความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) ได้

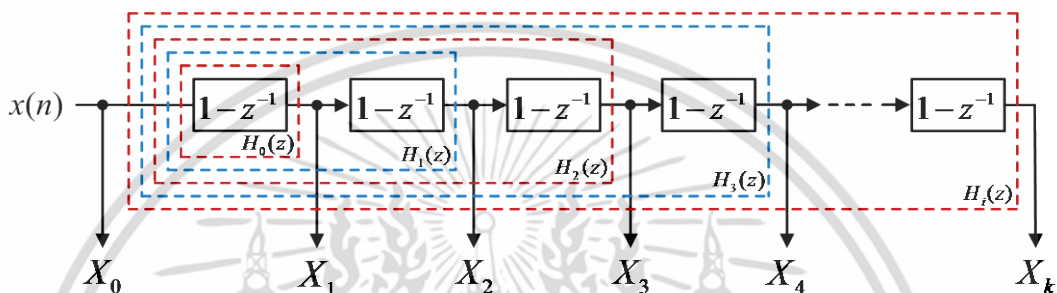
3.5.1 โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียง (Cascade-type structure)

โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลสามารถพิจารณาได้โดยตรงจากฟังก์ชันถ่ายโอน $H_i(z)$ ในสมการที่ (3.19) คือ

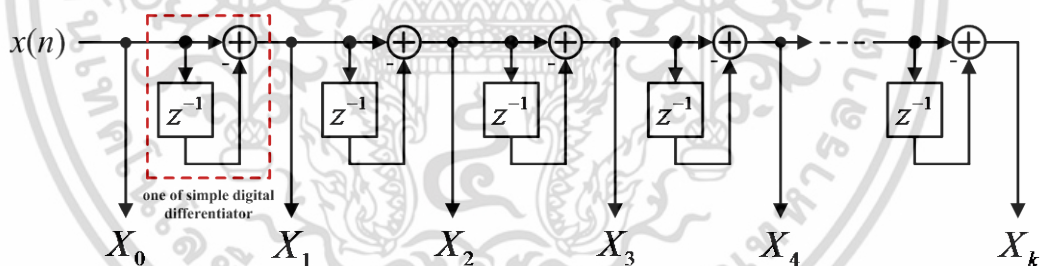
$$H_i(z) = (1 - z^{-1})^i, \quad i = 0, 1, \dots, k$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยจากสมการข้างต้น $(1-z^{-1})^i$ ก็คือวงจรอนุพันธ์อันดับหนึ่ง (1st -order digital differentiator) ที่ต่อเรียงกัน โดย i มีค่าตั้งแต่ 0 ถึงอันดับ k ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ดังนั้นสามารถแสดงแผนผังโครงสร้างชนิดต่อเรียงของวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ ได้ดังรูปที่ 3.10 ส่วนรายละเอียดแสดงของโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ แสดงในรูปที่ 3.11

รูปที่ 3.10 แผนผังโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ

รูปที่ 3.11 รายละเอียดของโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ

ในรูปที่ 3.11 พิจารณารายละเอียดของโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล จะเห็นได้ว่าโครงสร้างภายในชนิดนี้ต้องการใช้เพียงวงจรวก (adder) ซึ่งในที่นี้วงจรวกหมายถึงรวมทั้งวงจรรวม (addition) และหากพิจารณาถึงความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) โครงสร้างชนิดนี้ก็จะมีเพียงแต่จำนวนการบวก (number of adder) นั่นคือแต่ละวงจรกรองสัญญาณอนุพันธ์อันดับหนึ่งจะต้องการใช้วงจรวก 1 วงจร และที่อันดับ k ใดๆ ของโครงสร้างชนิดต่อเรียงจะมีความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนการบวก k วงจร ดังนั้นเราสามารถสรุปความซับซ้อนในการคำนวณของโครงสร้างชนิดต่อเรียงของวงจรส่วนหน้าได้ดังนี้

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = k$$

3.5.2 โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนาน (Parallel-type structure)

กรอบความคิดโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลเกิดจากการพิจารณาจากการแยกตัวประกอบ (factorizing) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ให้อยู่ในรูปเมทริกซ์ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ (element) $\{1, 0, -1\}$ ในที่นี้เรียกว่าเมทริกซ์ไบนารี (binary matrices) จากสมการที่ (3.19) เราสามารถเขียนฟังก์ชันถ่ายโอน $H_i(z)$ ให้อยู่ในรูปแบบของเวกเตอร์ได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} H_0(z) \\ H_1(z) \\ H_2(z) \\ H_3(z) \\ H_4(z) \\ \vdots \\ H_k(z) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 & -3 & 3 & -1 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 & -4 & 6 & -4 & 1 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & P_1(k) & P_2(k) & P_3(k) & P_4(k) & P_5(k) & \cdots & P_k(k) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ z^{-1} \\ z^{-2} \\ z^{-3} \\ z^{-4} \\ \vdots \\ z^{-k} \end{bmatrix} \quad (3.26)$$

หรือ

$$\begin{bmatrix} X_0 \\ X_1 \\ X_2 \\ X_3 \\ X_4 \\ \vdots \\ X_k \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 & -3 & 3 & -1 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 1 & -4 & 6 & -4 & 1 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & P_1(k) & P_2(k) & P_3(k) & P_4(k) & P_5(k) & \cdots & P_k(k) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x(n) \\ x(n-1) \\ x(n-2) \\ x(n-3) \\ x(n-4) \\ \vdots \\ x(n-k) \end{bmatrix} \quad (3.27)$$

ค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (3.27) กล่าวคือค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i ได้จากการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (DPT) ของเวกเตอร์อินพุต $\mathbf{x}$ เมื่อ $\mathbf{x}^T = [x(n) \ x(n-1) \ x(n-2) \ \dots \ x(n-k)]$ โดยปกติแล้วการคำนวณด้วยวิธีการแปลงเมทริกซ์จะต้องใช้การคูณ (multiplications) และการบวก (additions) ซึ่งจำนวนของการคูณและการบวกจะขึ้นอยู่กับมิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนเวลาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

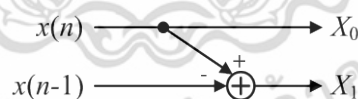
(dimension) ของเมทริกซ์ที่นำมาดำเนินการคำนวณ ในหัวข้อนี้จะนำเสนอวิธีการแยกตัวประกอบ (factorizing) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ให้อยู่ในรูปของ $\{1, 0, -1\}$ นั่นคือจะทำให้การดำเนินการคำนวณด้วยวิธีการแปลงเมทริกซ์ด้วยเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ปราศจากการคูณคงเหลือเพียงการบวกเท่านั้น ดังนั้นการก่อให้เกิดวงจรฮาร์ดแวร์สำหรับเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ สามารถออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการแยกตัวประกอบให้เมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ทั้งหมดอยู่ในรูปเมทริกซ์ไบนารี โดยให้หน่วยการคำนวณนี้เรียกว่าบัตเตอร์ฟลายการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (butterfly unit of DPT) เพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้นหากพิจารณาเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ที่มีมิติขนาด 2×2 ซึ่งเราสามารถจะกำหนดให้เป็น $\mathbf{P}_2$ (ตัวเลขห้อย 2 คือขนาดของมิติ) จะได้ว่า

$$\mathbf{P}_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

และจากสมการที่ (3.27) เราจะได้

$$\begin{bmatrix} X_0 \\ X_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x(n) \\ x(n-1) \end{bmatrix}$$

จากสมการเมทริกซ์ข้างต้น เราสามารถสร้างเป็นกราฟการไหลของข้อมูล (data flow graph) ดังรูปที่ 3.12

รูปที่ 3.12 บัตเตอร์ฟลายการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (butterfly unit of DPT)

กราฟการไหลของข้อมูล (data flow graph) เราจะเรียกว่าเรียกว่าบัตเตอร์ฟลายการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (butterfly unit of DPT) [28] และหลักการพื้นฐานนี้เราจะนำไปสร้างเป็นโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับ k ใดๆ วิธีการแยกตัวประกอบ (factorizing) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ให้อยู่ในรูปของ $\{1, 0, -1\}$ อาศัยบนพื้นฐานของการกำจัดของเกาส์ (Gaussian elimination) ใน [29] ซึ่งหลักการของเมทริกซ์การกำจัด (elimination matrix) ใน [29] ได้ถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำมาใช้เพื่อแยกตัวประกอบที่อยู่ในเมทริกซ์ปาสคาล โดยเมทริกซ์ปาสคาลที่นำเสนอใน [29] จะแตกต่างกันกับการสร้างเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ที่นำเสนอใน [28] คือเมทริกซ์การกำจัด $\mathbf{E}$ ที่ใช้สำหรับเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ใน [29] จะมีสมาชิกภายในเมทริกซ์คือ $E_{0,0}=1$, $E_{x,x}=-1$ และ $E_{x,x-1}=1$ ส่วนสมาชิกที่เหลือมีค่าเป็น 0 ในที่นี้จะแสดงตัวอย่างเมทริกซ์การกำจัด $\mathbf{E}$ ที่มีมิติขนาด 4×4 ซึ่งเราสามารถจะกำหนดให้เป็น $\mathbf{E}_2$ (ตัวเลขห้อย 4 คือขนาดของมิติ) จะได้

$$\mathbf{E}_4 = \begin{bmatrix} E_{0,0} & E_{0,1} & E_{0,2} & E_{0,3} \\ E_{1,0} & E_{1,1} & E_{1,2} & E_{1,3} \\ E_{2,0} & E_{2,1} & E_{2,2} & E_{2,3} \\ E_{3,0} & E_{3,1} & E_{3,2} & E_{3,3} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{E}_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

สำหรับตัวอย่างที่จะนำมาพิจารณาเพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการแยกตัวประกอบ (factorizing) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ จะยกตัวอย่างเป็นวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม ดังนั้นที่มาของโครงสร้างวงจรรองส่วนหน้าชนิดขนานแสดงขั้นตอนได้ในตัวอย่างที่ 3.2

ตัวอย่างที่ 3.2 กำหนดให้เมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ที่มีมิติขนาด 4×4 สามารถแสดงขั้นตอนวิธีการแยกตัวประกอบ (factorizing) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ ขั้นตอนที่ 1

$$\mathbf{E}_4 \mathbf{P}_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 \\ 1 & -3 & 3 & -1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -2 & 1 \end{bmatrix}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\mathbf{E}_4 \mathbf{P}_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \mathbf{P}_3 \end{bmatrix}$$

ขั้นตอนที่ 2

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \mathbf{E}_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \mathbf{P}_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \mathbf{E}_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \mathbf{P}_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{P}_2 \end{bmatrix}$$

ขั้นตอนที่ 3

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{E}_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{P}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{E}_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{P}_2 \end{bmatrix} = \mathbf{I} ; \text{เมทริกซ์เอกลักษณ์}$$

จากผลลัพธ์ในขั้นตอนที่ 1, ขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 เราจะได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{E}_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \mathbf{E}_3 \end{bmatrix} \mathbf{E}_4 \mathbf{P}_4 = \mathbf{I} \quad (3.28)$$

$$\therefore \mathbf{P}_4 = \mathbf{E}_4^{-1} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \mathbf{E}_3 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{E}_2 \end{bmatrix}^{-1} \quad (3.29)$$

ดังนั้นการแยกตัวประกอบ (factorizing) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}_4$ (มิติขนาด 4×4) ให้อยู่ในรูปของเมทริกซ์ไบนารี (binary matrices) จะได้

$$\mathbf{P}_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 \\ 1 & -2 & 3 & -1 \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & -1 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage 3}} \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage 2}} \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage 1}} \quad (3.30)$$

ในสมการที่ (3.30) จะเห็นได้ว่าเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}_4$ อยู่ในรูปของไบนารีเมทริกซ์ผกผัน ดังนั้นจากคุณสมบัติที่กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.1 เมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}_4^{-1} = \mathbf{P}_4$ จาก [30-31] และจากสมการที่ (3.28) เราจะได้

$$\mathbf{P}_4^{-1} = \mathbf{P}_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \mathbf{E}_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & \mathbf{E}_3 \end{bmatrix} \mathbf{E}_4 \quad (3.31)$$

จากสมการที่ (3.31) เราจะได้ทางเลือกอีกทางสำหรับการสร้างโครงสร้างชนิดขนาน (parallel-type structure) ของวงจรส่วนหน้าสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ด้วยวิธีการคำนวณที่ปราศจากเมทริกซ์ผกผัน ซึ่งเราสามารถแยกตัวประกอบของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}_4$ ได้ดังนี้

$$\mathbf{P}_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 \\ 1 & -3 & 3 & -1 \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage 3}} \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage 2}} \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage 1}}$$

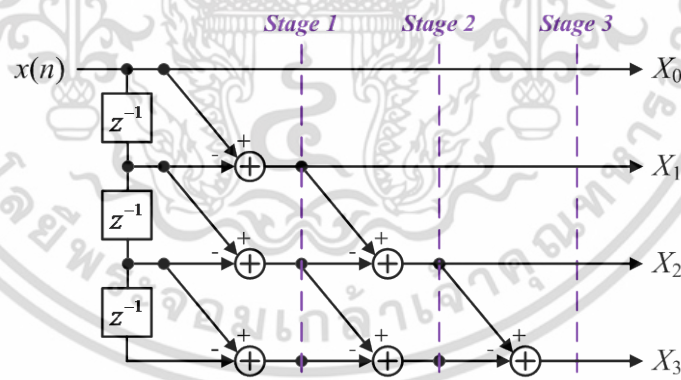
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นจากตัวอย่างที่แสดงการแยกตัวประกอบของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}_4$ จะสามารถคำนวณและออกแบบโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} X_0 \\ X_1 \\ X_2 \\ X_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & -2 & 1 & 0 \\ 1 & -3 & 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x(n) \\ x(n-1) \\ x(n-2) \\ x(n-3) \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} X_0 \\ X_1 \\ X_2 \\ X_3 \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage3}} \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage2}} \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}}_{\text{stage1}} \begin{bmatrix} x(n) \\ x(n-1) \\ x(n-2) \\ x(n-3) \end{bmatrix}$$

ซึ่งวิธีการคำนวณด้วยการแยกตัวประกอบของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}_4$ สามารถสร้างเป็นโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามได้ดังรูปที่ 3.13

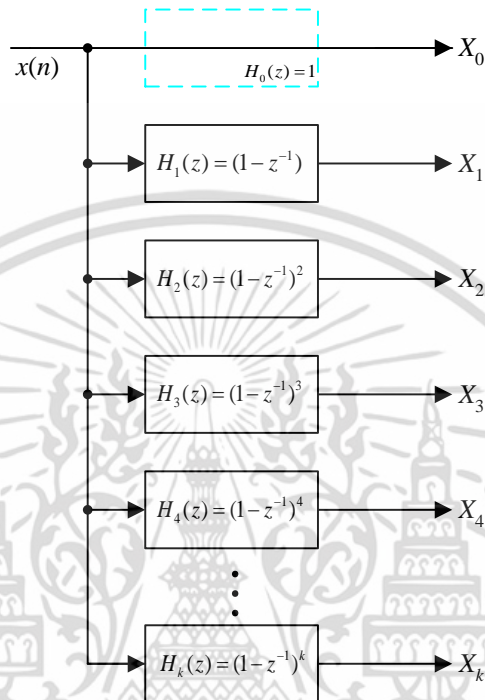
รูปที่ 3.13 ตัวอย่างโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรส่วนหน้าสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม

จะเห็นได้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล จะมีความสัมพันธ์กับมิติขนาด (dimension) ของเมทริกซ์การแปลงปาสคาล $\mathbf{P}$ คือ $(k+1) \times (k+1)$ เมื่ออันดับ k คืออันดับใดๆ ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล และสามารถแสดงได้

ดังแสดงแผนผังโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เศษส่วนพหุนามอันดับใดๆ ได้ดังรูปที่ 3.14 ส่วนรายละเอียดแสดงของโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนพหุนามอันดับใดๆ แสดงในรูปที่ 3.15

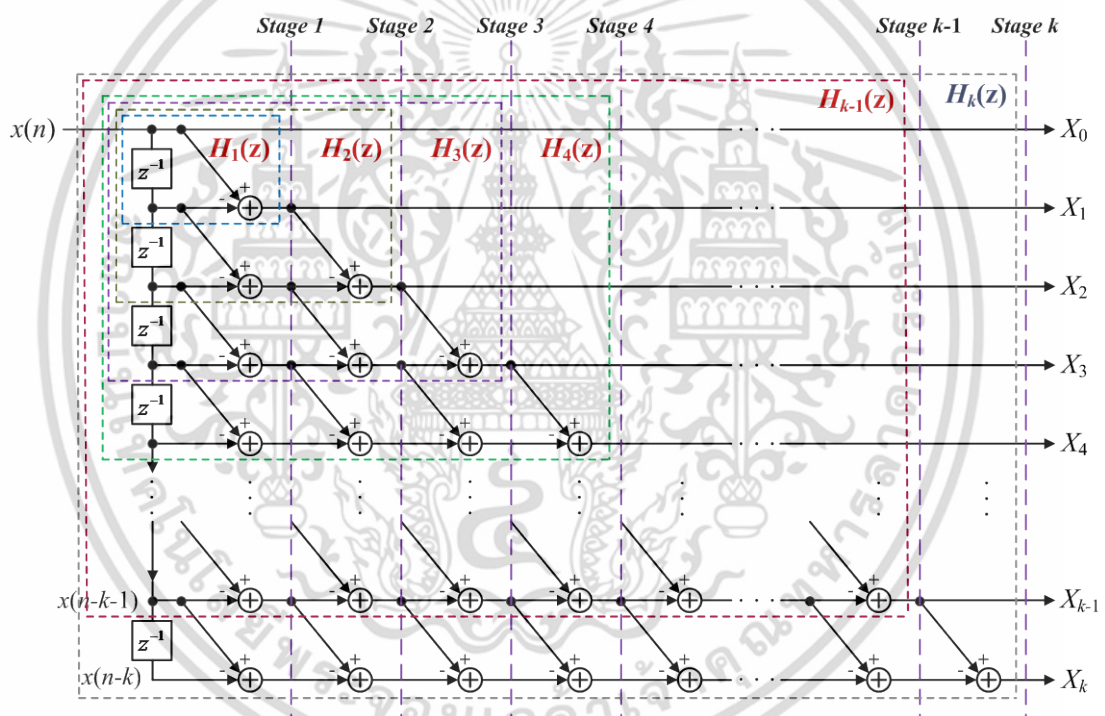
รูปที่ 3.14 แผนผังโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนพหุนามอันดับใดๆ

เมื่อพิจารณาในรูปที่ 3.15 รายละเอียดของโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนพหุนามอันดับใดๆ จะเห็นได้ว่าโครงสร้างภายในของวงจรกรองสัญญาณชนิดนี้ปราศจากวงจรรคูณ (multiplier) ต้องการใช้เพียงวงจรรวม (adder) ซึ่งในที่นี้วงจรรวมหมายถึงรวมทั้งวงจรรวม (addition) และหากพิจารณาถึงความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) โครงสร้างชนิดนี้ก็จะมีเพียงแค่จำนวนการบวก (number of adder) ซึ่งเราสามารถสรุปความซับซ้อนในการคำนวณของโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานได้ดังนี้

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = \frac{k(k+1)}{2}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีความต้องการใช้วงจรบวก (addition) มากกว่าโครงสร้างชนิดต่อเรียง โดยโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงจะให้ผลดีกับวงจรหากต้องการประหยัดทรัพยากรในการสร้างของวงจรกรองสัญญาณ แต่หากต้องการความเร็วในการทำงานของวงจรกรองสัญญาณ โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสามารถประมวลผลได้เร็วกว่าโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียง ซึ่งจะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในเนื้อหาบทที่ 4 อย่างไรก็ตามในเนื้อหานี้สามารถแสดงให้เห็นได้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลเป็นวงจรกรองสัญญาณที่สามารถเลือกโครงสร้างวงจรส่วนหน้าได้สองชนิด ซึ่งก็คือโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงและโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนาน

รูปที่ 3.15 รายละเอียดแสดงของโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ

3.6 วงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

วงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (back-end of Pascal VFD Filter) จะเป็นส่วนที่ใช้สำหรับปรับเปลี่ยนความหน่วงของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล โดยจะสามารถปรับเปลี่ยนค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนได้

ทันทีทันใด (online fractional-delay tuning) วงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสามารถสร้างได้โดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำสมการที่ (3.20) โดยอินพุตของวงจรส่วนหลังได้มาจากเอาต์พุตของวงจรส่วนหน้า นั่นคือค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาล X_i ที่เข้าไปยังวงจรส่วนหลังจากสมการที่ (3.20)

$$x(n-D) = y(n) = \sum_{i=0}^k P_i(D)X_i$$

กระจายรูปสมการได้เอาต์พุตดังนี้

$$y(n) = P_0(D)X_0 + P_1(D)X_1 + P_2(D)X_2 + \dots + P_{k-1}(D)X_{k-1} + P_k(D)X_k \quad (3.32)$$

จากสมการที่ (3.21) ค่าสัมประสิทธิ์ปาสคาลความหน่วงปาสคาล $P_i(D)$ และนิยามค่า falling factorial power $D^{(i)}$ จะได้เอาต์พุต $y(n) = x(n-D)$ ของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ ได้ดังนี้

$$y(n) = X_0 - DX_1 + \frac{1}{2}D(D-1)X_2 + \dots + \frac{(-1)^{k-1}}{(k-1)!}D(D-1)(D-2)\dots(D-k+2)X_{k-1} + \frac{(-1)^k}{k!}D(D-1)(D-2)\dots(D-k+1)X_k \quad (3.33)$$

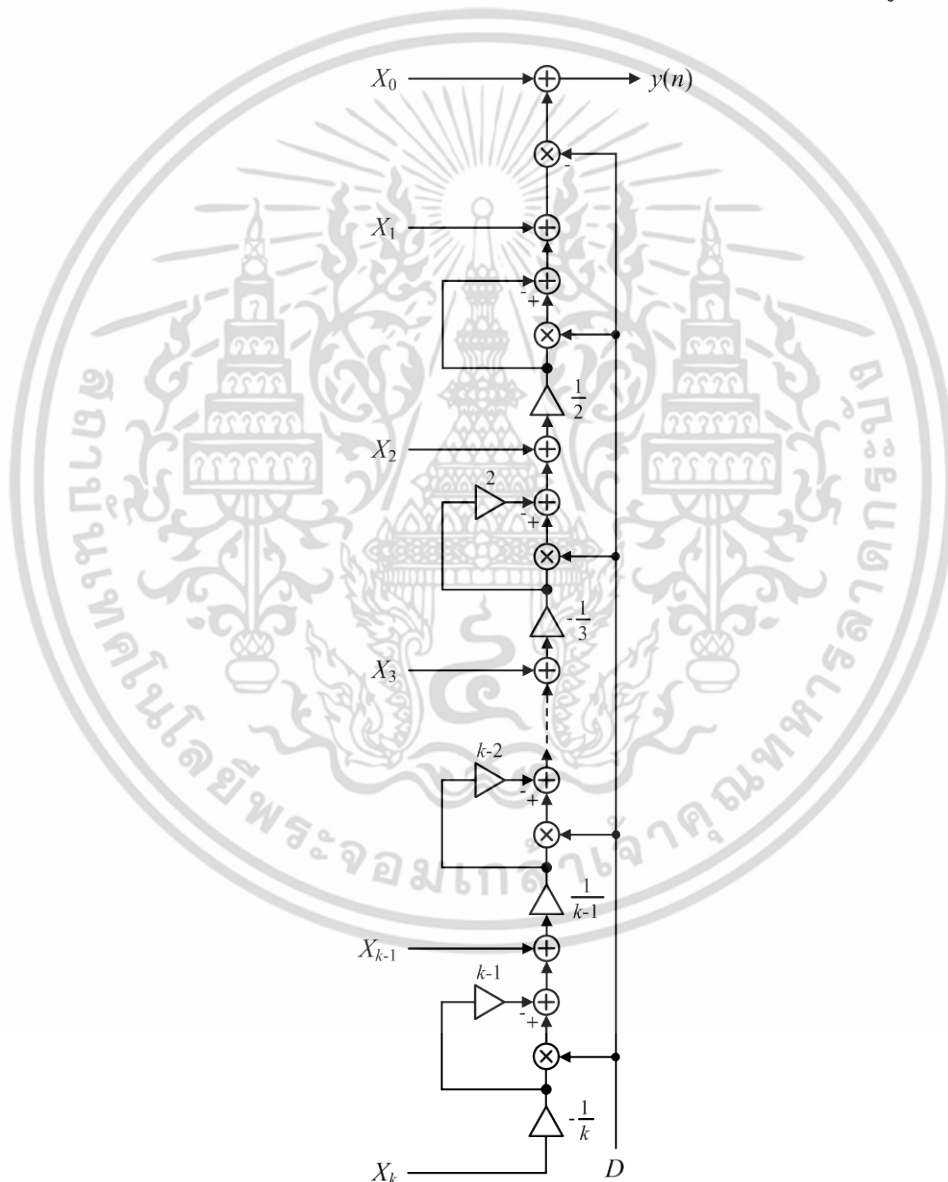
ลำดับต่อมาเราสามารถจัดรูปของสมการเอาต์พุต $y(n)$ ได้ด้วยการใช้กฎของฮอร์เนอร์ (Horner's rule) เพื่อดึงพจน์การคูณร่วมนั้นคือ

$$\begin{aligned} y(n) &= X_0 + D \left[-X_1 + \frac{1}{2}(D-1)X_2 + \dots + \frac{(-1)^{k-1}}{(k-1)!}(D-1)(D-2)\dots(D-k+2)X_{k-1} \right. \\ &\quad \left. + \frac{(-1)^k}{k!}(D-1)(D-2)\dots(D-k+1)X_k \right] \\ &= X_0 + D \left[-X_1 + \frac{(D-1)}{2} \left[X_2 + \dots + \frac{(-1)^{k-1}}{(k-1)!}(D-2)\dots(D-k+2)X_{k-1} \right. \right. \\ &\quad \left. \left. + \frac{(-1)^k}{k!}(D-2)\dots(D-k+1)X_k \right] \right] \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$y(n) = X_0 + D \left[-X_1 + \frac{(D-1)}{2} \left[X_2 + \dots + \frac{(D-k-2)}{k-1} [(-1)^{k-1} X_{k-1} + (-1)^k \frac{(D-k-1)}{k} X_k] \dots \right] \right] \quad (3.34)$$

ในสมการที่ (3.34) ก็คือวงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ ดังนั้นจากสมการที่ (3.34) เราสามารถสร้างเป็นโครงสร้างวงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ ได้ดังรูปที่ 3.16

รูปที่ 3.16 วงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ

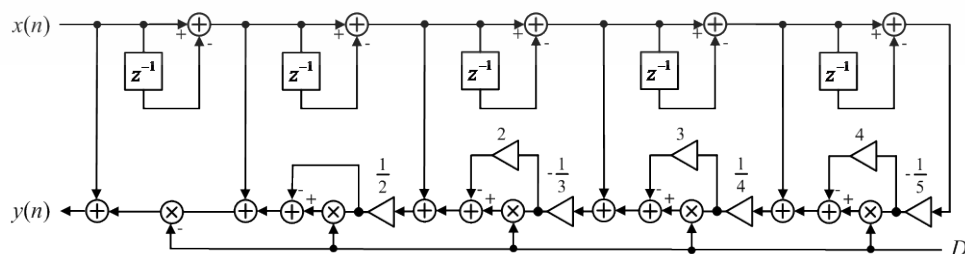
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาในรูปที่ 3.16 รายละเอียดโครงสร้างของวงจรส่วนหลังสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ จะเห็นได้ว่าโครงสร้างภายในของวงจรกรองสัญญาณส่วนนี้ประกอบด้วยวงจรถคูณ (multiplier) และวงจรรวม (adder) ดังนั้นเราสามารถสรุปความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) ของโครงสร้างวงจรส่วนหลังชนิดขนานได้ดังนี้

$$\text{จำนวนการคูณ (number of multiplications)} = 3k - 3$$

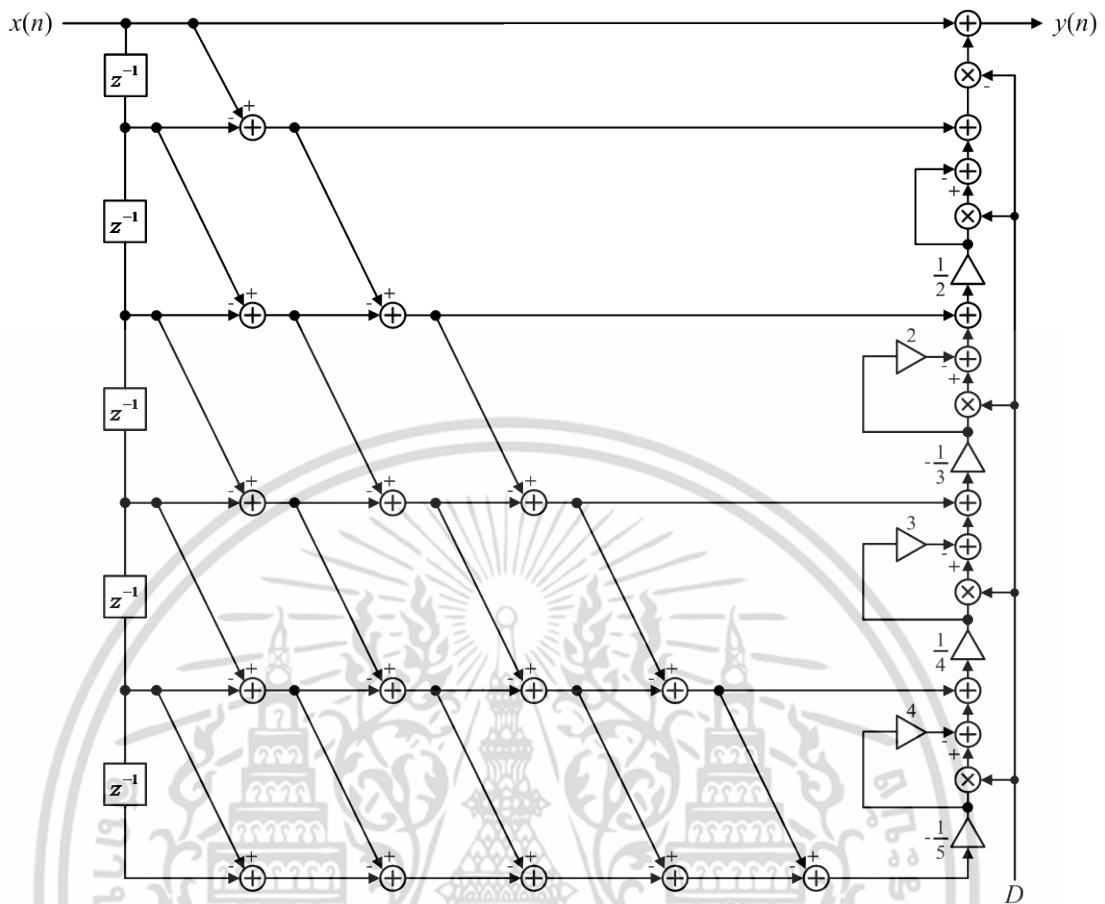
$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = 2k - 1$$

จากเนื้อหาที่แสดงมาทั้งหมดในบทนี้ทำให้เราได้วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบใหม่ที่เราเรียกว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล โดยกลไกภายในจะแยกเป็น 2 ระบบซึ่งเราเรียกระบบส่วนแรกว่าวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (front-end of Pascal VFD filter) และวงจรส่วนหลังของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (back-end of Pascal VFD filter) โดยวงจรส่วนหน้าจะสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดคือโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงและโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนาน ส่วนวงจรส่วนหลังของโครงสร้างทั้งสองชนิดจะเหมือนกัน ในรูปที่ 3.17 และรูปที่ 3.18 แสดงโครงสร้างชนิดต่อเรียงและโครงสร้างชนิดขนานของวงจรรวมกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้าตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณ จะเห็นได้ว่าโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้ามีความต้องการวงจรถคูณ (multiplier) จำนวน 12 ตัว และวงจรรวม (adder) จำนวน 14 ตัว ส่วนโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้ามีความต้องการวงจรถคูณ (multiplier) จำนวน 12 ตัว และวงจรรวม (adder) จำนวน 24 ตัว

รูปที่ 3.17 โครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.18 โครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้า

สำหรับที่อันดับใดๆ ของโครงสร้างชนิดต่อเรียงของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลสามารถแสดงความซับซ้อนในการคำนวณที่อันดับใดๆ ได้ดังนี้

$$\text{จำนวนการคูณ (number of multiplications)} = 3k - 3$$

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = 3k - 1$$

และสำหรับที่อันดับใดๆ ของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลสามารถแสดงความซับซ้อนในการคำนวณที่อันดับใดๆ ได้ดังนี้

$$\text{จำนวนการคูณ (number of multiplications)} = 3k - 3$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\text{จำนวนการบวก (number of additions)} = \frac{k^2 + 5k - 2}{2}$$

และเมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลที่อันดับใดๆ โครงสร้างชนิดต่อเรียงจะให้ความซับซ้อนในการคำนวณที่ต่ำกว่า โครงสร้างชนิดขนานคือใช้วงจรคูณที่น้อยกว่า แต่หากพิจารณาถึงความเร็วในการทำงานช่วงเริ่มต้นของระบบแล้วโครงสร้างชนิดขนานจะสามารถเข้าสู่ระบบที่จำนวนสัญญาณนาฬิกา (clock) ที่น้อยกว่า ซึ่งจะอธิบายบทถัดไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เศษส่วนปาสคาล

4.1 ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรกรองสัญญาณปรับค่า ความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

ในหัวข้อนี้เป็นการเปรียบเทียบความซับซ้อนในการคำนวณของโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลกับโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอื่นๆ ที่ได้นำเสนอในบทที่ 2 ซึ่งโครงสร้างทั้งหมดก็คือวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ (Lagrange-type VFD filter) ที่ได้นำเสนอโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณที่แตกต่างกัน โดยวงจรกรองสัญญาณที่นำมาเปรียบเทียบจะเป็นโครงสร้างที่นิยมใช้ในวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนก็คือโครงสร้างแฟร์โรวีได้แก่ โครงสร้างแฟร์โรวีสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [2] โครงสร้างแฟร์โรวีดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [12-14] ส่วนโครงสร้างอื่นๆ ที่ไม่ใช่โครงสร้างแฟร์โรวีได้แก่ โครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [22] โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [23] โดยการวิเคราะห์ความซับซ้อนในการคำนวณสามารถพิจารณาได้จากจำนวนการคูณ (number of multiplication) และจำนวนการบวก (number of addition) ที่มีความสัมพันธ์กับอันดับของวงจรกรองสัญญาณ k สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.1 ที่จะแสดงความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดต่างๆ ที่อันดับใดๆ

จากตารางที่ 4.1 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างแฟร์โรวีสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์และโครงสร้างแฟร์โรวีสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ด้วยเมทริกซ์การแปลงจะมีจำนวนการคูณและจำนวนการบวกที่ไม่เป็นเชิงเส้น กล่าวคือเมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์กับอันดับของวงจรกรองสัญญาณ k แล้วจะพบว่าเมื่ออันดับของวงจรกรองสัญญาณมากขึ้นจะทำให้อัตราการเพิ่มจำนวนของวงจรการคูณและจำนวนการบวกมากขึ้นแบบไม่เป็นเชิงเส้น กล่าวคืออยู่ในรูปของอันดับของวงจรกรองสัญญาณยกกำลังสอง ส่วนโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนและโครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนจะมีจำนวนการคูณและวงจรวกเป็นเชิงเส้น นั่นคือเมื่ออันดับของวงจรกรองสัญญาณเพิ่มมากขึ้นจะทำให้อัตราการเพิ่มจำนวนของวงจรการคูณและจำนวนการบวกอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าโครงสร้างแฟร์โรวี ส่วน

โครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลที่ได้นำเสนอในวิทยานิพนธ์นี้จะพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณแบ่งออกตามลักษณะโครงสร้างวงจรรองส่วนหน้าได้เป็นสองโครงสร้างคือ โครงสร้างชนิดต่อเรียงและโครงสร้างชนิดขนาน

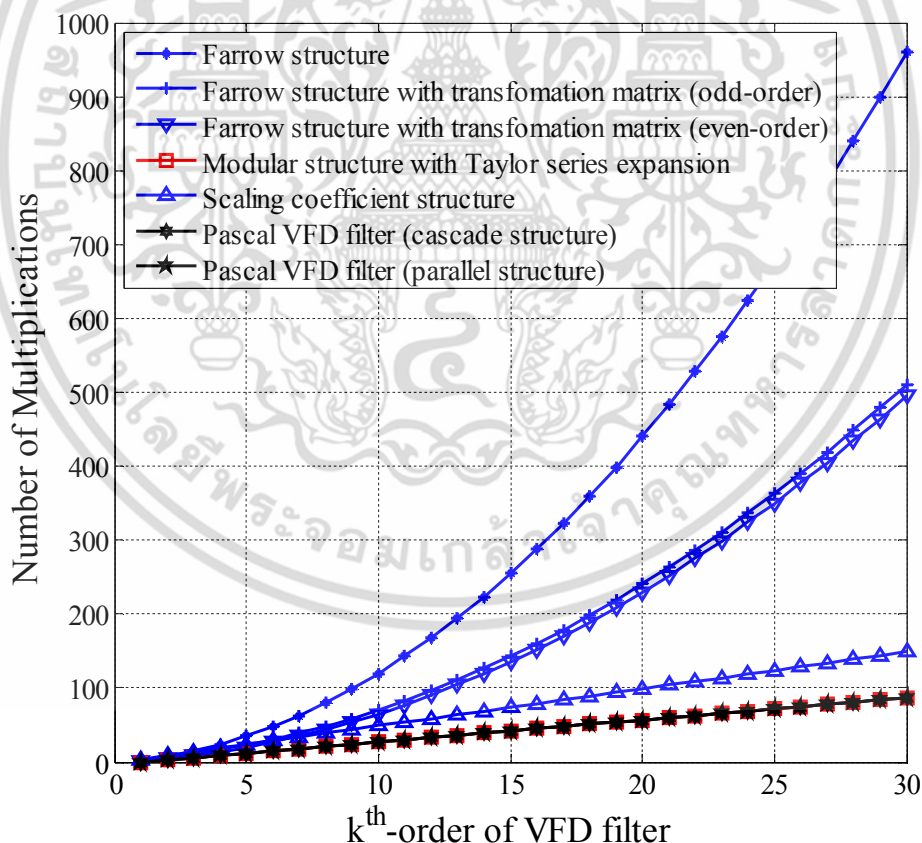
ตารางที่ 4.1 ความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดต่างๆ ที่อันดับใดๆ

วงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน	จำนวนการคูณ	จำนวนการบวก
โครงสร้างแฟร์โรว์ [2]	$k^2 + 2k$	$k^2 + k$
โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลง [12-14]		
<ul style="list-style-type: none"> • อันดับคี่ 	$\frac{k^2 + 4k + 1}{2}$	$\frac{k^2 + 4k + 1}{2}$
<ul style="list-style-type: none"> • อันดับคู่ 	$\frac{k^2 + 3k}{2}$	$\frac{k^2 + 3k}{2}$
โครงสร้างมอดูลาร์ [22]	$3k - 3$	$3k - 1$
โครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์ [23]	$5k - 1$	$2k + 1$
โครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล		
<ul style="list-style-type: none"> • โครงสร้างชนิดต่อเรียง 	$3k - 3$	$3k - 1$
<ul style="list-style-type: none"> • โครงสร้างชนิดขนาน 	$3k - 3$	$\frac{k^2 + 5k - 2}{2}$

ซึ่งในตารางที่ 4.1 จะเห็นได้ว่าโครงสร้างทั้งสองชนิดสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีจำนวนการคูณที่เท่ากันและอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนการคูณเมื่ออันดับของวงจรรองสัญญาณเพิ่มมากขึ้นจะเป็นเชิงเส้น ส่วนจำนวนการบวกของโครงสร้างทั้งสองชนิดจะไม่เท่ากัน โดยโครงสร้างชนิดต่อเรียงจะเป็นเชิงเส้น ส่วนโครงสร้างชนิดขนานอัตราการเอกสการนี้เป็นเอกสการที่สวมนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพิ่มจำนวนการบวกจะไม่เป็นเชิงเส้น ซึ่งหากพิจารณาถึงพื้นฐานกระบวนการทำงานของวงจรรวมและวงจรวกในระบบเชิงเลข จะพบว่าวงจรรวมจะมีกระบวนการทำงานที่ซับซ้อนกว่าวงจรวกมาก ดังนั้นในวงจรรองสัญญาณเชิงเลขมักจะให้ความสำคัญของความซับซ้อนในการคำนวณที่จำนวนการคูณมากกว่าจำนวนการบวก แต่ไม่ใช่ว่าเมื่อพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรรองสัญญาณแล้วจะไม่พิจารณาจำนวนการบวกเลย ถึงกระนั้นจำนวนการบวกในโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณก็ยังมีผลกับความซับซ้อนของวงจรรองสัญญาณเช่นกัน

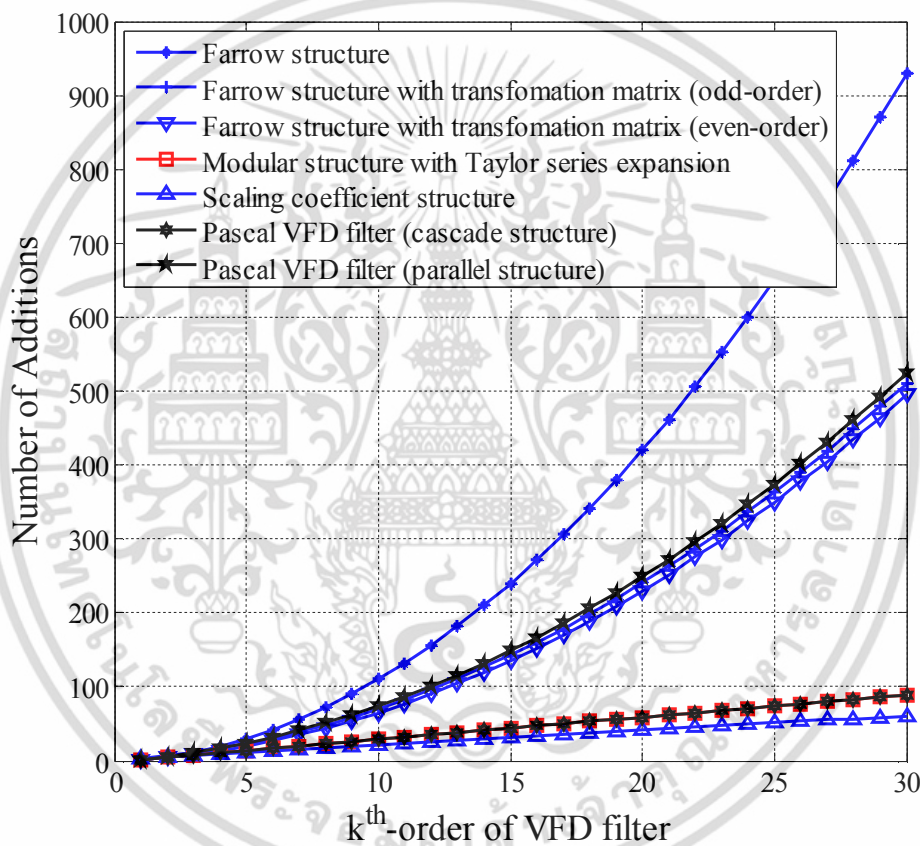
จากตารางที่ 4.1 เพื่อให้สามารถพิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณได้ง่ายขึ้น ในรูปที่ 4.1 และรูปที่ 4.2 แสดงตัวอย่างเส้นกราฟเปรียบเทียบจำนวนการคูณของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่อันดับสองถึงอันดับสามสิบ และแสดงตัวอย่างเส้นกราฟเปรียบเทียบจำนวนการบวกของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่อันดับสองถึงอันดับสามสิบตามลำดับ

รูปที่ 4.1 กราฟเปรียบเทียบจำนวนการคูณของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่อันดับสองถึงอันดับสามสิบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยรูปที่ 4.1 เมื่อพิจารณาเส้นกราฟเปรียบเทียบจำนวนการคูณของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดต่างๆ ที่อันดับของวงจรรองสัญญาณเท่ากัน โครงสร้างชนิดต่อเรียง และโครงสร้างชนิดขนานของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีความต้องการใช้วงจรการคูณต่ำที่สุด และจะมีจำนวนเท่ากับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ส่วนโครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนมีความต้องการใช้วงจรการคูณน้อยกว่าเป็นอันดับถัดมา

รูปที่ 4.2 กราฟเปรียบเทียบจำนวนการบวกของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่อันดับสองถึงอันดับสามสิบ

ส่วนในรูปที่ 4.2 เมื่อพิจารณารูปกราฟเปรียบเทียบจำนวนการบวกของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดต่างๆ ที่อันดับของวงจรรองสัญญาณเท่ากัน โครงสร้างการสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนมีความต้องการใช้วงจรบวกต่ำที่สุด พิจารณาโครงสร้างชนิดต่อเรียงของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความต้องการใช้วงจรบวกเท่ากันกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ส่วนโครงสร้างชนิดขนานของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีความต้องการใช้วงจรบวกที่น้อยกว่าโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์

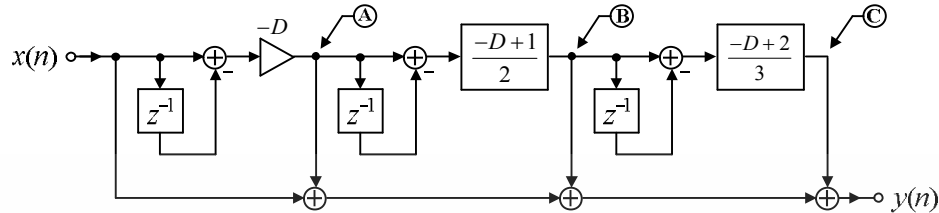
4.2 ผลการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

จากหัวข้อที่ 4.1 พิจารณาความซับซ้อนในการคำนวณที่อันดับของวงจรกรองสัญญาณเท่ากัน โครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลและโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนมีความต้องการใช้วงจรคูณและวงจรบวกที่เท่ากัน ยิ่งไปกว่านั้นแล้วในรูปที่ 4.1 วงจรกรองสัญญาณทั้งสองมีความต้องการใช้วงจรการคูณที่ต่ำที่สุด แต่ใน [22] ได้กล่าวไว้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนจะพบปัญหาในการใช้งาน เพราะเมื่ วงจรกรองสัญญาณดังกล่าวนำไปใช้งานแบบเวลาจริง (real-time) มีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง D ของวงจรกรองสัญญาณ สัญญาณเอาต์พุตของวงจรกรองสัญญาณนี้จะเกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาในการนำไปใช้งานประมวลผลแบบเวลาจริง (real-time processing) หรือแบบออนไลน์ (online) ดังนั้นในหัวข้อนี้จะแสดงให้เห็นผลการทำงานของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลทั้งสองชนิดคือโครงสร้างชนิดต่อเรียงและโครงสร้างชนิดขนานเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง D จะเป็นวงจรกรองสัญญาณที่ปราศจากความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error free) และการเกิดความผิดพลาดชั่วขณะของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจจึงขออธิบายผลการวิเคราะห์จึงแยกเป็นหัวข้อย่อยตามโครงสร้างดังนี้

4.2.1 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน

โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน เมื่อพิจารณาโครงสร้างจะพบว่าพารามิเตอร์ความหน่วงของวงจรกรองสัญญาณดังกล่าวจะเป็นผลคูณอยู่ในแต่ละภาค (stage) ดังรูปที่ 4.3 ทำให้มีผลต่อความผิดพลาดของสัญญาณเอาต์พุตของวงจรกรองสัญญาณได้ เพราะถ้ามีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงจะทำให้แต่ละภาคยังคงผลลัพธ์ที่เกิดจากพารามิเตอร์เก่าอยู่ชั่วขณะ กล่าวคือเกิดการค้างค่า (hold stage) ของแต่ละภาค (stage) อยู่ ถึงแม้จะมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงใหม่แล้วก็ตาม ซึ่งเราจะเรียกว่าความผิดพลาด

ชั่วขณะ (transient error) โดยความผิดพลาดชั่วขณะจะหมดไปเมื่อไม่มีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ ความหวังและเวลาผ่านไป $k + 1$ สัญญาณนาฬิกา

รูปที่ 4.3 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนอันดับสาม

พิจารณาตัวอย่างรูปที่ 4.3 แสดงโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนอันดับสาม ในการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะในโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณดังกล่าวได้แสดงจุดค่าเอาต์พุตคือ โหนด A โหนด B และโหนด C และเมื่อทำการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหวังสามารถหาสัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ได้จากสมการที่ (4.1) และผลของสัญญาณเอาต์พุตที่โหนด A โหนด B และโหนด C แสดงได้ดังตารางที่ 4.2

$$y(n) = x(n) + \text{Node A} + \text{Node B} + \text{Node C} \quad (4.1)$$

จากตารางที่ 4.2 แสดงค่าเอาต์พุตโหนด A โหนด B และโหนด C เมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหวังของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนอันดับสาม โดยจะเห็นได้ว่าเริ่มต้นการทำงานตั้งแต่สัญญาณนาฬิกาที่ศูนย์ (clk 0) ถึงสัญญาณนาฬิกาที่ห้า (clk 5) กำหนดให้พารามิเตอร์ความหวังเป็น D_1 ซึ่งสัญญาณเอาต์พุตที่สัญญาณนาฬิกาที่ห้า (clk 5) จะได้ค่าที่ถูกต้องแสดงได้ในสมการที่ (4.2) สาเหตุที่ทราบได้ว่าสัญญาณเอาต์พุตถูกต้องเพราะตั้งแต่เริ่มต้นการทำงานตั้งแต่สัญญาณนาฬิกาที่ศูนย์ (clk 0) ถึงสัญญาณนาฬิกาที่ห้า (clk 5) ที่สัญญาณนาฬิกาที่ห้า (clk 5) มีสมการเอาต์พุตที่คอซอลซึ่งสัญญาณอินพุตที่นำมาประมวลผลจะสัมพันธ์กับความเป็นจริงในการใช้งานประมวลผลแบบเวลาจริง (real-time)

$$y(n) = x(5) - D_1 [x(5) - x(4)] + \frac{(-D_1 + 1)}{2} [D_1 [-x(4) + 2x(3) - x(2)]] \\ + \frac{(-D_2 + 2)}{3} [D_1 [-x(3) + 3x(2) - 3x(1) + x(0)]] \quad (4.2)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 ค่าเอาต์พุตโหนด A โหนด B และโหนด C เมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงของโครงสร้างสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสาม

Clk	Input	D	Node A	Node B	Node C
0	$x(0)$	D_1	$-D_1[x(0) - x(-1)]$	-	-
1	$x(1)$	D_1	$-D_1[x(1) - x(0)]$	$\frac{(-D_1+1)}{2}[-D_1[x(0) - x(-1)]]$	-
2	$x(2)$	D_1	$-D_1[x(2) - x(1)]$	$\frac{(-D_1+1)}{2}[D_1[-x(1) + 2x(0) - x(-1)]]$	$\frac{(-D_1+2)}{3}\left[\frac{(-D_1+1)}{2}[-D_1[x(0) - x(-1)]]\right]$
3	$x(3)$	D_1	$-D_1[x(3) - x(2)]$	$\frac{(-D_1+1)}{2}[D_1[-x(2) + 2x(1) - x(0)]]$	$\frac{(-D_1+2)}{3}\left[\frac{(-D_1+1)}{2}[D_1[-x(1) + x(0)]]\right]$
4	$x(4)$	D_1	$-D_1[x(4) - x(3)]$	$\frac{(-D_1+1)}{2}[D_1[-x(3) + 2x(2) - x(1)]]$	$\frac{(-D_1+2)}{3}\left[\frac{(-D_1+1)}{2}[D_1[-x(2) + 3x(1) - 3x(0) + x(-1)]]\right]$
5	$x(5)$	D_1	$-D_1[x(5) - x(4)]$	$\frac{(-D_1+1)}{2}[D_1[-x(4) + 2x(3) - x(2)]]$	$\frac{(-D_1+2)}{3}\left[\frac{(-D_1+1)}{2}[D_1[-x(3) + 3x(2) - 3x(1) + x(0)]]\right]$

ตารางที่ 4.2 (ต่อ) ค่าเอาต์พุตที่โหนด A โหนด B และโหนด C เมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงของโครงสร้างสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสาม

Clk	Input	D	Node A	Node B	Node C
6	$x(6)$	D_2	$-D_2[x(6) - x(5)]$	$\frac{(-D_2+1)}{2} [D_1[-x(5)+2x(4)-x(3)]]$	$\frac{(-D_2+2)}{3} \left[\frac{(-D_1+1)}{2} [D_1[-x(4)+3x(3)-3x(2)+x(1)]] \right]$
7	$x(7)$	D_2	$-D_2[x(7) - x(6)]$	$\frac{(-D_2+1)}{2} \left[[-D_2[x(6)-x(5)]] - [-D_2[x(5)-x(4)]] \right]$	$\left[\frac{(-D_2+1)}{2} [D_1[-x(5)+2x(4)-x(3)]] \right] - \left[\frac{(-D_1+1)}{2} [D_1[-x(4)+2x(2)-x(2)]] \right]$
8	$x(8)$	D_2	$-D_2[x(8) - x(7)]$	$\frac{(-D_2+1)}{2} [D_2[-x(7)+2x(6)-x(5)]]$	$\frac{(-D_2+2)}{3} \left[\frac{(-D_2+1)}{2} [-D_2[x(6)-x(5)]] + [D_1[2x(5)-3x(4)+x(3)]] \right]$
9	$x(9)$	D_2	$-D_2[x(9) - x(8)]$	$\frac{(-D_2+1)}{2} [D_2[-x(8)+2x(7)-x(6)]]$	$\frac{(-D_2+2)}{3} \left[\frac{(-D_2+1)}{2} [D_2[-x(7)+3x(6)-2x(5)] - D_1[x(5)-x(4)]] \right]$
10	$x(10)$	D_2	$-D_2[x(10) - x(9)]$	$\frac{(-D_2+1)}{2} [D_2[-x(9)+2x(8)-x(7)]]$	$\frac{(-D_2+2)}{3} \left[\frac{(-D_2+1)}{2} [D_2[-x(8)+3x(7)-3x(6)+x(5)]] \right]$

และเมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเป็น D_2 ตั้งแต่สัญญาณนาฬิกาถูกที่หก (clk 6) เป็นต้นไป และสัญญาณเอาต์พุตที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่หก (clk 6) จะได้

$$y(n) = x(6) - D_2 [x(6) - x(5)] + \frac{(-D_2 + 1)}{2} [D_1 [-x(5) + 2x(4) - x(3)]] + \frac{(-D_2 + 2)}{3} \left[\frac{(-D_1 + 1)}{2} [D_1 [-x(4) + 3x(3) - 3x(2) + x(1)]] \right] \quad (4.3)$$

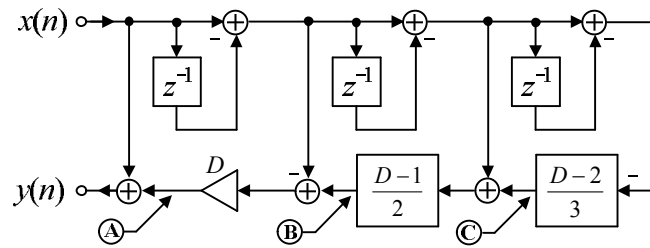
โดยจะเห็นได้ชัดว่าที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่หก (clk 6) ได้เปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเป็น D_2 แต่สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ยังคงมีค่าของพารามิเตอร์ความหน่วง D_1 ซึ่งสัญญาณเอาต์พุตที่ค้างจากภาค (stage) ก่อนหน้านี้เกิดจากเกิดการค้างค่า (hold stage) และสมการที่ (4.3) คือสมการที่แสดงให้เห็นว่าสัญญาณเอาต์พุตจะประกอบด้วยพารามิเตอร์ความหน่วงเก่า D_1 ในขณะที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่หก (clk 6) วงจรกรองสัญญาณดังกล่าวจะต้องคำนวณที่พารามิเตอร์ความหน่วงใหม่ D_2 ทั้งหมด ซึ่งคำตอบสัญญาณเอาต์พุตที่ได้จะไม่ถูกต้อง โดยในตารางที่ 4.2 จะแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงสัญญาณเอาต์พุตจะมีค่าที่ถูกต้องเมื่อผ่านไปถึงสัญญาณนาฬิกา เอาต์พุตของวงจรกรองสัญญาณของสัญญาณนาฬิกาถูกที่หก (clk 6) ถึงสัญญาณนาฬิกาถูกที่เก้า (clk 9) จะมีพารามิเตอร์ความหน่วงเก่า D_1 อยู่ ทำให้เกิดความผิดพลาดชั่วคราว (transient error) จำนวน 4 สัญญาณนาฬิกาและเอาต์พุตของวงจรกรองสัญญาณจะมีค่าที่ถูกต้องเมื่อผ่านไปถึงสัญญาณนาฬิกาถูกที่สิบ (clk 10) ดังสมการที่ (4.4)

$$y(n) = x(10) - D_2 [x(10) - x(9)] + \frac{(-D_2 + 1)}{2} [D_2 [-x(9) + 2x(8) - x(7)]] + \frac{(-D_2 + 2)}{3} \left[\frac{(-D_2 + 1)}{2} [D_2 [-x(8) + 3x(7) - 3x(6) + x(5)]] \right] \quad (4.4)$$

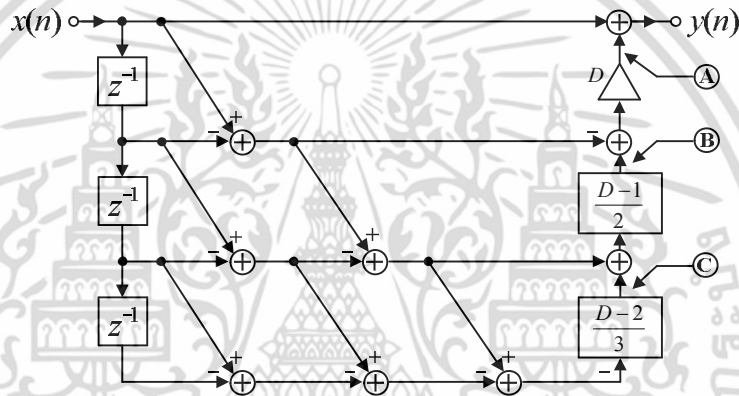
4.2.2 โครงสร้างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

การวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วคราวโครงสร้างชนิดต่อเรียงและชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลจะทำการพิจารณาเหมือนกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน พิจารณารูปที่ 4.4 แสดงตัวอย่างโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม และรูปที่ 4.5 แสดงตัวอย่างโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.4 โครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม

รูปที่ 4.5 โครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม

พิจารณาตัวอย่างรูปที่ 4.4 แสดงโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม ในการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะในโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณดังกล่าวได้แสดงจุดโหนดสังเกตคือ โหนด A โหนด B และโหนด C และเมื่อทำการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงจะเกิดค่าเอาต์พุต $y(n)$ โดยจากรูปที่ 4.4 สามารถหาสัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ได้จากสมการที่ (4.1) เช่นเดียวกัน และผลของสัญญาณเอาต์พุตที่โหนด A โหนด B และโหนด C แสดงได้ดังตารางที่ 4.3 โดยจากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าเริ่มต้นการทำงานตั้งแต่สัญญาณนาฬิกาถูกที่ศูนย์ (clk 0) ถึงสัญญาณนาฬิกาถูกที่ห้า (clk 5) กำหนดให้พารามิเตอร์ความหน่วงเป็น D_1 ซึ่งสัญญาณเอาต์พุตที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่ห้า (clk 5) มีค่าสัญญาณเอาต์พุตที่ถูกต้อง เนื่องจากที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่ห้า (clk 5) มีสมการเอาต์พุต $y(n)$ ที่คือซอล กล่าวคือสัญญาณอินพุตที่นำมาประมวลผลจะสัมพันธ์กับความเป็นจริงในการใช้งานประมวลผลแบบเวลาจริง (real-time) ซึ่งแสดงสมการเอาต์พุตได้ดังสมการที่ (4.5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 ค่าเอาต์พุตที่โหนด A โหนด B และโหนด C เมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม

Clk	Input	Node A	Node B	Node C
0	$x(0)$	$D_1[-x(0)+x(-1)+NodeB_{clk(0)}]$	-	-
1	$x(1)$	$D_1[-x(1)+x(0)+NodeB_{clk(1)}]$	$\frac{(D_1-1)}{2}[x(0)-x(-1)+NodeC_{clk(1)}]$	-
2	$x(2)$	$D_1[-x(2)+x(1)+NodeB_{clk(2)}]$	$\frac{(D_1-1)}{2}[x(1)-2x(0)-x(-1)+NodeC_{clk(2)}]$	$\frac{(D_1-2)}{3}[-x(0)+x(-1)]$
3	$x(3)$	$D_1[-x(3)+x(2)+NodeB_{clk(3)}]$	$\frac{(D_1-1)}{2}[x(2)-2x(1)-x(0)+NodeC_{clk(3)}]$	$\frac{(D_1-2)}{3}[-x(1)+2x(0)-x(-1)]$
4	$x(4)$	$D_1[-x(4)+x(3)+NodeB_{clk(4)}]$	$\frac{(D_1-1)}{2}[x(3)-2x(2)-x(1)+NodeC_{clk(4)}]$	$\frac{(D_1-2)}{3}[-x(2)+3x(1)-3x(0)-x(-1)]$
5	$x(5)$	$D_1[-x(5)+x(4)+NodeB_{clk(5)}]$	$\frac{(D_1-1)}{2}[x(4)-2x(3)-x(2)+NodeC_{clk(5)}]$	$\frac{(D_1-2)}{3}[-x(3)+3x(2)-3x(1)-x(0)]$
6	$x(6)$	$D_2[-x(6)+x(5)+NodeB_{clk(6)}]$	$\frac{(D_2-1)}{2}[x(5)-2x(4)-x(3)+NodeC_{clk(6)}]$	$\frac{(D_2-2)}{3}[-x(4)+3x(3)-3x(2)-x(1)]$

ตารางที่ 4.4 ค่าเอาต์พุตที่โหนด A โหนด B และโหนด C เมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงของโครงสร้างขดขานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่
เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม

Clk	Input	Node A	Node B	Node C
0	$x(0)$	$D_1[-x(0) + x(-1)]$	-	-
1	$x(1)$	$D_1[-x(1) + x(0) + \text{Node}B_{clk(0)}]$	$\frac{(D_1 - 1)}{2}[x(1) - 2x(0)]$	-
2	$x(2)$	$D_1[-x(2) + x(1) + \text{Node}B_{clk(1)}]$	$\frac{(D_1 - 1)}{2}[x(2) - 2x(1) - x(0) + \text{Node}C_{clk(1)}]$	$\frac{(D_1 - 2)}{3}[-x(2) + 3x(1) - 3x(0) - x(-1)]$
3	$x(3)$	$D_1[-x(3) + x(2) + \text{Node}B_{clk(2)}]$	$\frac{(D_1 - 1)}{2}[x(3) - 2x(2) - x(1) + \text{Node}C_{clk(2)}]$	$\frac{(D_1 - 2)}{3}[-x(3) + 3x(2) - 3x(1) - x(0)]$
4	$x(4)$	$D_2[-x(4) + x(3) + \text{Node}B_{clk(3)}]$	$\frac{(D_2 - 1)}{2}[x(4) - 2x(3) - x(2) + \text{Node}C_{clk(3)}]$	$\frac{(D_2 - 2)}{3}[-x(4) + 3x(3) - 3x(2) - x(1)]$
5	$x(5)$	$D_2[-x(5) + x(4) + \text{Node}B_{clk(4)}]$	$\frac{(D_2 - 1)}{2}[x(5) - 2x(4) - x(3) + \text{Node}C_{clk(4)}]$	$\frac{(D_2 - 2)}{3}[-x(5) + 3x(4) - 3x(3) - x(2)]$
6	$x(6)$	$D_2[-x(6) + x(5) + \text{Node}B_{clk(5)}]$	$\frac{(D_2 - 1)}{2}[x(6) - 2x(5) - x(4) + \text{Node}C_{clk(5)}]$	$\frac{(D_2 - 2)}{3}[-x(6) + 3x(5) - 3x(4) - x(3)]$

$$y(n) = x(5) + D_1 \left[-x(5) + x(4) + \frac{(D_1 - 1)}{2} \left[x(4) - 2x(3) - x(2) + \frac{(D_1 - 2)}{3} [-x(3) + 3x(2) - 3x(1) - x(0)] \right] \right] \quad (4.5)$$

และเมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเป็น D_2 ตั้งแต่สัญญาณนาฬิกาถูกที่หก (clk 6) เป็นต้นไป และสัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่หก (clk 6) จะได้

$$y(n) = x(6) + D_2 \left[-x(6) + x(5) + \frac{(D_2 - 1)}{2} \left[x(5) - 2x(4) - x(3) + \frac{(D_2 - 2)}{3} [-x(4) + 3x(3) - 3x(2) + x(1)] \right] \right] \quad (4.6)$$

ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเป็น D_2 แต่สัญญาณเอาต์พุตของวงจรรองสัญญาณ $y(n)$ จะไม่มีพารามิเตอร์ความหน่วง D_1 ค้างอยู่ในวงจรรองสัญญาณ ทำให้ไม่เกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error free) และค่าตอบของสัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ มีความถูกต้อง

ลำดับต่อมาพิจารณาตัวอย่างรูปที่ 4.5 แสดงโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม โดยจากรูปที่ 4.5 สามารถหาสัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ได้จากสมการที่ (4.1) เช่นกันและผลของสัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ที่โหนด A โหนด B และโหนด C แสดงได้ดังตารางที่ 4.4 โดยจากตารางที่ 4.4 (เมื่อ $Node B_{clk(t)}$ คือสัญญาณที่จุดโหนดสังเกต B ของสัญญาณนาฬิกาถูกที่ t และ $Node C_{clk(t)}$ คือสัญญาณที่จุดโหนดสังเกต C ของสัญญาณนาฬิกาถูกที่ t ที่ $t = 0, 1, 2, \dots$) จะเห็นได้ว่าเริ่มต้นการทำงานตั้งแต่สัญญาณนาฬิกาถูกที่ศูนย์ (clk 0) ถึงสัญญาณนาฬิกาถูกที่สาม (clk 3) กำหนดให้พารามิเตอร์ความหน่วงเป็น D_1 ซึ่งสัญญาณเอาต์พุตที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่สาม (clk 3) มีค่าสัญญาณเอาต์พุตที่ถูกต้อง เนื่องจากที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่สาม (clk 3) มีสมการเอาต์พุต $y(n)$ ที่ค่อซอล ซึ่งสามารถแสดงสมการเอาต์พุตได้ดังนี้

$$y(n) = x(3) + D_1 \left[-x(3) + x(2) + \frac{(D_1 - 1)}{2} \left[x(3) - 2x(2) - x(1) + \frac{(D_1 - 2)}{3} [-x(3) + 3x(2) - 3x(1) - x(0)] \right] \right] \quad (4.7)$$

และเมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเป็น D_2 ตั้งแต่สัญญาณนาฬิกาถูกที่สี่ (clk 4) เป็นต้นไป และสัญญาณเอาต์พุตที่สัญญาณนาฬิกาถูกที่สี่ (clk 4) จะได้

$$y(n) = x(4) + D_2 \left[-x(4) + x(3) + \frac{(D_2 - 1)}{2} \left[x(4) - 2x(3) - x(2) + \frac{(D_2 - 2)}{3} [-x(4) + 3x(3) - 3x(2) - x(1)] \right] \right] \quad (4.8)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

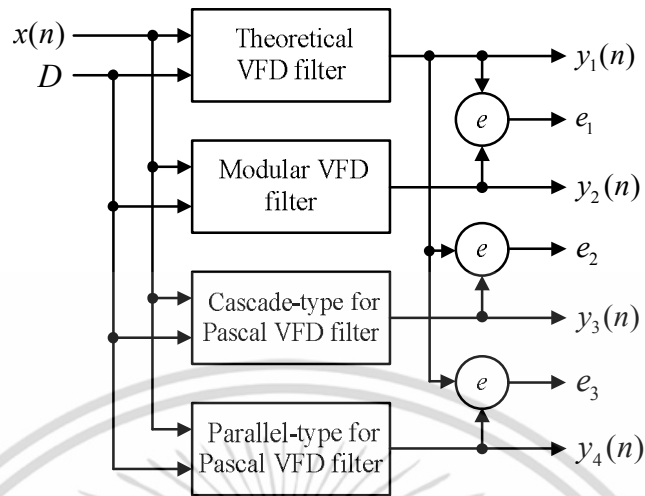
ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเป็น D_2 ก็จะได้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของ วงจรกรองสัญญาณที่ไม่มีพารามิเตอร์ความหน่วง D_1 ค้างอยู่ในวงจรกรองสัญญาณ ทำให้ไม่เกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error free) เช่นกัน

และเมื่อเปรียบเทียบความเร็วในการทำงานช่วงเริ่มต้นของโครงสร้างชนิดต่อเรียง สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามในตารางที่ 4.3 กับ โครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลในตารางที่ 4.4 โครงสร้างชนิดต่อเรียงจะให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ที่คอซอลในสัญญาณนาฬิกาที่ห้า (clk 5) ส่วนโครงสร้างชนิดขนานจะให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ที่คอซอลในสัญญาณนาฬิกาที่สี่ (clk 4) ซึ่ง โครงสร้างชนิดขนานจะมีความเร็วในการทำงานเริ่มต้นเร็วกว่าโครงสร้างชนิดต่อเรียงอยู่หนึ่งสัญญาณ นาฬิกา และที่วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับใดๆ โครงสร้างชนิด ขนานก็จะมีความเร็วในการทำงานเริ่มต้นเร็วกว่าโครงสร้างชนิดต่อเรียงอยู่หนึ่งสัญญาณนาฬิกา เช่นกัน

4.2.3 การจำลองการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะ

จากตารางที่ 4.2 ตารางที่ 4.3 และตารางที่ 4.4 เพื่อให้เข้าใจการเกิดความผิดพลาด ชั่วขณะ (transient error) ของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เศษส่วนและการปราศจากความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error free) ของโครงสร้างชนิดต่อเรียง และชนิดขนานของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล ดังนั้นจึงได้จำลองการ ทำงานของวงจรกรองสัญญาณดังกล่าว โดยในรูปที่ 4.6 แสดงแผนผังการจำลองการวิเคราะห์ความ ผิดพลาดชั่วขณะของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลและโครงสร้างมอดู ลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่า ความหน่วงเป็นเศษส่วนในทางอุดมคติ ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เศษส่วนเชิงทฤษฎี (theoretical VFD filter)

โดยผลการจำลองของความผิดพลาดชั่วขณะได้ใช้สัญญาณอินพุต 3 แบบได้แก่ รูปคลื่น ไซน์ (sine signal) รูปคลื่นสี่เหลี่ยม (square signal) และรูปคลื่นสามเหลี่ยม (triangle signal) โดย จะเปรียบเทียบสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง เป็นเศษส่วน โครงสร้างชนิดต่อเรียงและโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่า ความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลกับเอาต์พุตของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน เชิงทฤษฎี (theoretical VFD filter) ที่อันดับสาม อันดับห้าและที่อันดับสิบเอ็ด ซึ่งผลสัญญาณ เอาต์พุตด้วยรูปคลื่นไซน์ของวงจรกรองสัญญาณเพื่อสังเกตความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 4.7 ถึงรูปที่ 4.15 ตามลำดับ

รูปที่ 4.6 แผนผังการจำลองการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน

แต่วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนที่อันดับต่างๆ จะสังเกตเห็นความผิดพลาดชั่วขณะของสัญญาณได้ยาก ดังนั้นเพื่อแสดงให้เห็นความผิดพลาดชั่วขณะของสัญญาณได้ชัดเจนขึ้นจึงแสดงเป็นค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนโดยเปรียบเทียบกับสัญญาณที่ถูกต้องที่ได้จากวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎี (theoretical VFD filter) ดังนั้นจะได้

$$e_1 = y_1(n) - y_2(n) \quad (4.9)$$

$$e_2 = y_1(n) - y_3(n) \quad (4.10)$$

$$e_3 = y_1(n) - y_4(n) \quad (4.11)$$

เมื่อ e_1 คือค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน

e_2 คือค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

- e_3 คือค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล
- $y_1(n)$ คือสัญญาณเอาต์พุตของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎี
- $y_2(n)$ คือสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน
- $y_3(n)$ คือสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล
- $y_4(n)$ คือสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

จากจากสมการที่ (4.9) สมการที่ (4.10) และสมการที่ (4.11) ผลการจำลองการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะที่ได้จากโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน โครงสร้างชนิดต่อเรียงและชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม อันดับห้าและอันดับสิบเอ็ดสามารถแสดงได้รูปที่ 4.16 ถึงรูปที่ 4.24 ตามลำดับ

จากรูปที่ 4.7 เมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นไซน์ (sine signal) จะแสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 1.1$ เป็นค่า $D = 1.8$ จะทำให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของวงจรรองสัญญาณที่เกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) และเมื่อพิจารณา รูปที่ 4.34 แสดงค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสาม จะพบว่าเกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) จำนวน 4 ดัชนีเวลา (time index) และรูปที่ 4.10 เมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นไซน์จะแสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับห้าเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 2.1$ เป็นค่า $D = 2.8$ จะทำให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของวงจรรองสัญญาณที่เกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) และเมื่อพิจารณารูปที่ 4.37 แสดงค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับห้าจะพบว่าเกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) จำนวน 6 ดัชนีเวลา (time index) ส่วนตัวอย่างในรูปที่ 4.13 เมื่อป้อน

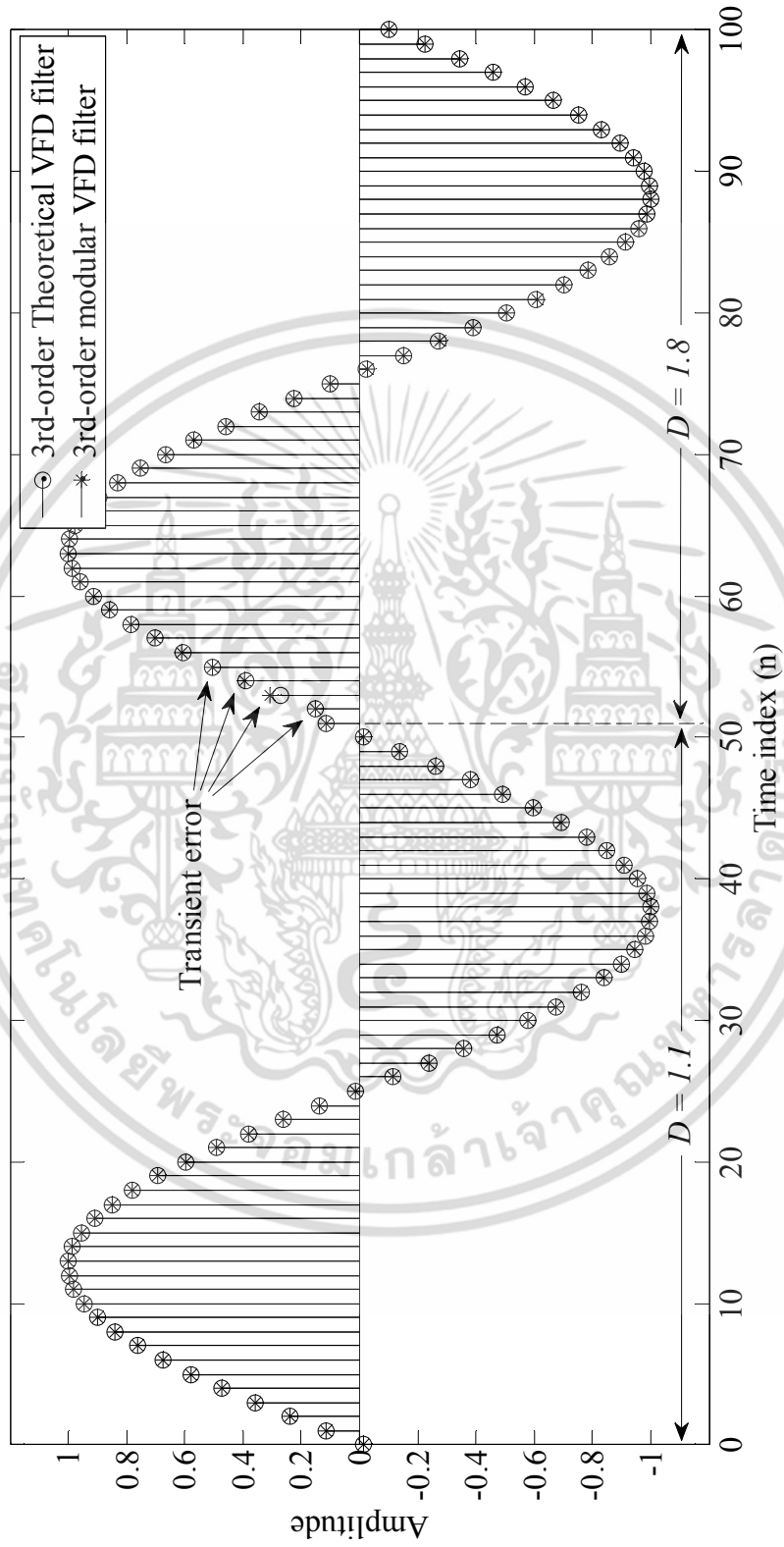
สัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นไซน์จะแสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 5.1$ เป็นค่า $D = 5.8$ จะทำให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของวงจรรองสัญญาณที่เกิดความผิดพลาดชั่วคราว (transient error) และเมื่อพิจารณา รูปที่ 4.40 แสดงค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทศภูมิกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดจะพบว่าเกิดความผิดพลาดชั่วคราว (transient error free) จำนวน 12 ดัชนีเวลา (time index) เมื่อพิจารณาโครงสร้างชนิดต่อเรียงและชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม (รูปที่ 4.8 และรูปที่ 4.9) อันดับห้า (รูปที่ 4.11 และรูปที่ 4.12) และอันดับสิบเอ็ด (รูปที่ 4.14 และรูปที่ 4.15) จะเห็นได้ว่าเมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นไซน์และมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง เช่นเดียวกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน โครงสร้างดังกล่าวนี้จะปราศจากความผิดพลาดชั่วคราว (transient error free) และเมื่อพิจารณาค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทศภูมิกับโครงสร้างชนิดต่อเรียงและชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม (รูปที่ 4.35 และรูปที่ 4.36) อันดับห้า (รูปที่ 4.38 และรูปที่ 4.39) และอันดับสิบเอ็ด (รูปที่ 4.41 และรูปที่ 4.42) จะเห็นได้ว่าโครงสร้างดังกล่าวนี้จะปราศจากความผิดพลาดชั่วคราว (transient error free)

เมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นสี่เหลี่ยม (square signal) โดยในรูปที่ 4.16 แสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 1.1$ เป็นค่า $D = 1.8$ จะทำให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของวงจรรองสัญญาณจะไม่พบความผิดพลาดชั่วคราว (transient error) เนื่องจากก่อนและหลังปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง D รูปคลื่นสี่เหลี่ยมอินพุตมีขนาดเท่ากันตลอด เช่นเดียวกันในรูปที่ 4.19 แสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับห้าเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 2.1$ เป็นค่า $D = 2.8$ และรูปที่ 4.22 แสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 5.1$ เป็นค่า $D = 5.8$ สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของวงจรรองสัญญาณจะไม่พบความผิดพลาดชั่วคราว (transient error) เนื่องจากก่อนและหลังปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง D รูปคลื่นสี่เหลี่ยมอินพุตมีขนาดเท่ากันตลอด และเมื่อพิจารณาโครงสร้างชนิดต่อเรียงและชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม (รูปที่ 4.17 และรูปที่ 4.18) อันดับห้า (รูปที่ 4.20 และรูปที่ 4.21) และอันดับสิบเอ็ด (รูปที่ 4.23 และรูปที่ 4.24) จะเห็นได้ว่าเมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่น

สี่เหลี่ยมและเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเช่นเดียวกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน โครงสร้างดังกล่าวนี้จะปราศจากความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error free)

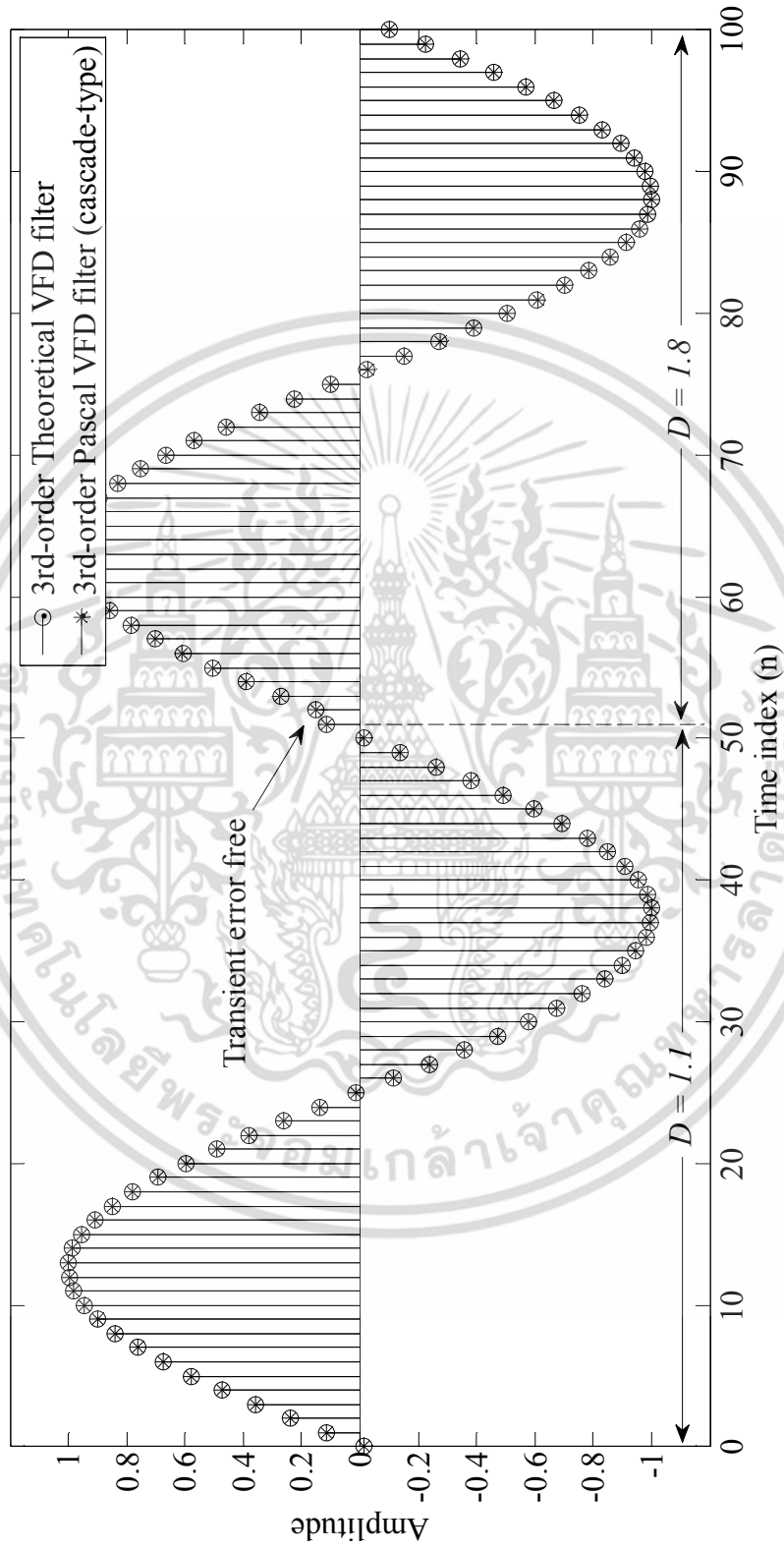
ลำดับต่อมาเมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นสามเหลี่ยม (triangle signal) จากรูปที่ 4.25 จะแสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 1.1$ เป็นค่า $D = 1.8$ จะทำให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของวงจรกรองสัญญาณที่เกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) จำนวน 4 ดัชนีเวลา และรูปที่ 4.28 เมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นสามเหลี่ยมจะแสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับห้าเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 2.1$ เป็นค่า $D = 2.8$ จะทำให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของวงจรกรองสัญญาณที่เกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) จำนวน 6 ดัชนีเวลา (time index) ส่วนตัวอย่างในรูปที่ 4.31 เมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยสัญญาณรูปคลื่นสามเหลี่ยมจะแสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 5.1$ เป็นค่า $D = 5.8$ จะทำให้สัญญาณเอาต์พุต $y(n)$ ของวงจรกรองสัญญาณที่เกิดความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error) จำนวน 12 ดัชนีเวลา (time index)

อย่างไรก็ตามเมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นสี่เหลี่ยม (square signal) จะพบว่าสัญญาณเอาต์พุตเกิดปรากฏการณ์กิบ (Gibb's phenomenon) [32-33] เนื่องจากสัญญาณอินพุตที่ป้อนให้กับวงจรกรองสัญญาณเป็นสัญญาณที่กระโดดไม่ต่อเนื่อง (jump discontinuity) ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วกันแล้วว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นในวงจรกรองสัญญาณ โดยในรูปที่ 4.16 แสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสาม พารามิเตอร์ความหน่วง D มีผลกับแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบกล่าวคือพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 1.1$ จะมีขนาดแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบน้อยกว่าพารามิเตอร์ความหน่วง $D = 1.8$ เช่นเดียวกันในรูปที่ 4.19 แสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับห้า พารามิเตอร์ความหน่วง D มีผลกับแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบกล่าวคือถ้าพารามิเตอร์ความหน่วงมีค่าน้อยขนาดแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบน้อยกว่าพารามิเตอร์ความหน่วงที่มีค่ามากกว่า นอกจากพารามิเตอร์ความหน่วงมีค่ามากหรือน้อยจะส่งผลต่อขนาดแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบแล้วนั้น อันดับของวงจรกรองสัญญาณก็ส่งผลกับขนาดแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบด้วย

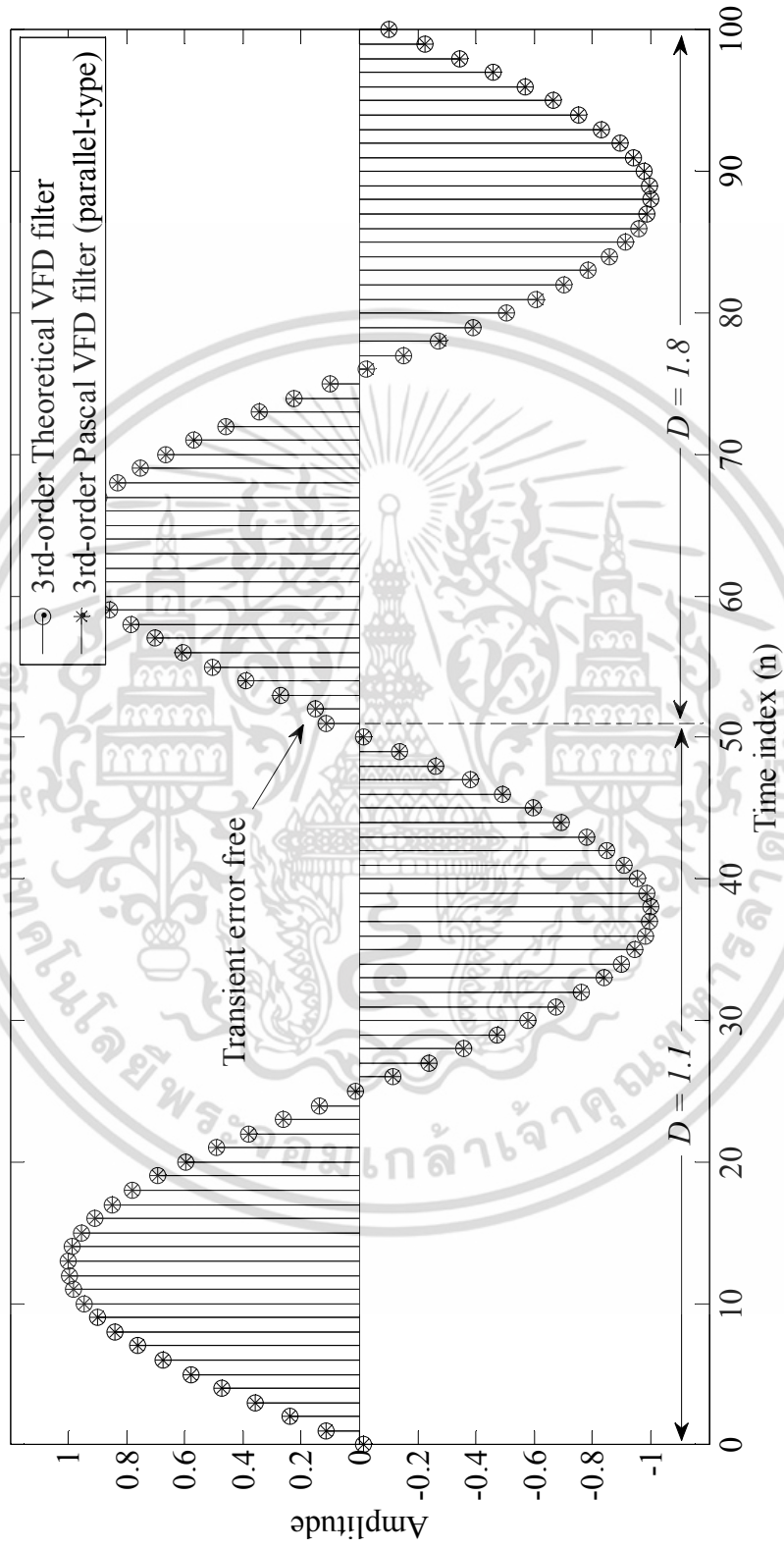
รูปที่ 4.7 ผลลัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

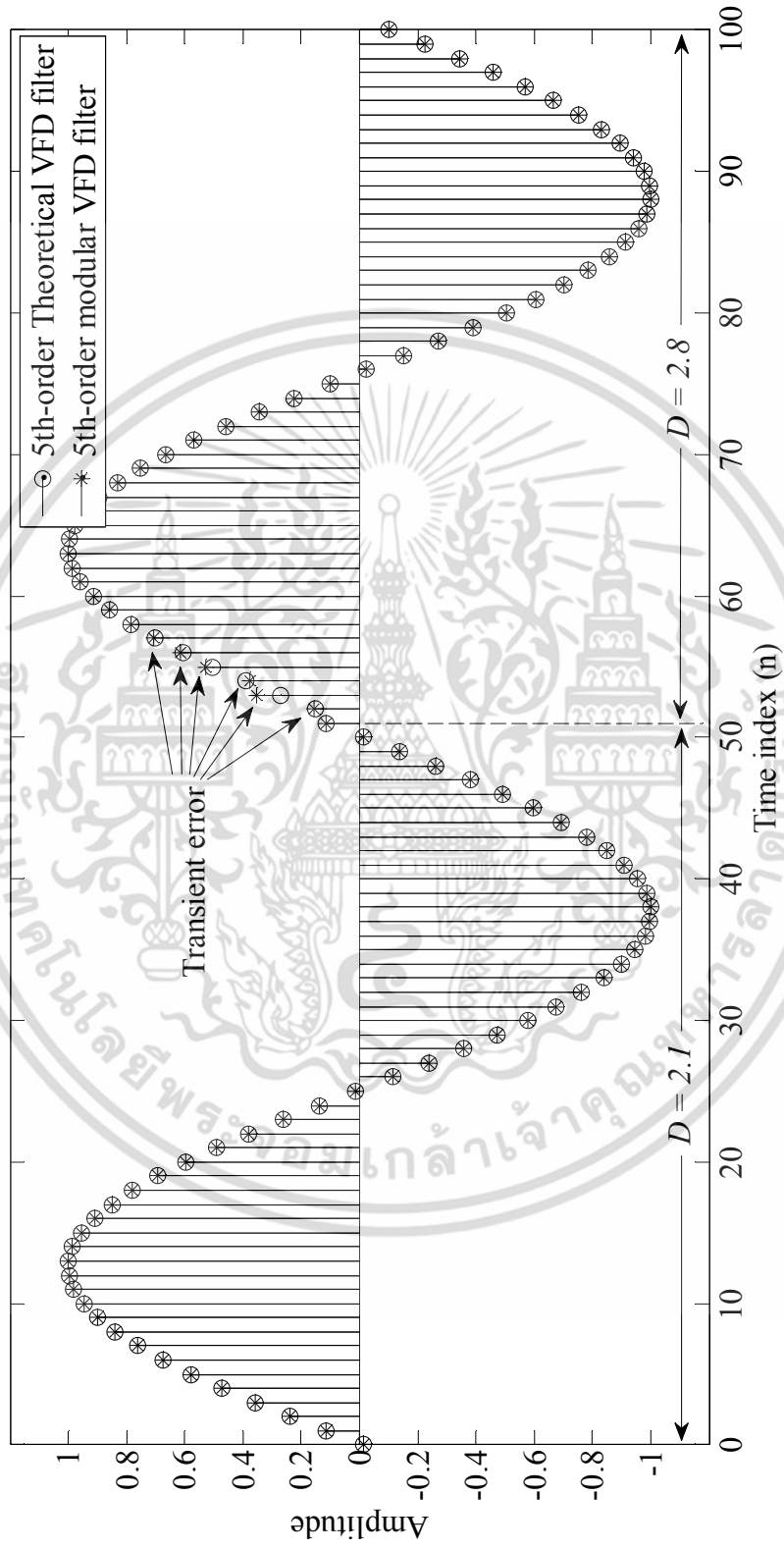
รูปที่ 4.8 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

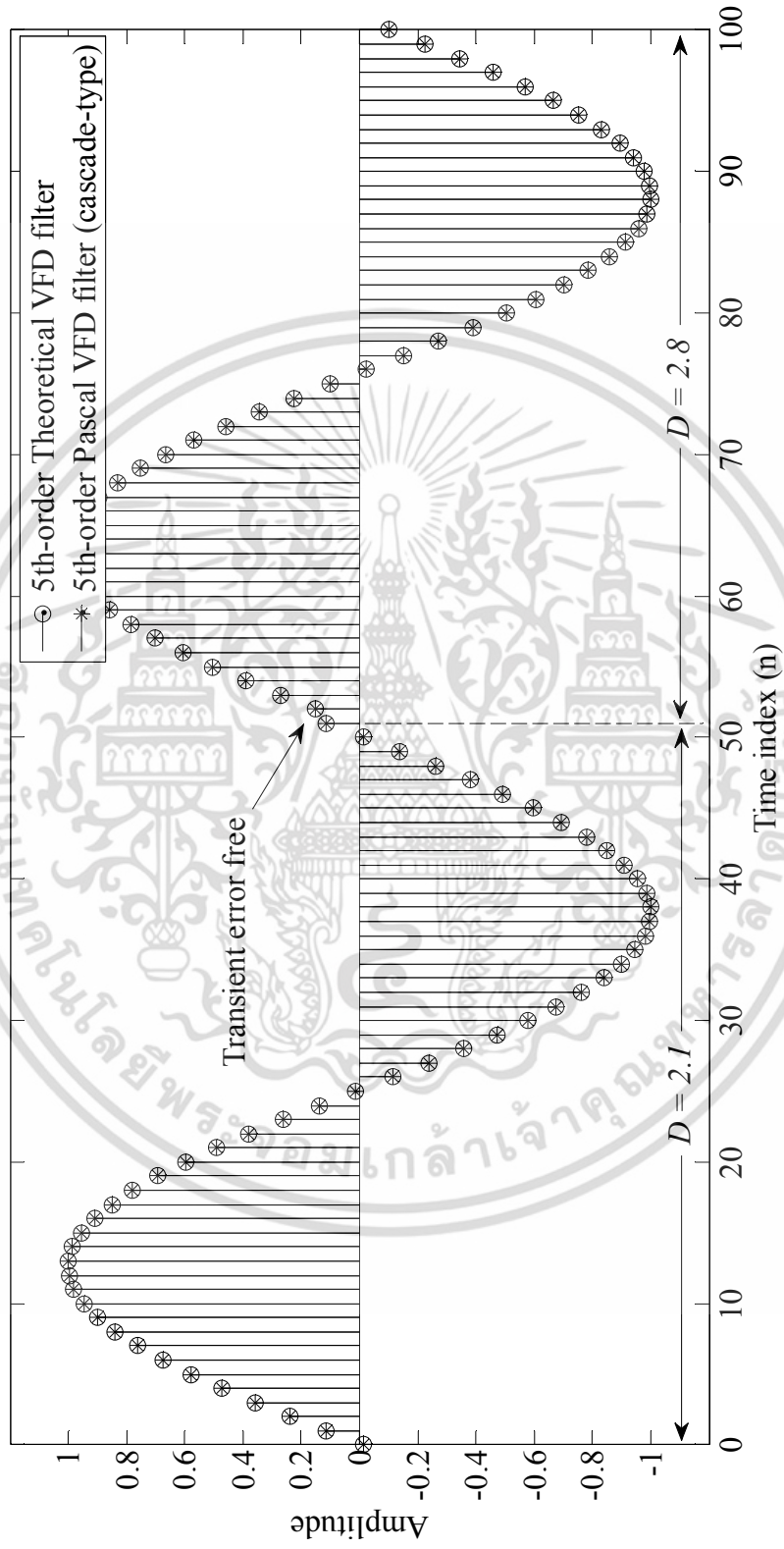
รูปที่ 4.9 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างขดขานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

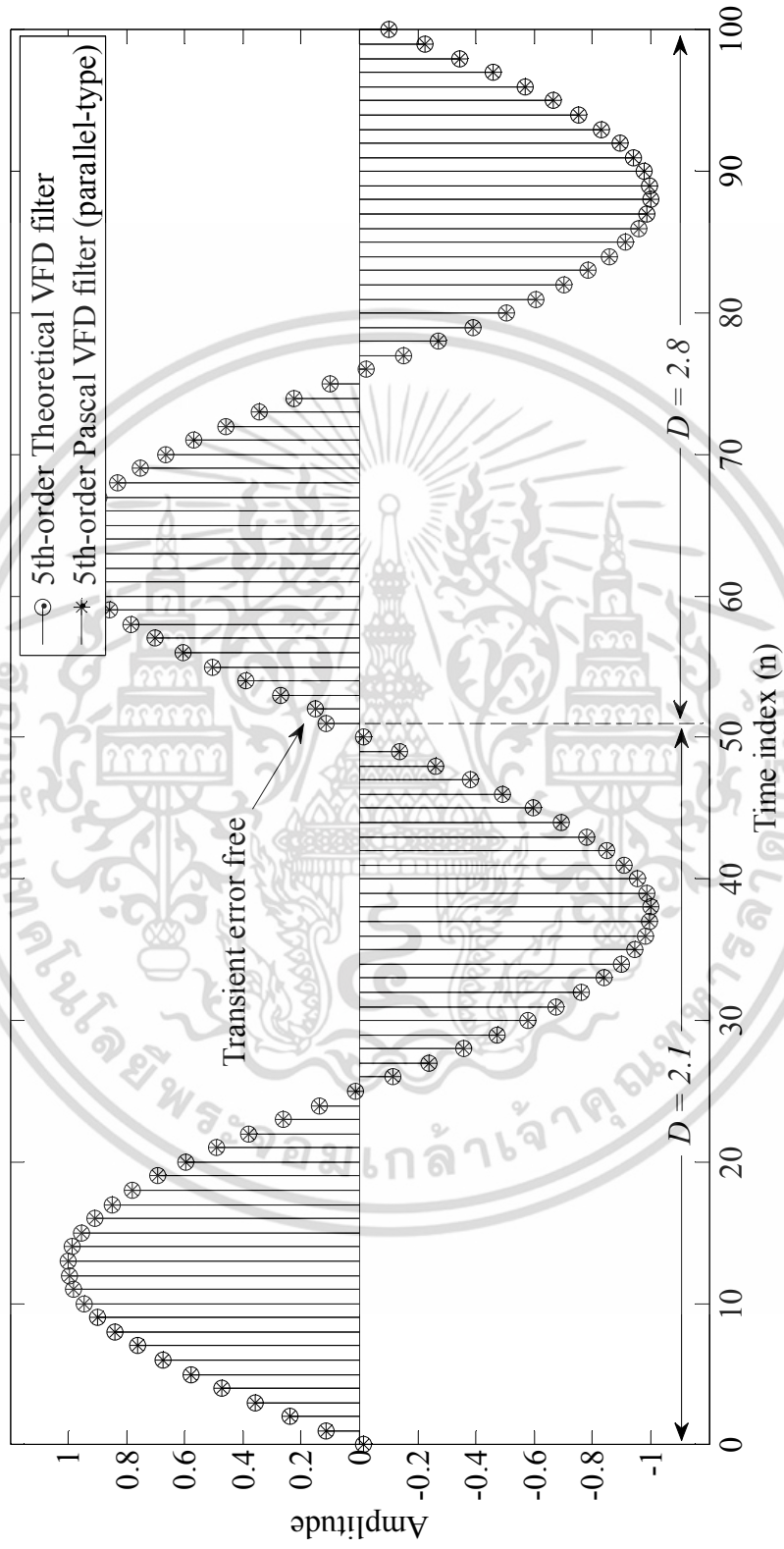
รูปที่ 4.10 ผลลัพธ์งานเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับห้ากับวงจรกรองสัญญาณปรับความถี่
เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

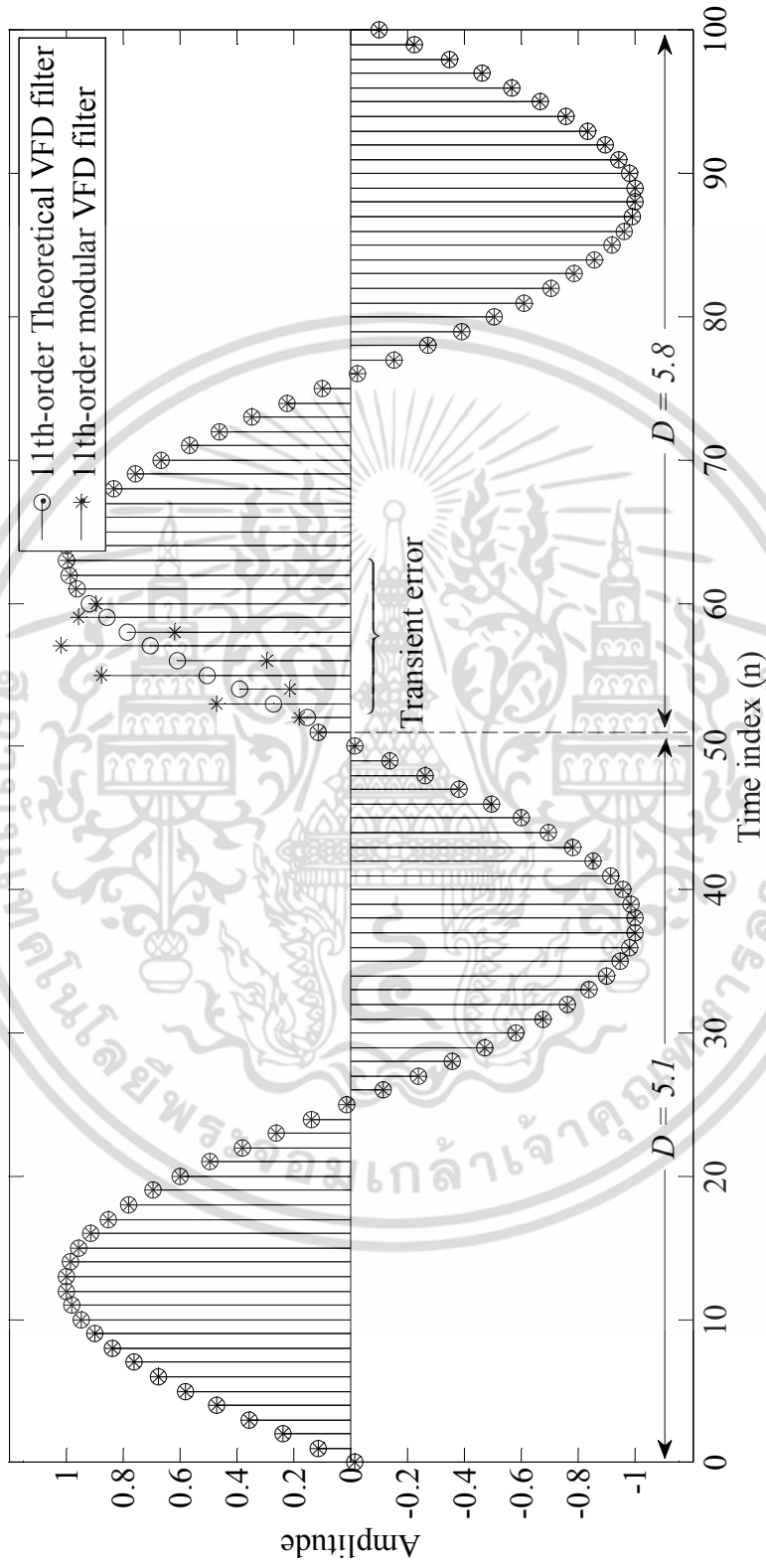
รูปที่ 4.11 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้ากับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

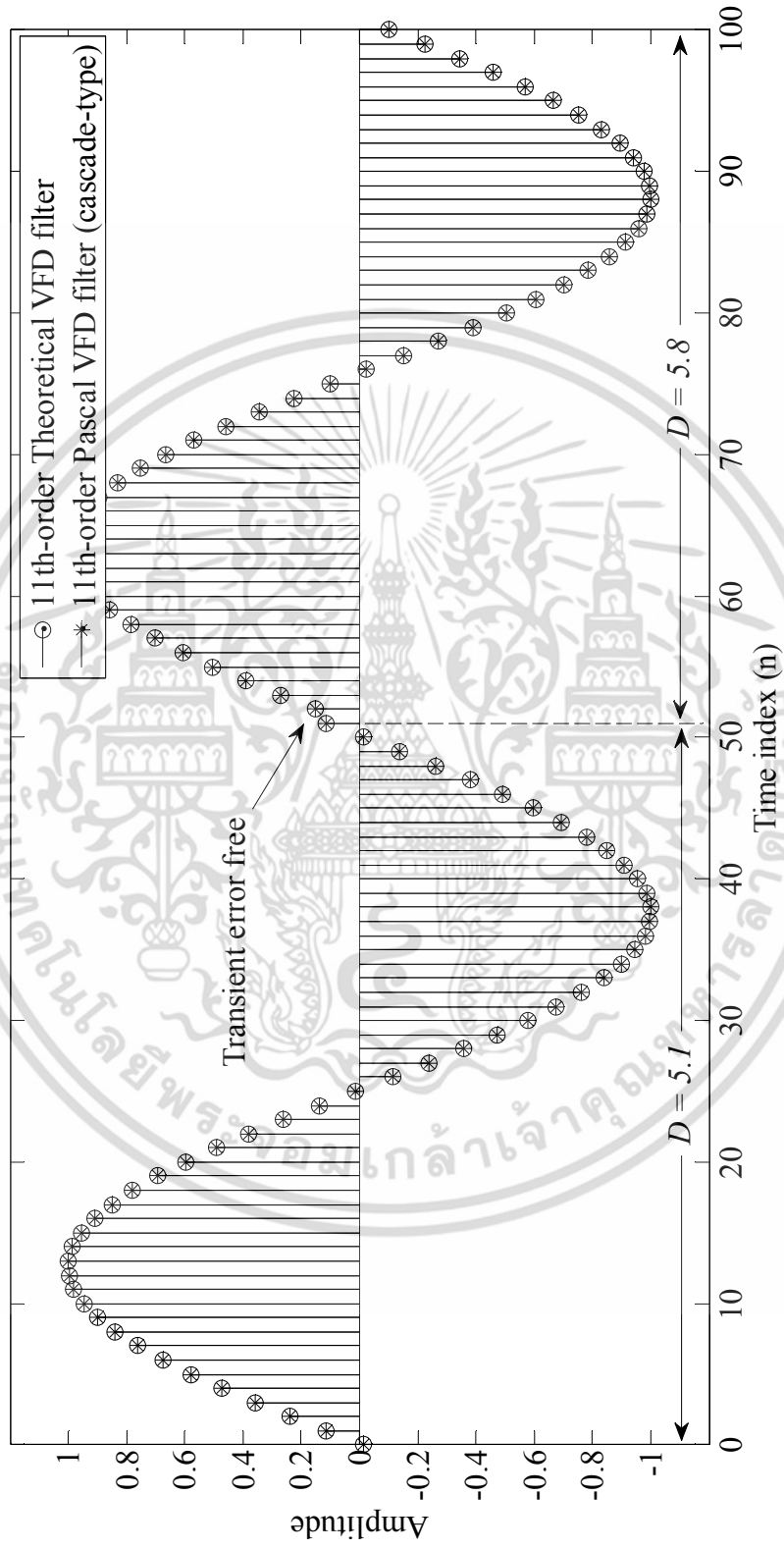
รูปที่ 4.12 ผลลัษณญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจกรองสัถญาณรับค่าความทงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้ากับวงจกรองสัถญาณแบบปรับค่าความทงเป็นเศษส่วนเจิงทฤษฏีอันดับห้า (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

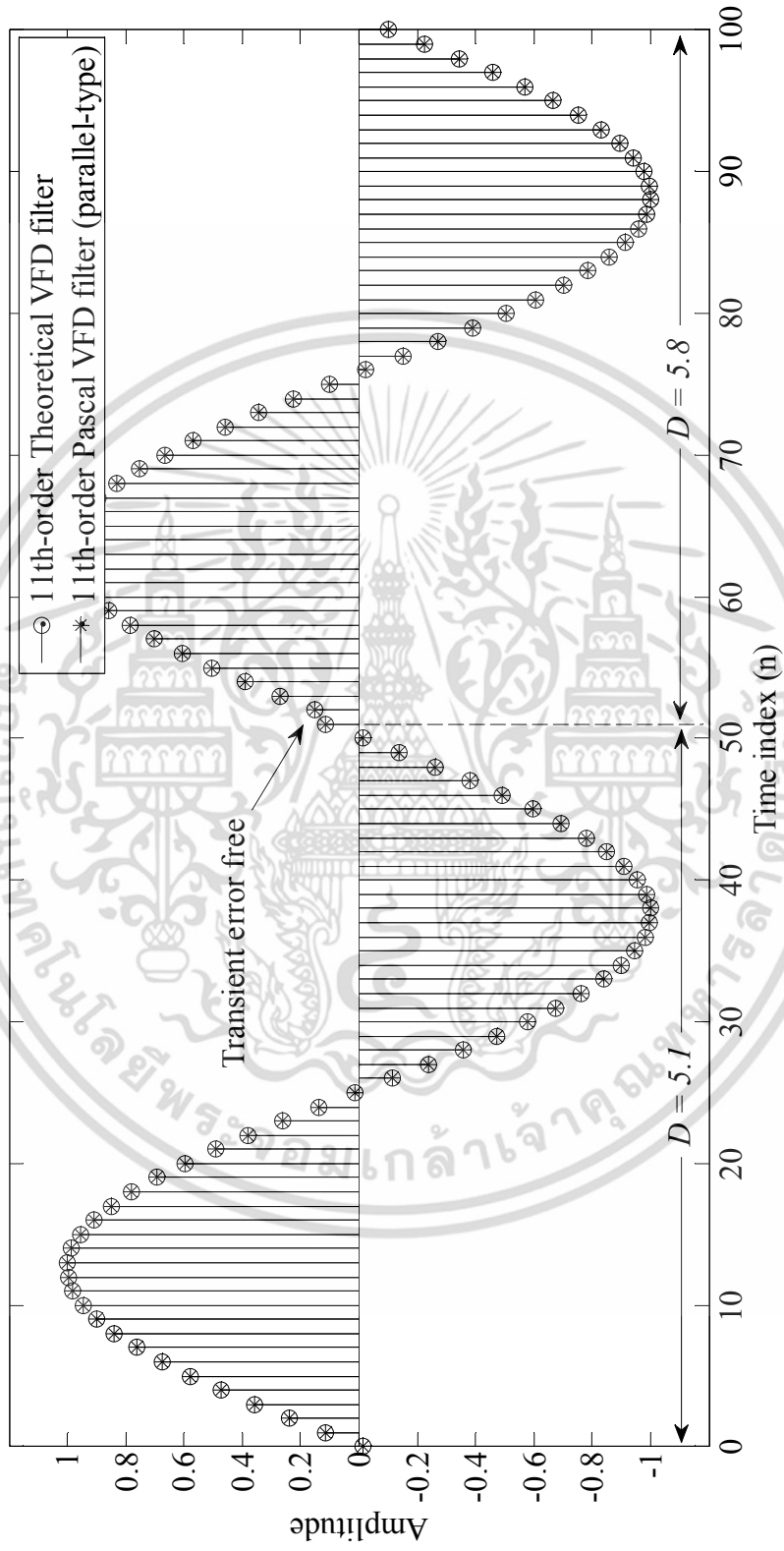
รูปที่ 4.13 ผลลัษณ์ของเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดที่ความถี่เป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดที่วงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทศนิยมอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

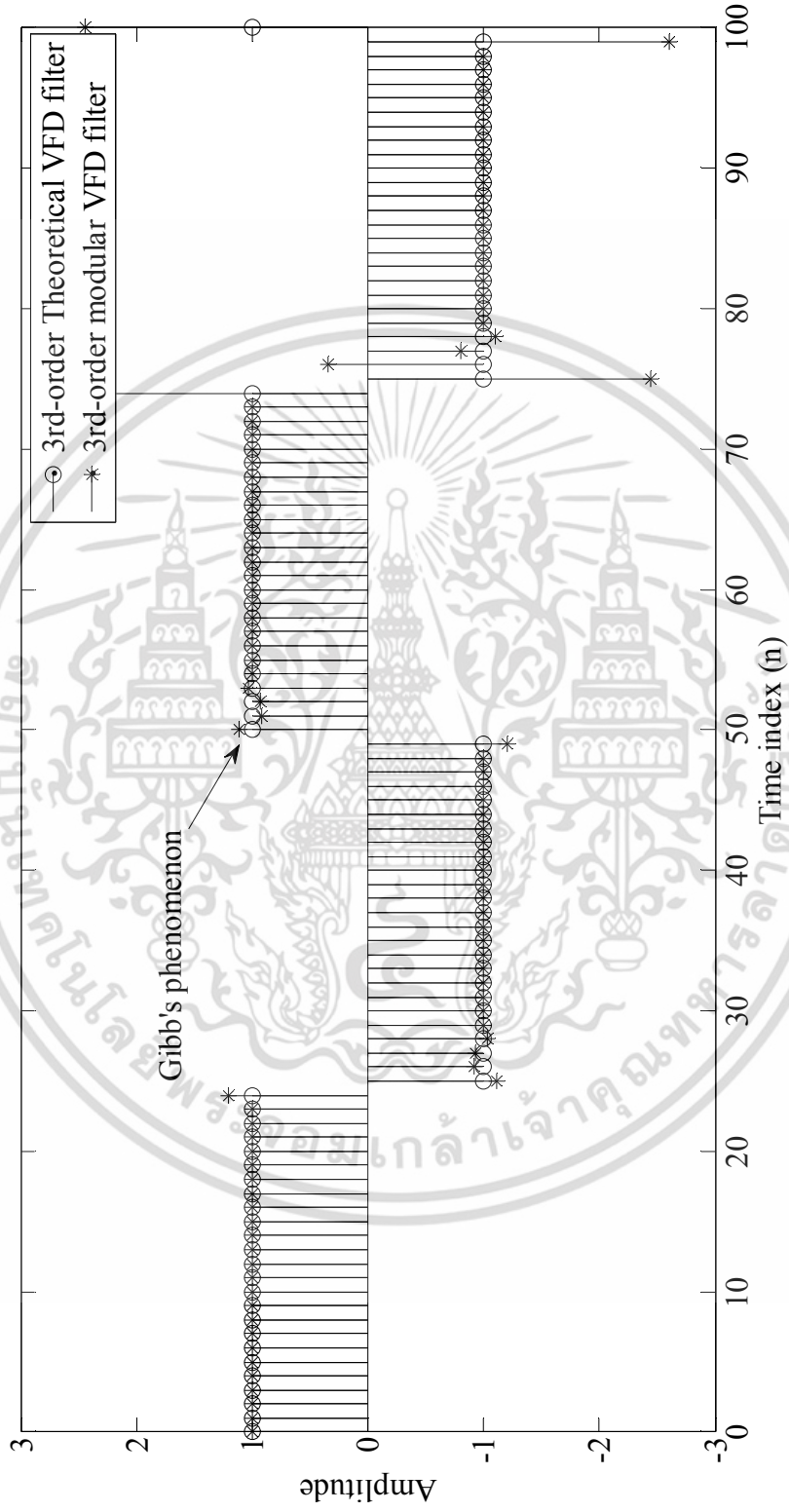
รูปที่ 4.14 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ดกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

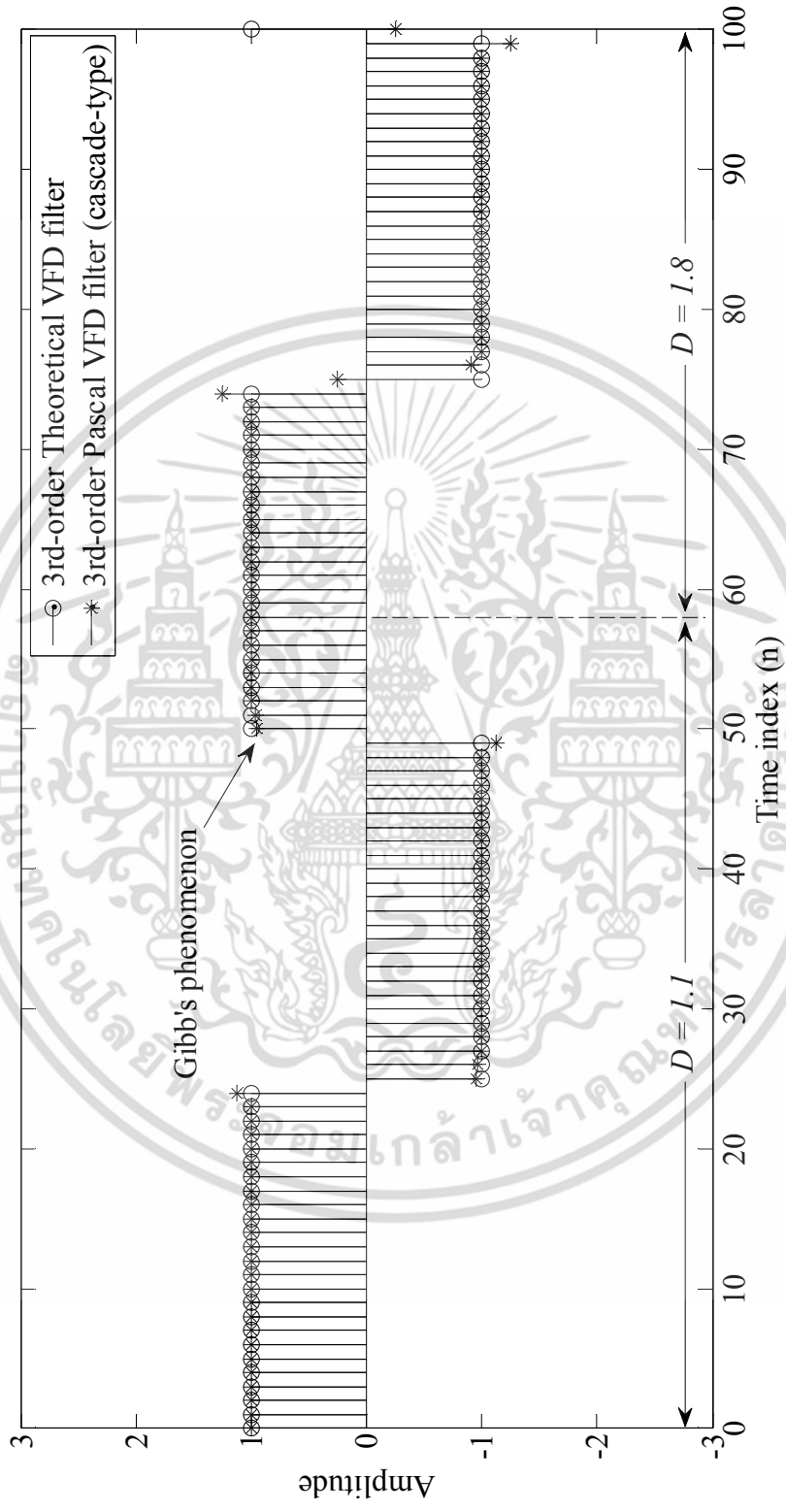
รูปที่ 4.15 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ดกับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นไซน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

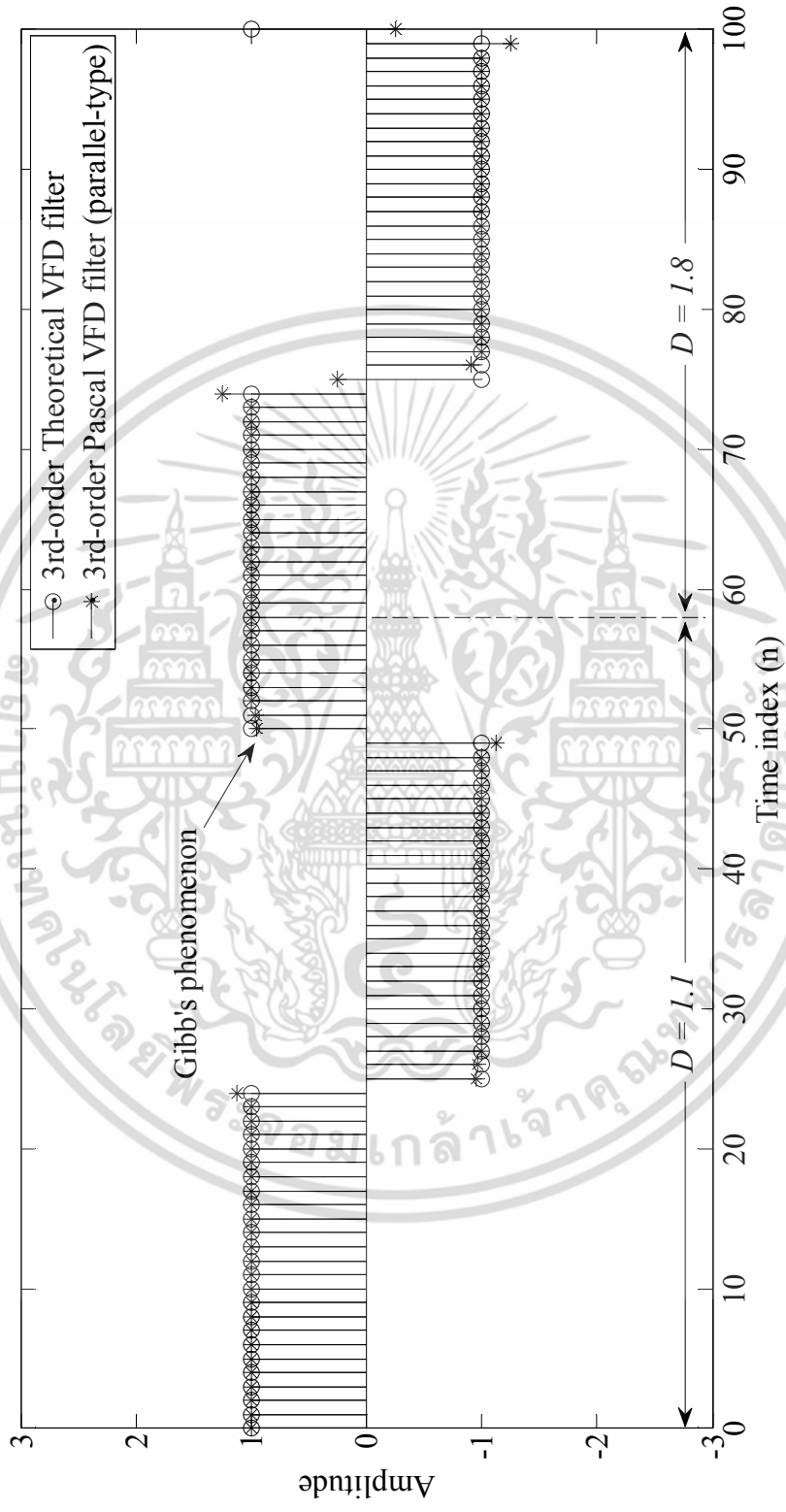
รูปที่ 4.16 ผลลัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับความถี่รับค่าความถี่เป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่วง เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

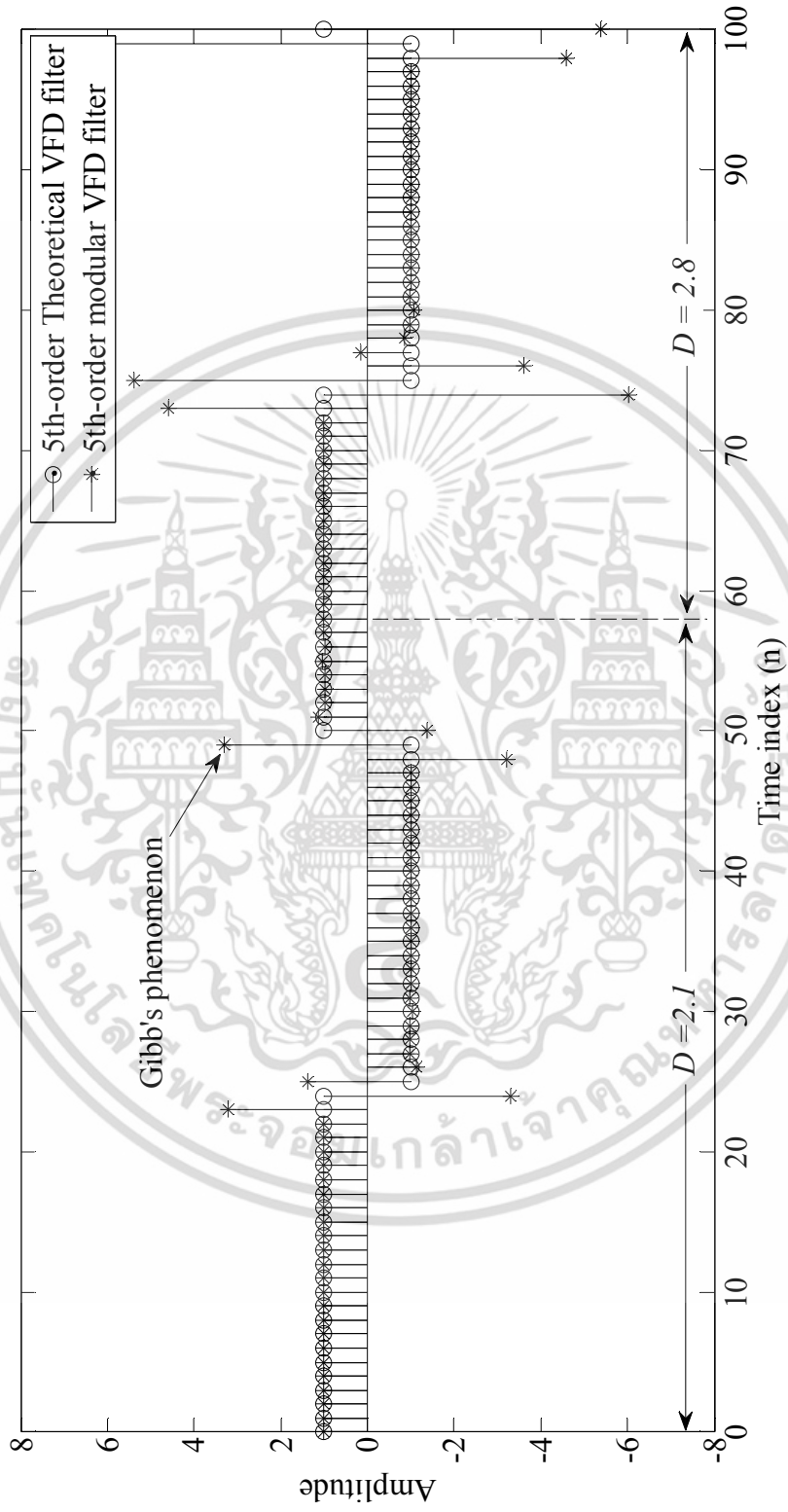
รูปที่ 4.17 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

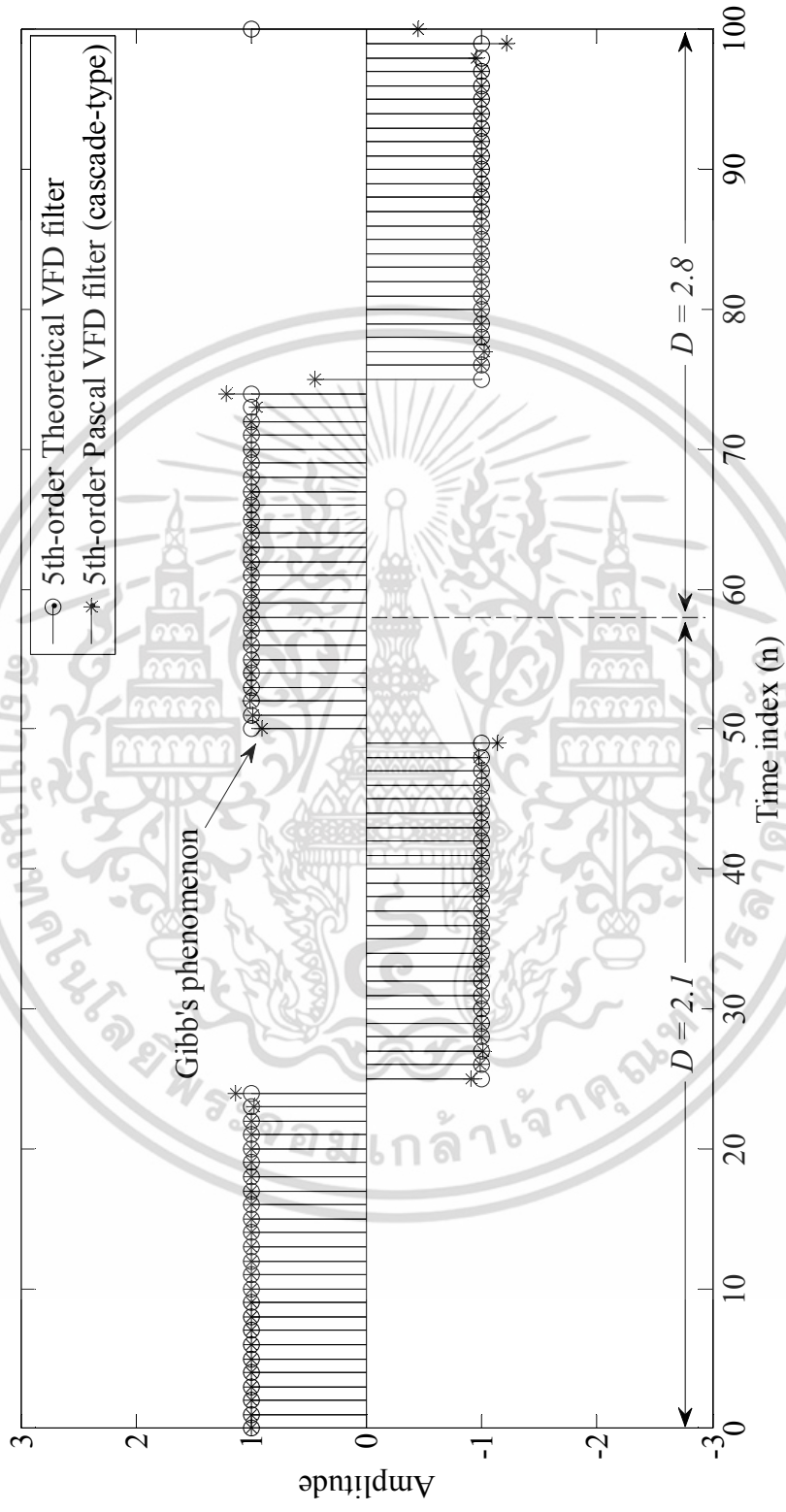
รูปที่ 4.18 ผลลัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

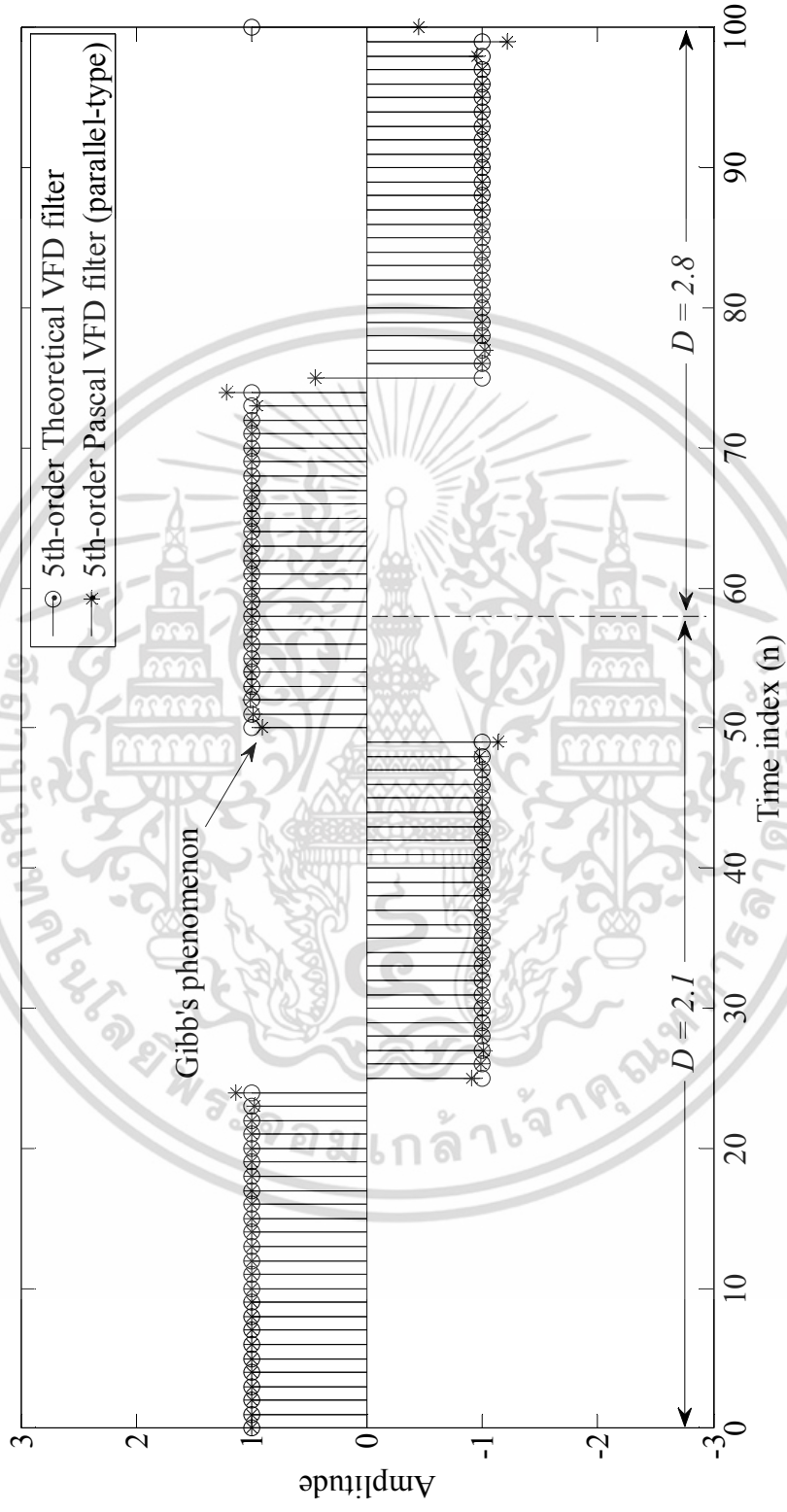
รูปที่ 4.19 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่กับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทศนิยมอันดับห้า (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

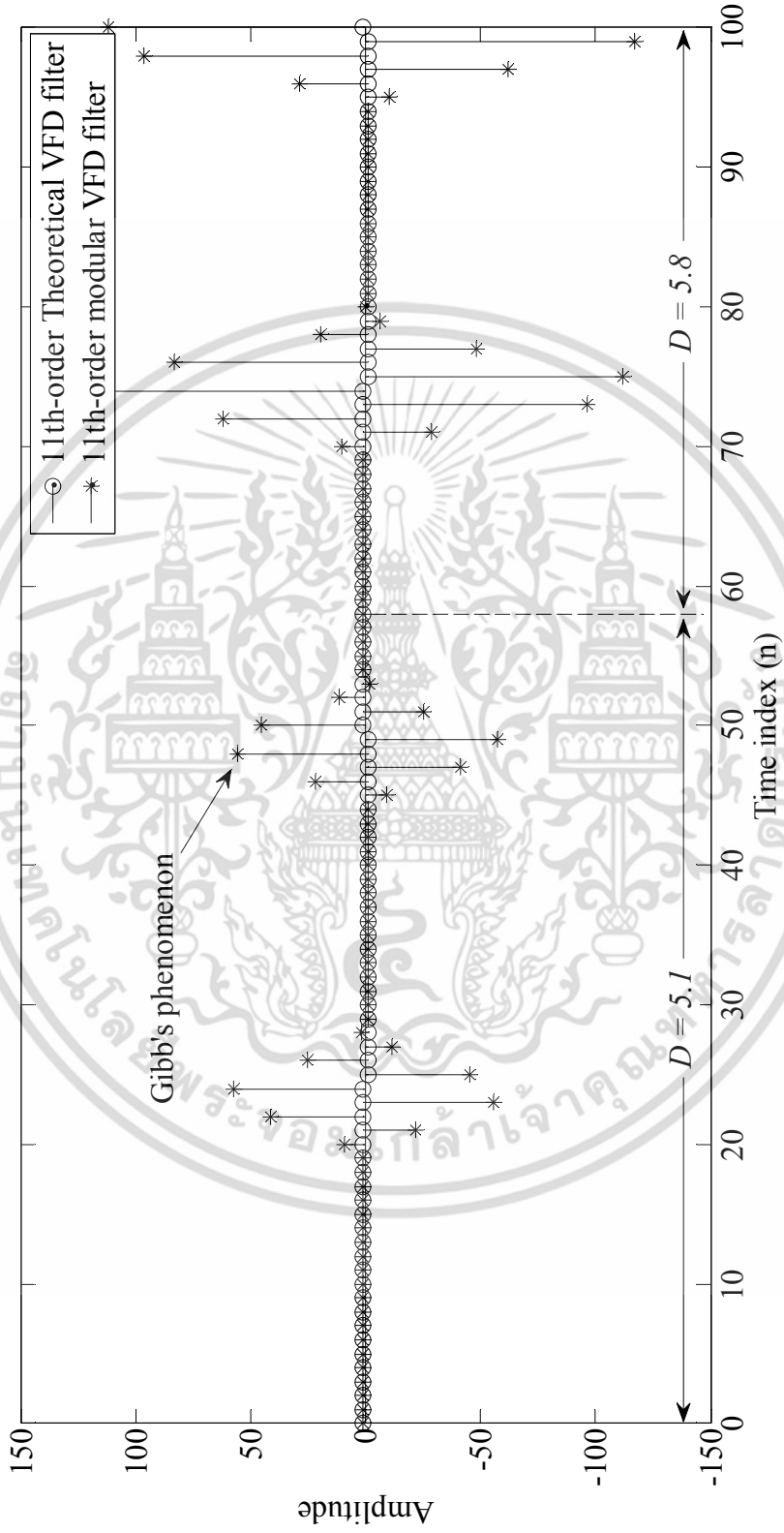
รูปที่ 4.20 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้าที่ทำการกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

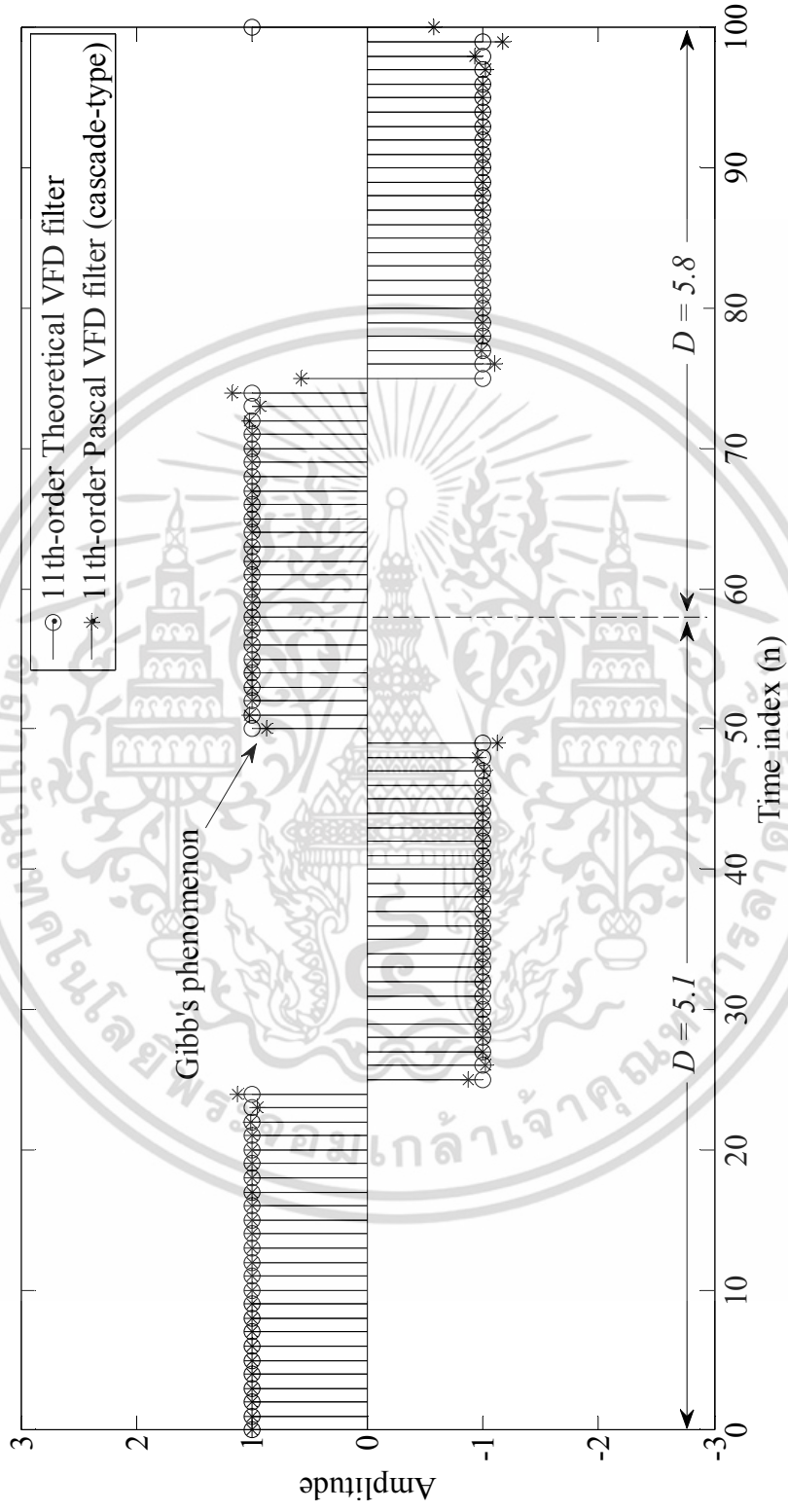
รูปที่ 4.21 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้าที่วงจรถ่ายสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

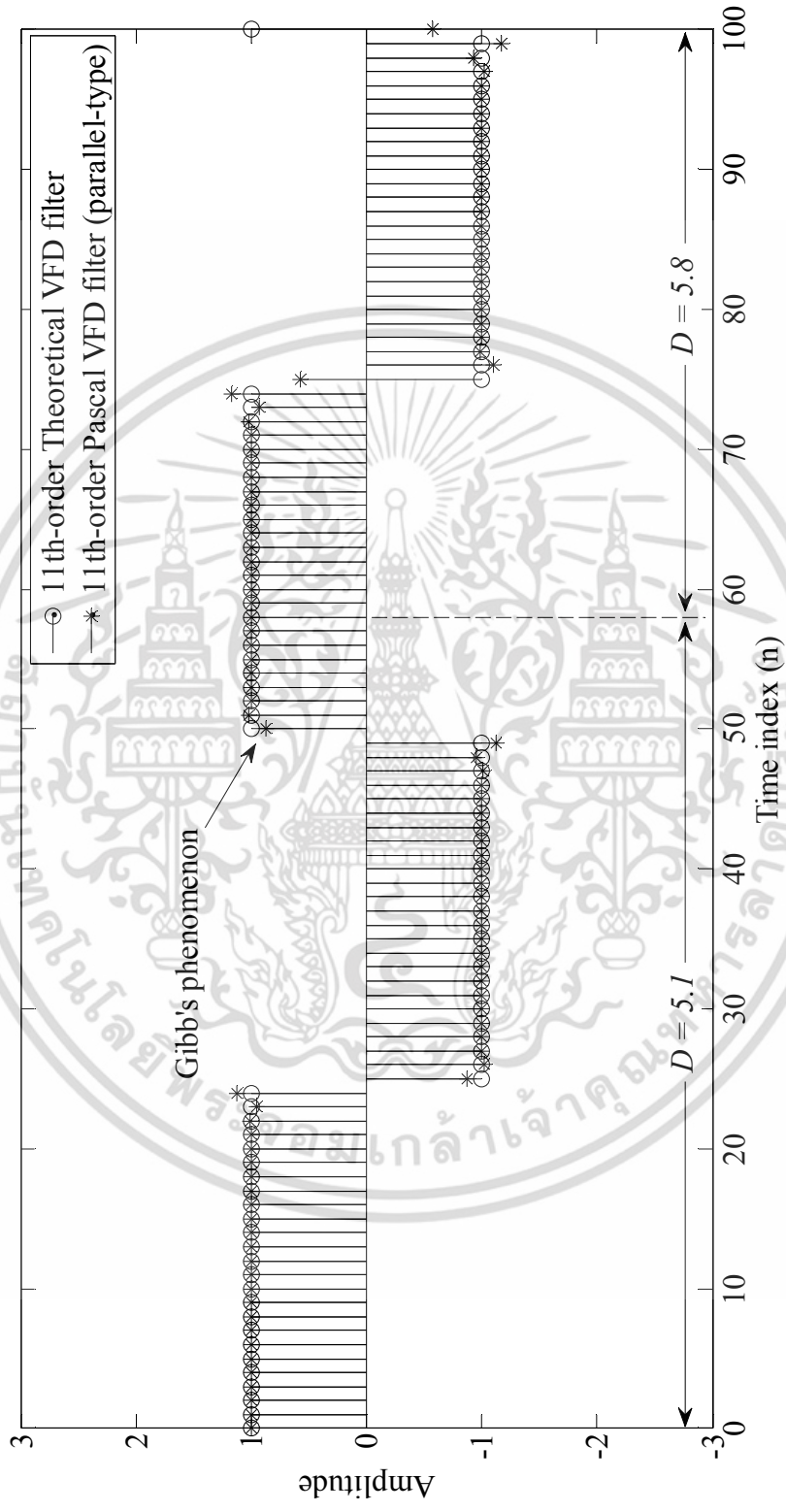
รูปที่ 4.22 ผลลัพธ์ตามเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดกับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทศนิยมอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

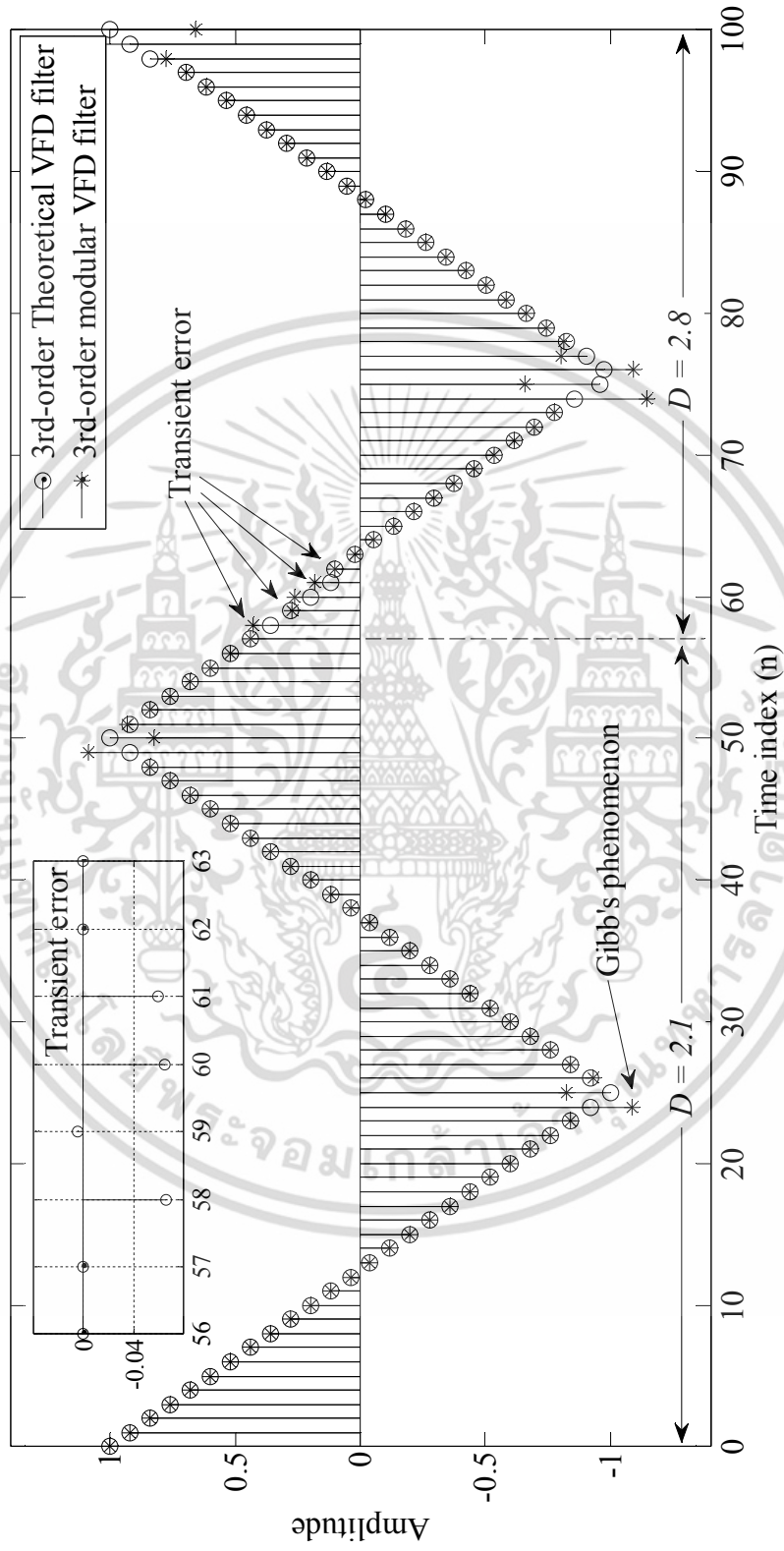
รูปที่ 4.23 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเนื่องสำหรับวงจรถ่ายสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ดกับวงจรถ่ายสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

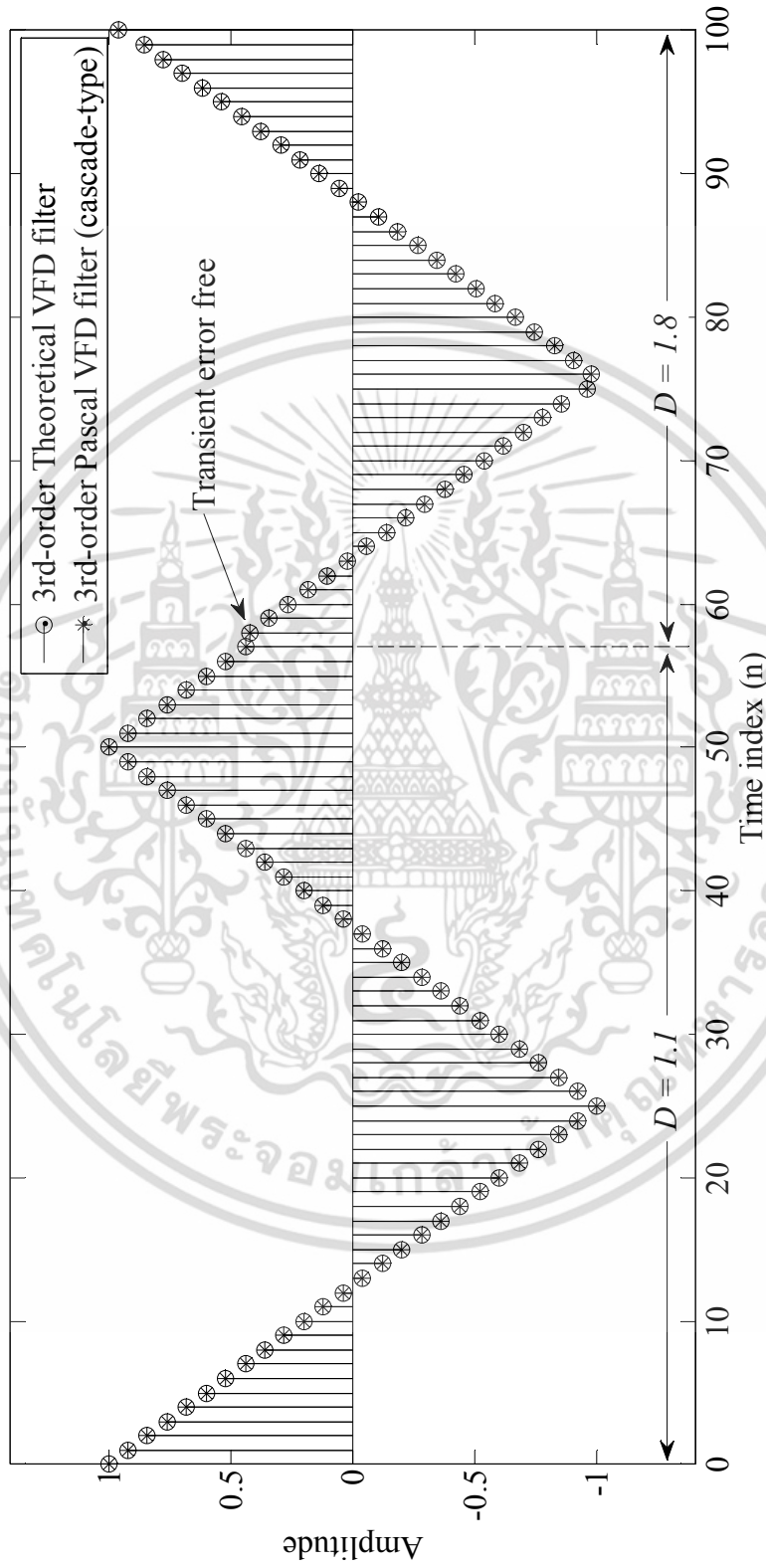
รูปที่ 4.24 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรถ่ายกรองสัญญาณรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ดกับวงจรถ่ายกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสี่เหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

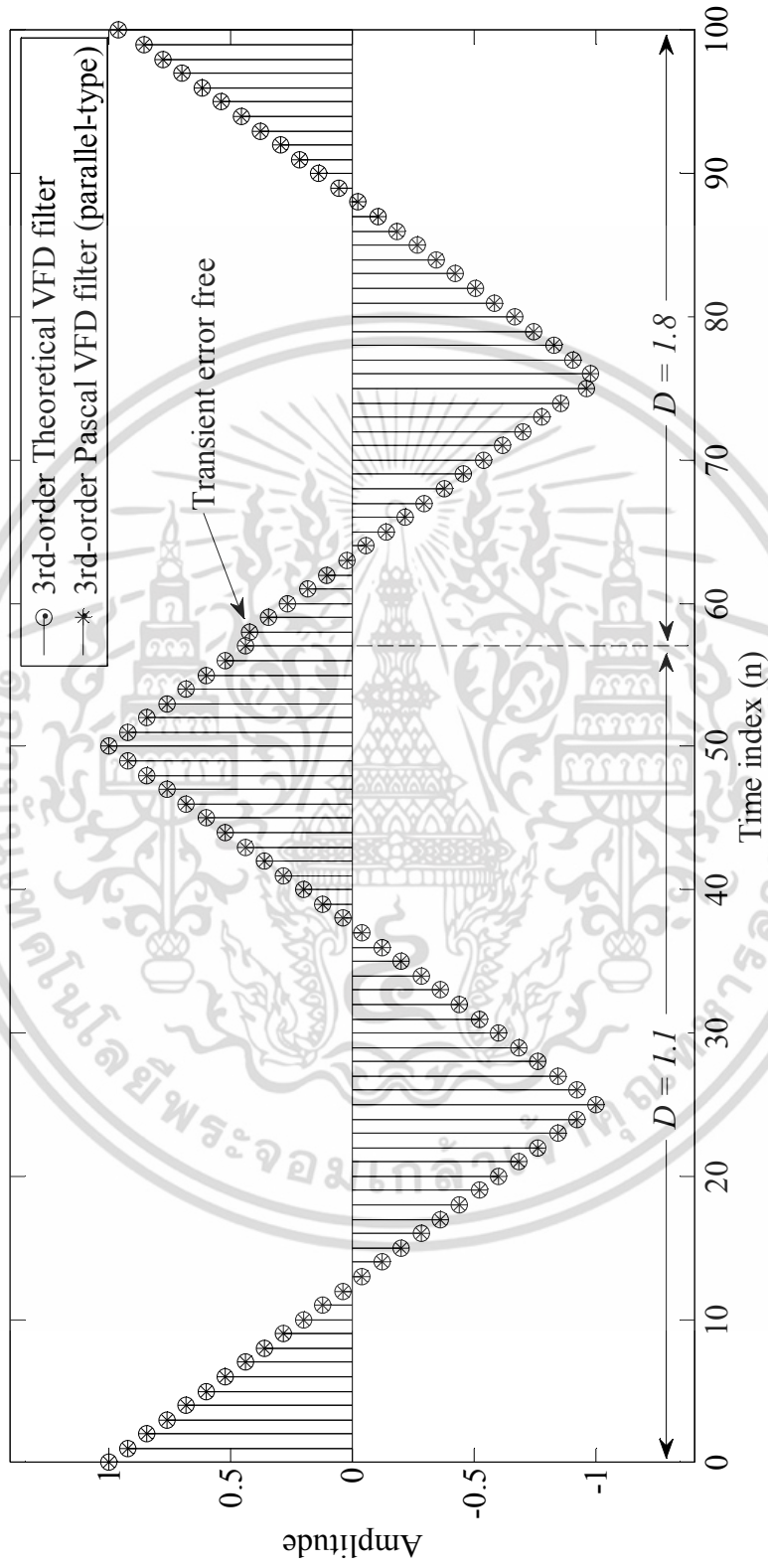
รูปที่ 4.25 ผลลัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามกับวงจรกรองสัญญาณรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

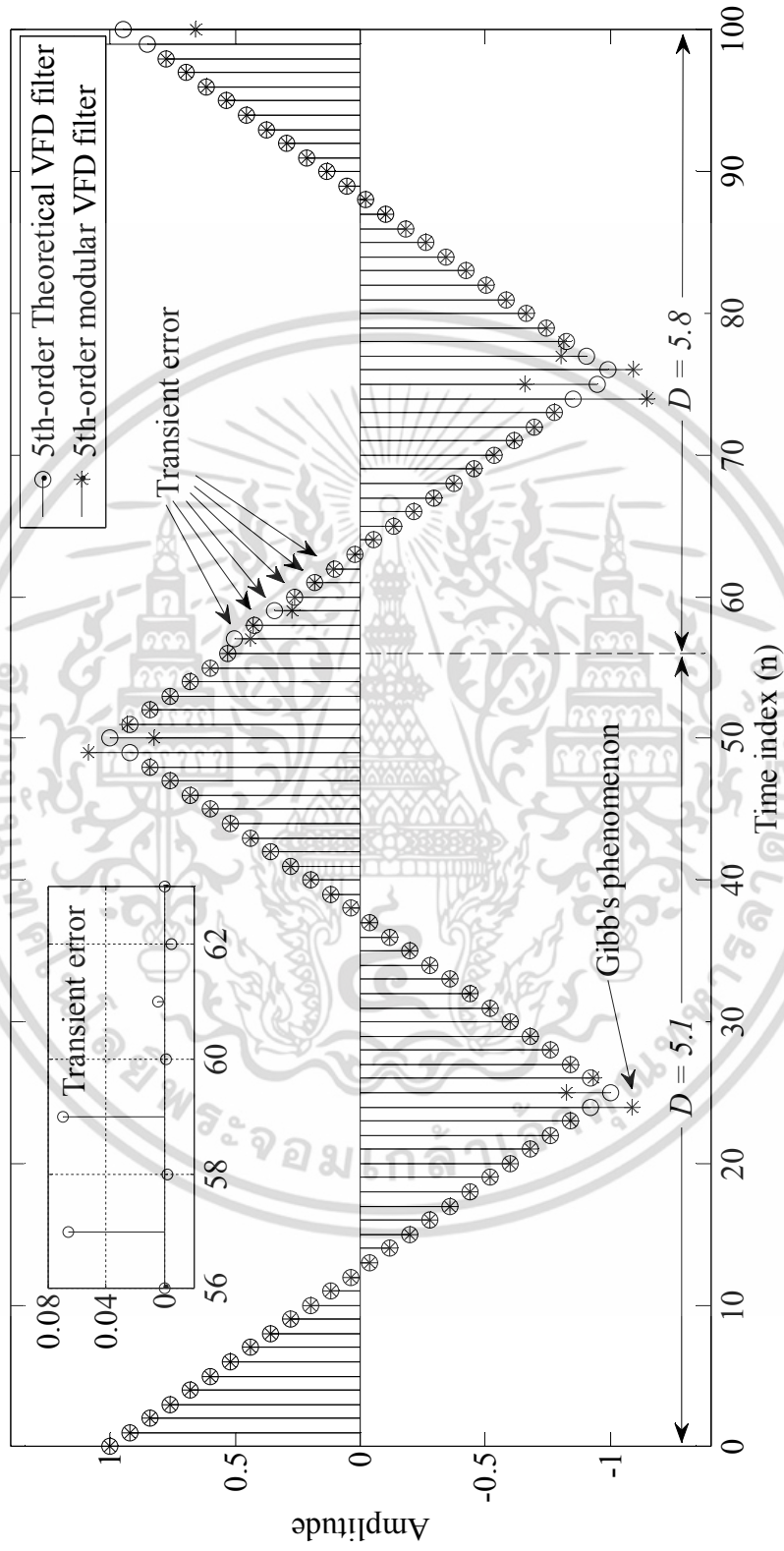
รูปที่ 4.26 ผลลัษณ์ยามเอนาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจกรองลัษณ์ยามรับค่าความท่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสามกับวงจกรองลัษณ์ยามรับค่าความท่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

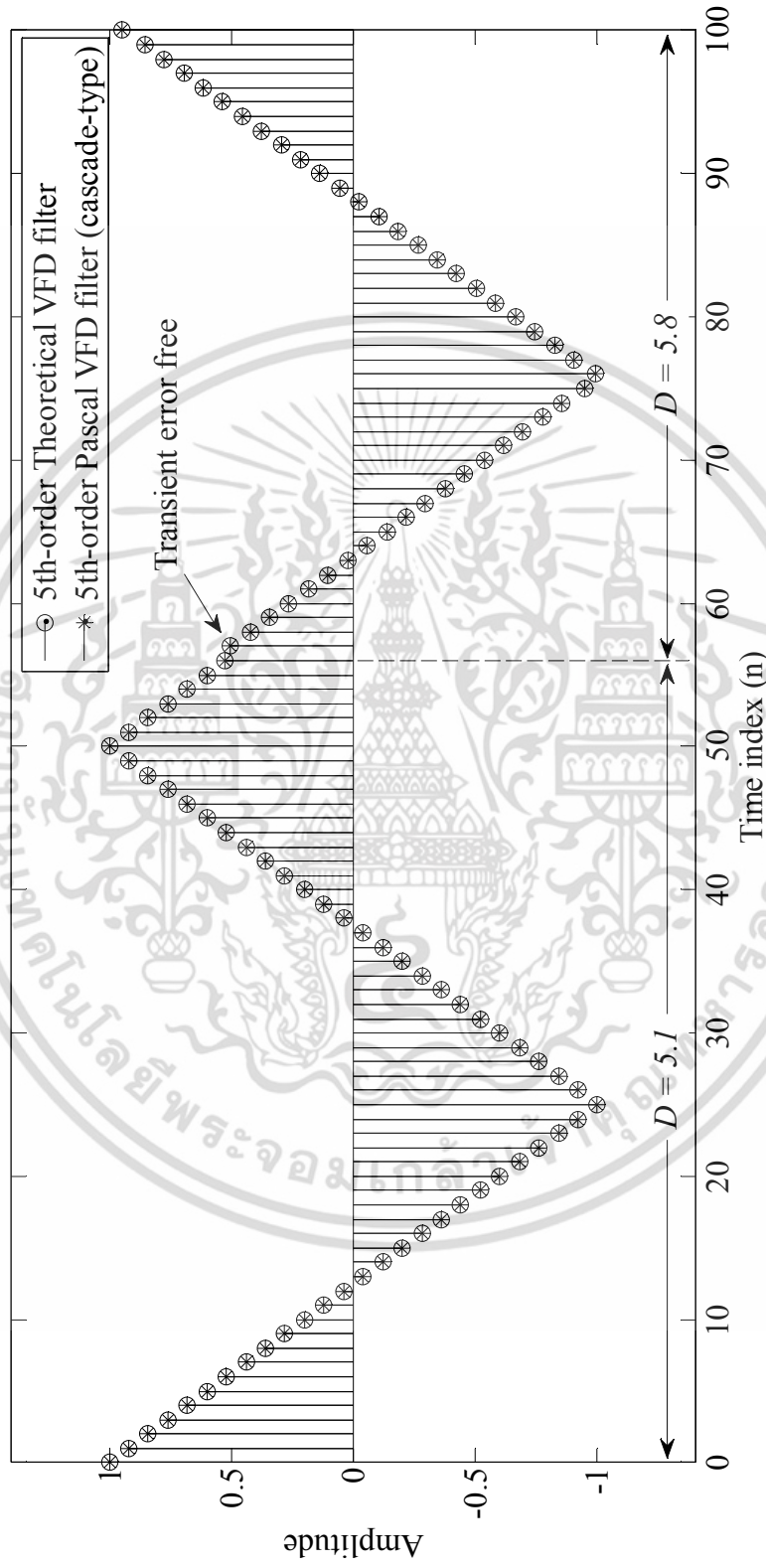
รูปที่ 4.27 ผลลัษณญาณเอาต์พุตของโศร่งสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรการองลัษณภูมิรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอดันดับสามกับวงจรการองลัษณภูมิรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสาม (รูปคลื่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

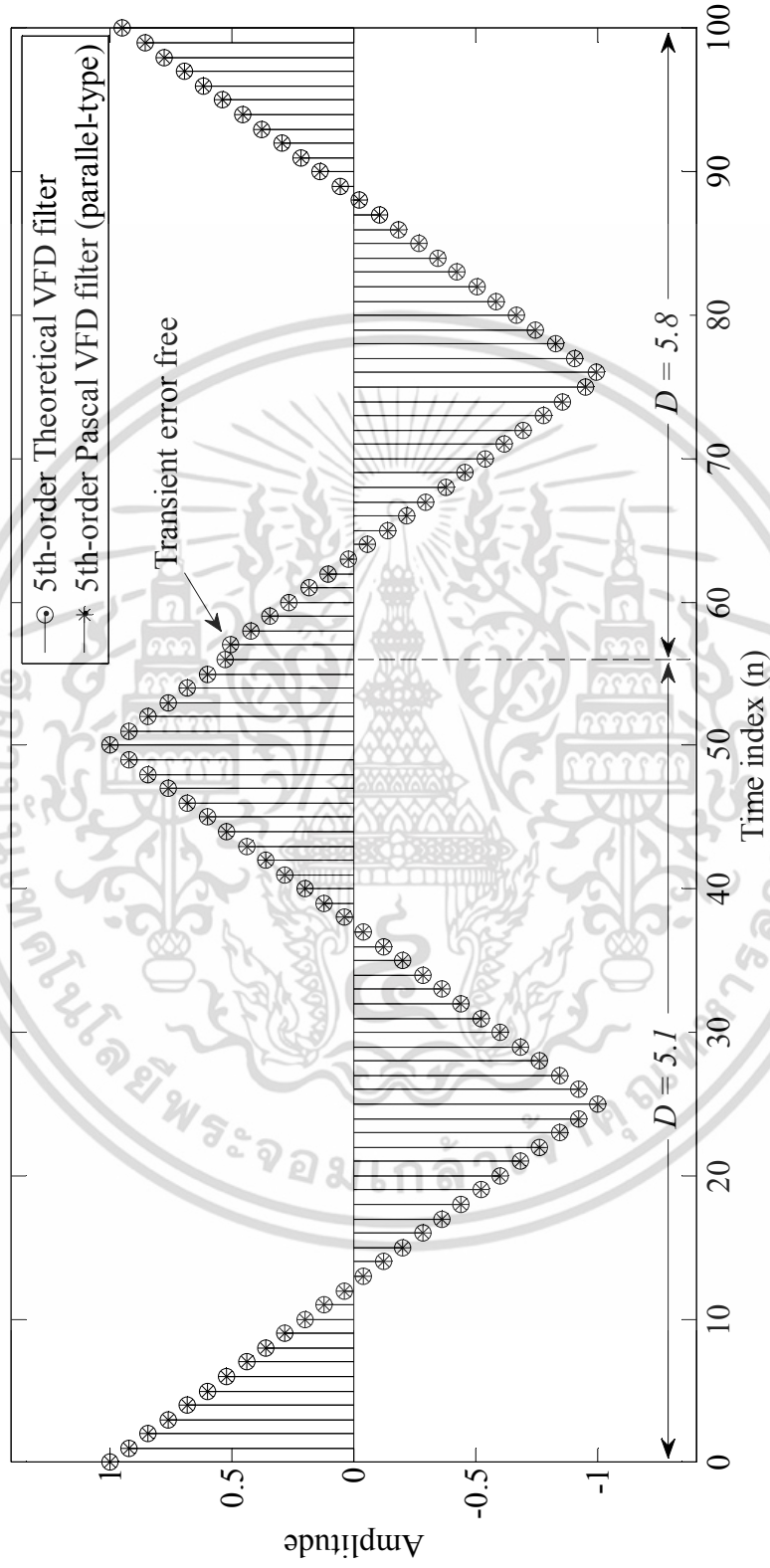
รูปที่ 4.28 ผลลัพท์ของโปรแกรมจำลองสำหรับความถี่เป็นเศษส่วนอันดับห้ากับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทศนิยมอันดับห้า (รูปคลื่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

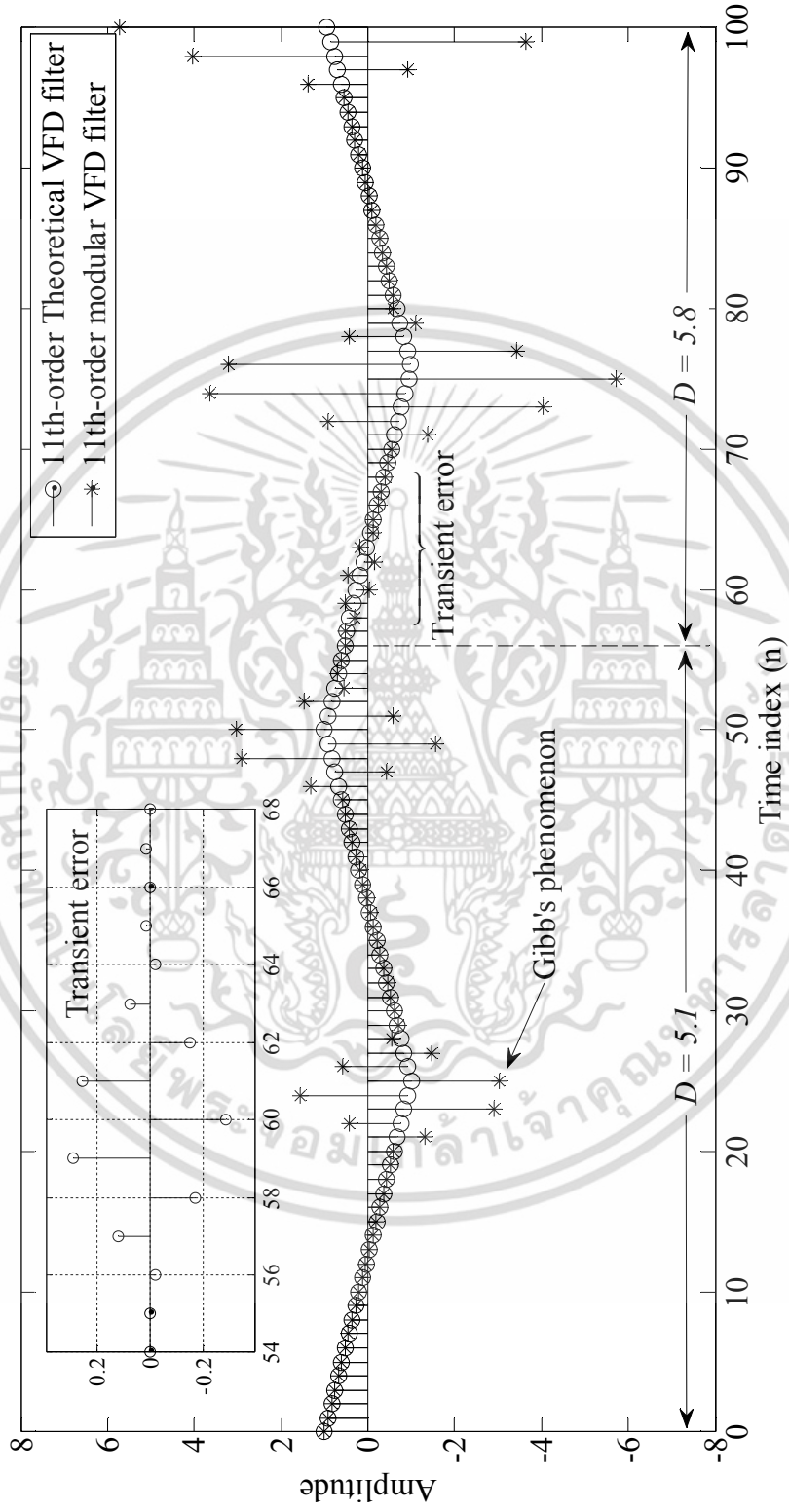
รูปที่ 4.29 ผลลัฏยญาณเอาต์พุตของโศรงสร้างซนดต่อเรยสำหรับวงจรงการองลัฏยญาณรับค่าความท่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้าทำกับวงจรงการองลัฏยญาณปรับค่าความท่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้า (รูปคลื่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

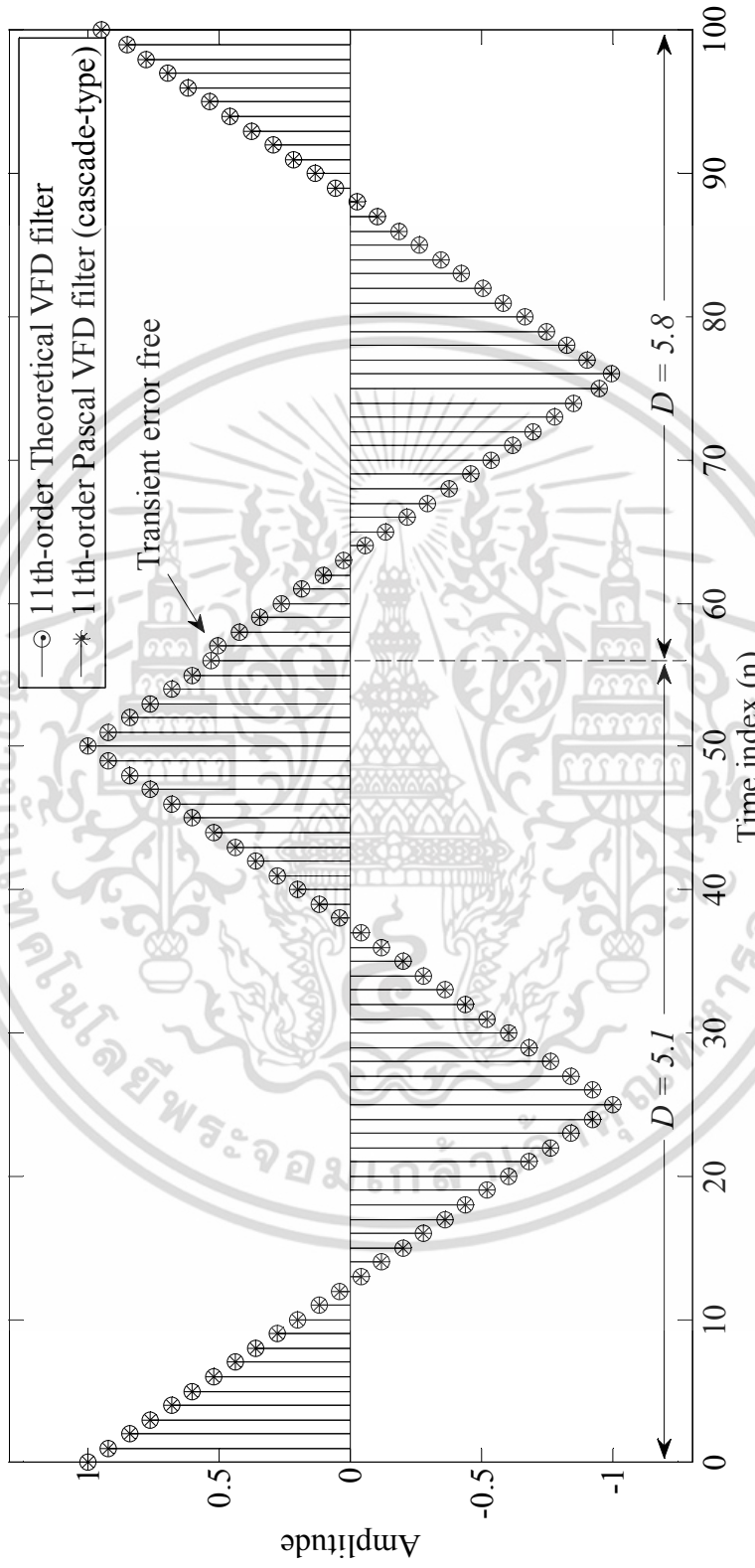
รูปที่ 4.30 ผลลัษณญาณเอาต์พุตของโศครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรถองลัษณภณบรืบค่าความทวงเบ็นเคชส่วนปาสคาลออันดับทำกำวงจรถองลัษณภณบรืบค่าความทวงเบ็นเคชส่วนเค็งทฤษฎีอันดับทำ (รูปคลี่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

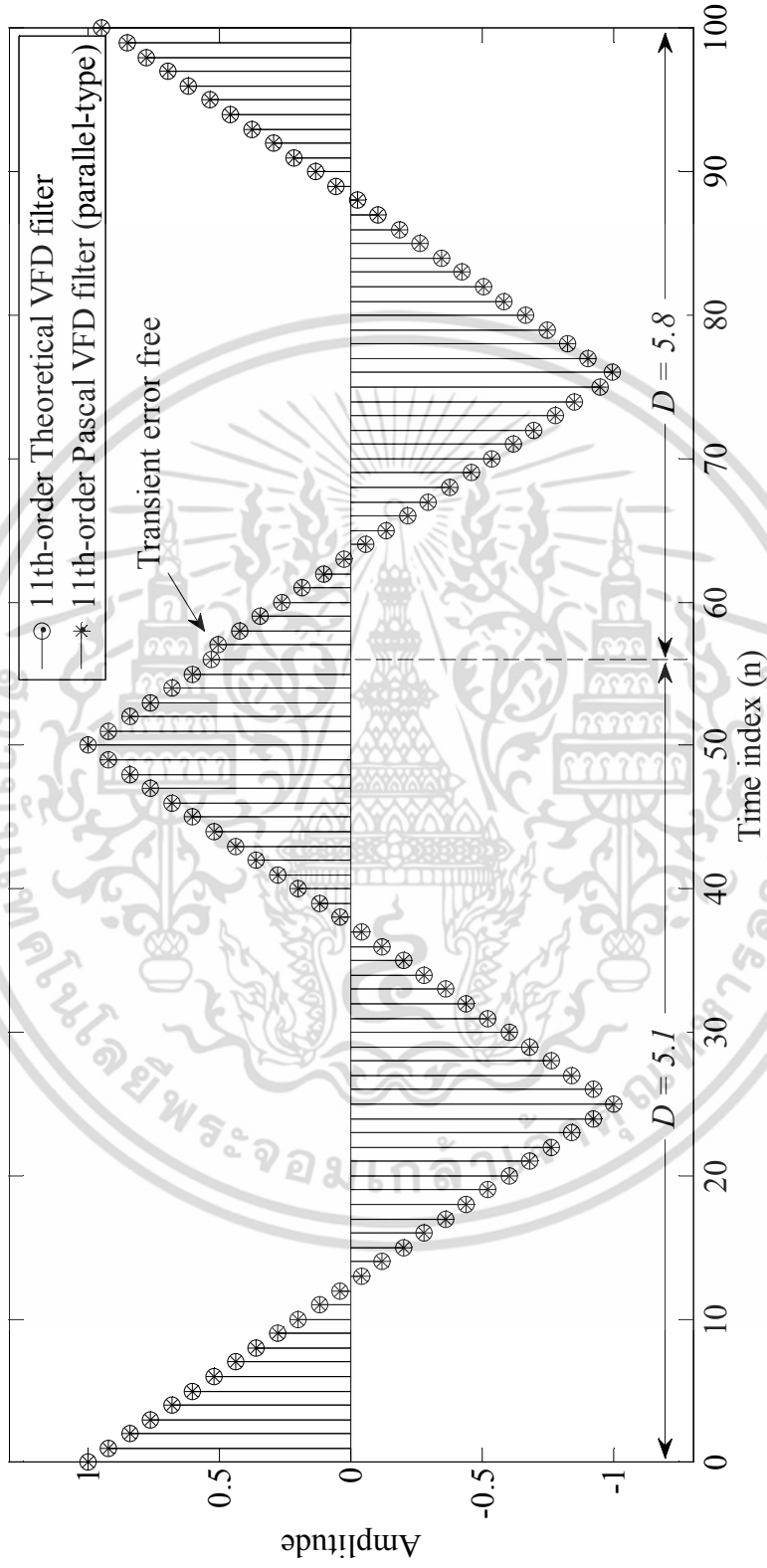
รูปที่ 4.31 ผลสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทศนิยมอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

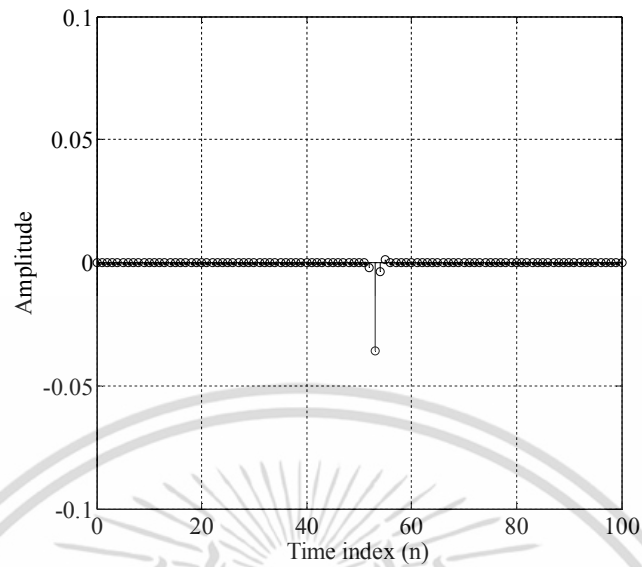
รูปที่ 4.32 ผลลัพธ์ของเอาต์พุตของโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ดกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

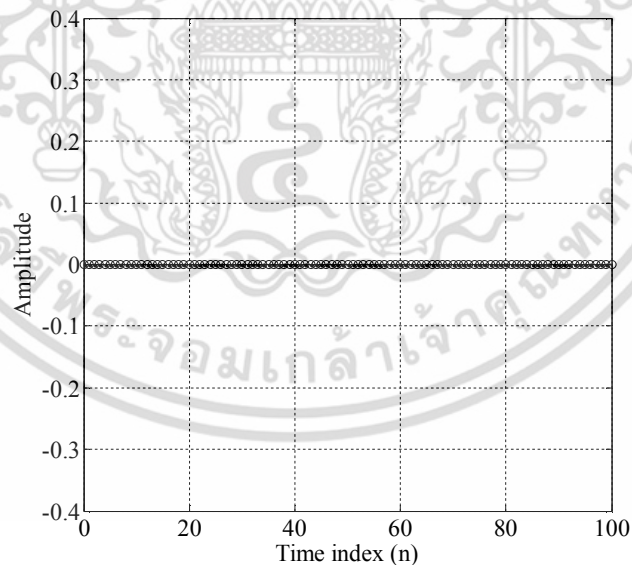

รูปที่ 4.33 ผลลัษณญาณเอาต์พุตของโศครงสร้างชนิดขนานสำหรับความถี่รับค่าความถี่เป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ดกับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความถี่เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ด (รูปคลื่นสามเหลี่ยม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

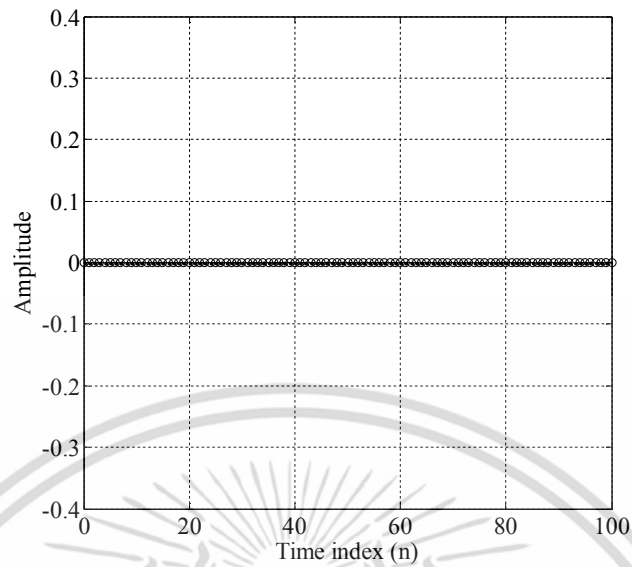

รูปที่ 4.34 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง
 เป็นเศษส่วนอันดับสาม

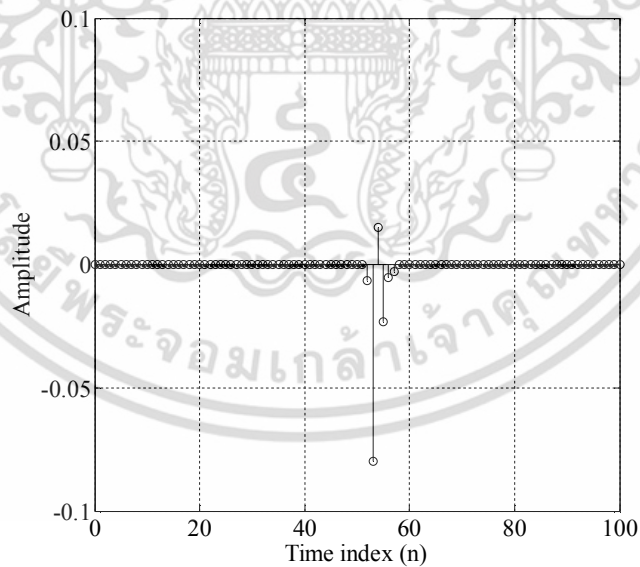

รูปที่ 4.35 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสามกับโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับ
 ค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

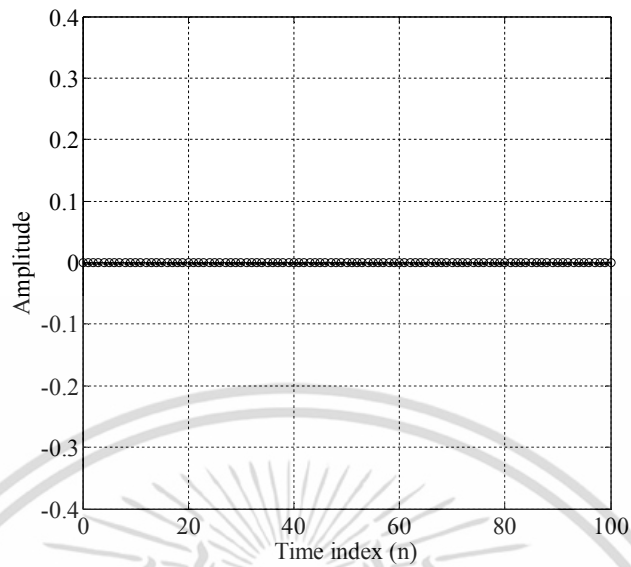

รูปที่ 4.36 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสามกับโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่า
 ความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม

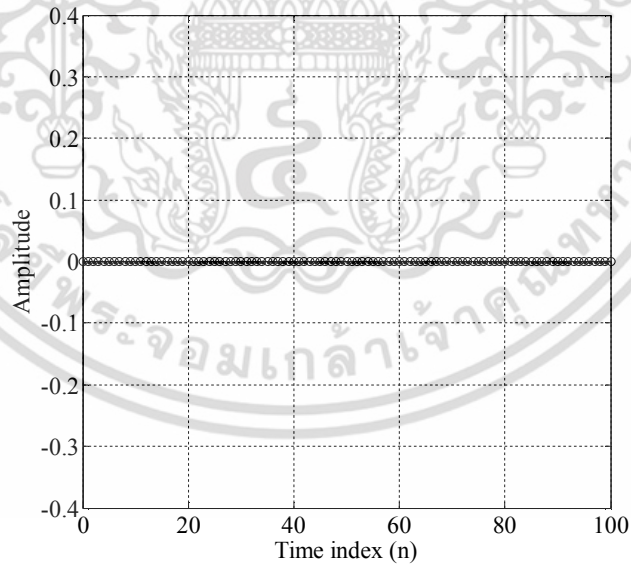

รูปที่ 4.37 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง
 เป็นเศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่า
 ความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับห้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

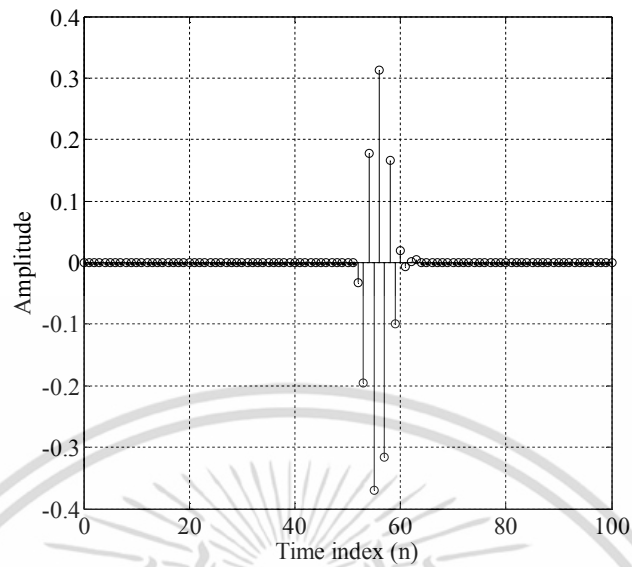

รูปที่ 4.38 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้ากับโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่า
 ความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้า

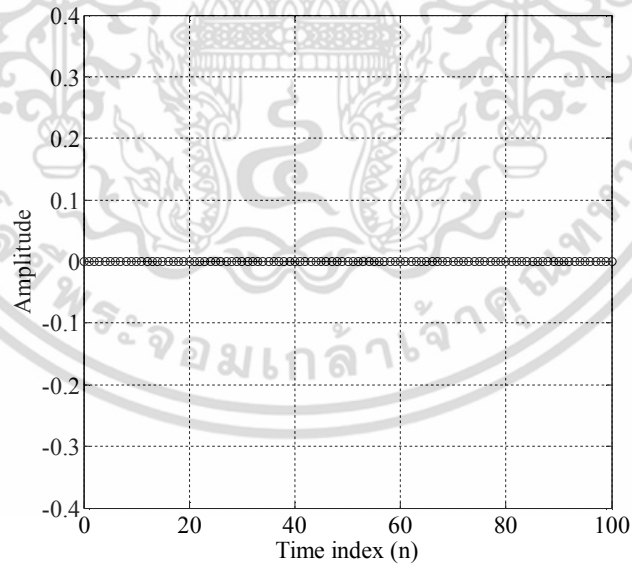

รูปที่ 4.39 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับห้ากับโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่า
 ความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับห้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

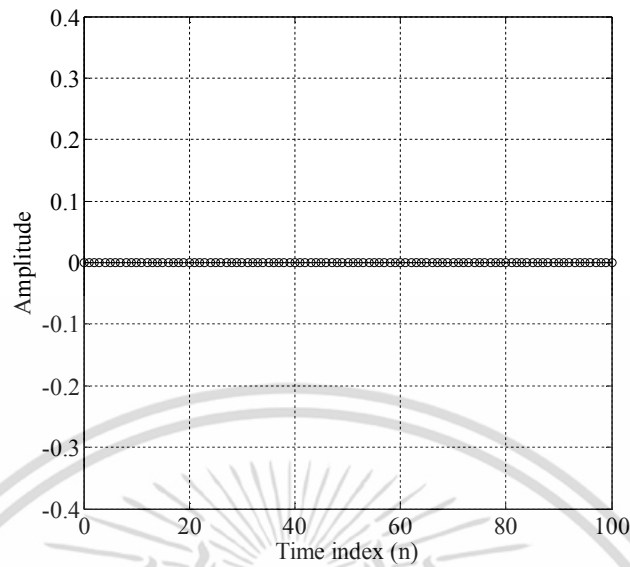

รูปที่ 4.40 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนเชิงทฤษฎีกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง
 เป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ด

รูปที่ 4.41 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนเชิงทฤษฎีอันดับสิบเอ็ดกับโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรรองสัญญาณ
 ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.42 ค่าความผิดพลาดสัญญาณเอาต์พุตระหว่างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนเชิงทศฐานอันดับสิบเอ็ดกับโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับ
 ค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสิบเอ็ด

ในรูปที่ 4.16 รูปที่ 4.19 และรูปที่ 4.22 แสดงสัญญาณเอาต์พุตของโครงสร้างมอดูลาร์
 สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสาม อันดับห้าและอันดับสิบเอ็ด
 ตามลำดับ โดยจะเห็นได้ว่าที่โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนอันดับสามจะมีขนาดแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบส์ที่น้อยที่สุด และโครงสร้างมอดู
 ลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดจะมีขนาดแอมพลิจูดของ
 การเกิดปรากฏการณ์กิบส์มากที่สุด และเมื่อพิจารณาโครงสร้างชนิดต่อเรียงและชนิดขนานสำหรับวงจร
 รองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับสาม (รูปที่ 4.17 และรูปที่ 4.18) อันดับ
 ห้า (รูปที่ 4.20 และรูปที่ 4.21) และอันดับสิบเอ็ด (รูปที่ 4.23 และรูปที่ 4.24) จะเห็นได้ว่าเมื่อป้อน
 สัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นสี่เหลี่ยมและเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเช่นเดียวกับ
 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน โครงสร้างดังกล่าวนี้จะ
 เกิดปรากฏการณ์กิบส์เช่นกันแต่ขนาดของแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบส์จะมีค่าน้อยกว่า
 มาก

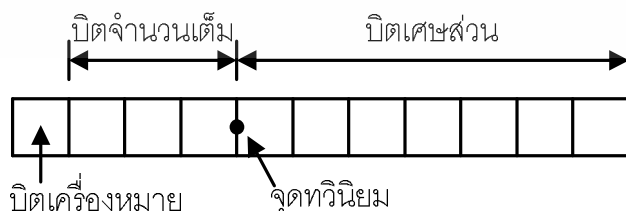
ลำดับต่อมาเมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นสามเหลี่ยม (triangle signal) ในรูปที่
 4.25 รูปที่ 4.28 และรูปที่ 4.31 โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น
 เศษส่วนอันดับสาม อันดับห้าและอันดับสิบเอ็ดตามลำดับ โดยจะเห็นได้ว่าที่โครงสร้างมอดูลาร์

สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับสามจะมีขนาดแอมพลิจูดของการ
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิดปรากฏการณ์กิบที่น้อยที่สุด และโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง เป็นเศษส่วนอันดับสิบเอ็ดจะมีขนาดแอมพลิจูดของการเกิดปรากฏการณ์กิบมากที่สุด เมื่อพิจารณา โครงสร้างชนิดต่อเรียงและชนิดขนานสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ปาสคาลอันดับสาม (รูปที่ 4.26 และรูปที่ 4.27) อันดับห้า (รูปที่ 4.29 และรูปที่ 4.30) และอันดับสิบ เอ็ด (รูปที่ 4.32 และรูปที่ 4.33) จะเห็นได้ว่าเมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นสามเหลี่ยมและเมื่อ มีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วงเช่นเดียวกับโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน โครงสร้างดังกล่าวนี้จะปราศจากการเกิดปรากฏการณ์กิบ

4.3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล

ในข้อนี้จะเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization effects) เนื่องจากเมื่อทำการออกแบบและได้วงจรรองสัญญาณในโครงสร้างตาม ที่ต้องการแล้วนั้น ภายในโครงสร้างของวงจรรองสัญญาณจะประกอบด้วย วงจรคูณ (multiplier) วงจรบวก (adder) และส่วนหนึ่งของวงจรมคูณก็คือค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณ (coefficient of filter) ซึ่งในหัวข้อที่ 4.1 ได้กล่าวถึงความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรรอง สัญญาณในโครงสร้างต่างๆ ที่จะกล่าวถึงจำนวนการคูณและจำนวนการบวกที่มากขึ้นตามแต่ละ โครงสร้าง และหากต้องการนำวงจรรองสัญญาณไปใช้งานจริงในระบบของฮาร์ดแวร์นอกจาก ความซับซ้อนในการคำนวณของวงจรรองสัญญาณแล้วนั้น สัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณก็มี ผลกระทบต่อการทำงานของวงจรรองสัญญาณ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณที่ได้ ออกแบบเมื่อนำไปสร้างเป็นวงจรรองสัญญาณจริงแล้วอาจจะไม่ได้ค่าตามที่ออกแบบไว้พอดี เพราะค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการออกแบบเมื่อทำการแปลงจากระบบตัวเลขฐานสิบเป็นระบบตัว เลขฐานสอง ความถูกต้องของค่าสัมประสิทธิ์จะขึ้นอยู่กับจำนวนบิตของระบบตัวเลขฐานสองที่นำมา แปลง [21]

รูปที่ 4.43 ตัวอย่างตัวเลขฐานสองในรูปแบบจำนวนโดยตรง (fixed point) แบบส่วนเต็มเต็มสอง (2's complement)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับตัวเลขฐานสองที่ใช้ในการแปลงจะใช้รูปแบบจำนวนโดยตรง (fixed point) แบบส่วนเติมเต็มสอง (2's complement) เนื่องจากระบบตัวเลขที่ใช้รูปแบบจำนวนโดยตรงเมื่อเปรียบเทียบกับ การแปลงโดยใช้รูปแบบจำนวนอิงดัชนี (floating point) ระบบตัวเลขที่ใช้รูปแบบจำนวนโดยตรงจะมีวงจรรหัสแวลที่ที่ใช้ในการคำนวณที่ง่าย เวลาในการคำนวณเร็วกว่าและต้นทุนการสร้างฮาร์ดแวร์ที่ถูกลง โดยรูปที่ 4.43 แสดงตัวอย่างตัวเลขฐานสองในรูปแบบจำนวนโดยตรง (fixed point) แบบส่วนเติมเต็มสอง (2's complement) โดยบิตจำนวนเต็มและบิตเศษส่วนจะมีจำนวนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับค่าสูงสุดต่ำสุดของค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณโครงสร้างนั้นๆ ที่นำมาแปลง

ในการวิเคราะห์ผลกระทบการจัตระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization effects) [21] จะเป็นการเปรียบเทียบโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลกับวงจรรองสัญญาณที่เป็นที่นิยมใช้ได้แก่ โครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [2] และโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [12-14] และในที่นี้ได้ยกตัวอย่างของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนแบบอันดับเจ็ด ดังนั้นจากสมการที่ (2.22) สามารถแสดงค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดได้ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อยโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ด

ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อยของโครงสร้างแฟร์โรว์แบบตั้งเดิม [2]								
$V_0(z)$	1.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
$V_1(z)$	-2.5929	7.0000	-10.5000	11.6667	-8.7500	4.2000	-1.1667	0.1429
$V_2(z)$	2.6056	-11.1500	21.9750	-26.3611	20.5000	-10.0500	2.8306	-0.3500
$V_3(z)$	-1.3431	7.0889	-16.3708	21.6111	-17.6736	8.9333	-2.5681	0.3222
$V_4(z)$	0.3889	-2.3125	5.9167	-8.4653	7.3333	-3.8542	1.1389	-0.1458
$V_5(z)$	-0.0639	0.4097	-1.1250	1.7153	-1.5694	0.8625	-0.2639	0.0347
$V_6(z)$	0.0056	-0.0375	0.1083	-0.1736	0.1667	-0.0958	0.0306	-0.0042
$V_7(z)$	-0.0002	0.0014	-0.0042	0.0069	-0.0069	0.0042	-0.0014	0.0002

และจากสมการที่ (2.33) สามารถแสดงค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดได้ดังตารางที่ 4.6 แต่สำหรับโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลจะมีค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณที่ได้จากวงจรรองส่วนหลังของวงจรรองสัญญาณ (ตัวอย่างแสดงในรูปที่ 3.15)

เนื่องจากโครงสร้างวงจรรองส่วนหน้าดังกล่าวไม่มีวงจรรอง มีเพียงวงจรรองอย่างเดียวดังที่เคยกล่าวไว้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก่อนหน้านี้ ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ปาสคาลอันดับเจ็ดสามารถแสดงได้ในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อยของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ด

ค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองย่อยของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลง [12-14]								
$\hat{V}_0(z)$	-0.0024	0.0239	-0.1196	0.5981	0.5981	-0.1196	0.0239	-0.0024
$\hat{V}_1(z)$	0.0007	-0.0096	0.0798	-1.1963	1.1963	-0.0798	0.0096	-0.0007
$\hat{V}_2(z)$	0.0112	-0.1083	0.5074	-0.4104	-0.4104	0.5074	-0.1083	0.0112
$\hat{V}_3(z)$	-0.0032	0.0433	-0.3383	0.8207	-0.8207	0.3383	-0.0433	0.0032
$\hat{V}_4(z)$	-0.0061	0.0512	-0.1172	0.0720	0.0720	-0.1172	0.0512	-0.0061
$\hat{V}_5(z)$	0.0017	-0.0205	0.0781	-0.1441	-0.1441	-0.0781	0.0205	-0.0017
$\hat{V}_6(z)$	0.0007	-0.0035	0.0062	-0.0035	-0.0035	0.0063	-0.0035	0.0007
$\hat{V}_7(z)$	-0.0002	0.0014	-0.0042	0.0069	-0.0069	0.0042	-0.0014	0.0002

ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน ปาสคาลอันดับเจ็ด

ค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างปาสคาล					
1.0000	2.0000	3.0000	4.0000	5.0000	6.0000
0.5000	-0.3333	0.2500	-0.2000	0.1667	-0.1429

ตารางที่ 4.8 รูปแบบจำนวนบิตของระบบตัวเลขฐานสองแบบส่วนเต็มเต็มสองสำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนอันดับเจ็ด

จำนวนบิตของระบบ	โครงสร้างแฟร์โรว์แบบดั้งเดิม [1]			โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลง [11-13]			โครงสร้างปาสคาล		
	S	บิตจำนวนเต็ม	บิตเศษส่วน	S	บิตจำนวนเต็ม	บิตเศษส่วน	S	บิตจำนวนเต็ม	บิตเศษส่วน
10 บิต	1	5	4	1	2	7	1	3	6
12 บิต	1	5	6	1	2	9	1	3	8
14 บิต	1	5	8	1	2	11	1	3	10
16 บิต	1	5	10	1	2	13	1	3	12
24 บิต	1	5	18	1	2	21	1	3	20

จากตัวอย่างค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนอันดับเจ็ด ทั้งสามโครงสร้าง ในตารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ 21.9750 และค่าสัมประสิทธิ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -26.3611 จะได้ช่วงของระบบตัวเลขฐานสองแบบส่วนเติมเต็มสองแปลงเป็นระบบตัวเลขฐานสิบคือ -32 ถึง 32 และในตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ 1.1963 และค่าสัมประสิทธิ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -1.1963 จะได้ช่วงของระบบตัวเลขฐานสองแบบส่วนเติมเต็มสองแปลงเป็นระบบตัวเลขฐานสิบคือ -4 ถึง 4 ส่วนในตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ 6 และค่าสัมประสิทธิ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ -0.3333 จะได้ช่วงของระบบตัวเลขฐานสองแบบส่วนเติมเต็มสองแปลงเป็นระบบตัวเลขฐานสิบคือ -8 ถึง 8 ดังนั้นสามารถแสดงการกำหนดรูปแบบจำนวนบิตของระบบตัวเลขฐานสองแบบส่วนเติมเต็มสอง (2's complement) ที่บิดต่างๆ ได้ดังตารางที่ 4.8

จากรูปแบบที่กำหนดจำนวนบิตของระบบตัวเลขฐานสองแบบส่วนเติมเต็มสองของค่าสัมประสิทธิ์วงจรรองสัญญาณได้ในตารางที่ 4.8 คือ 10 บิต 12 บิต 14 บิต 16 บิตและ 24 บิต เพื่อให้เห็นผลกระทบการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization effects) ของโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนทั้งสามโครงสร้างที่นำมาเปรียบเทียบได้ชัดเจน ด้วยการแสดงผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหวังเฟส ยกตัวอย่างโดยกำหนดให้ทุกๆ โครงสร้างมีค่าพารามิเตอร์ความหวัง D เท่ากับ 3.8 ในรูปที่ 4.44 ถึงรูปที่ 4.48 แสดงผลตอบสนองทางขนาดในหน่วยเดซิเบลและผลตอบสนองความหวังเฟสของโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณที่ขนาดบิตต่างๆ และรูปที่ 4.49 ถึงรูปที่ 4.53 แสดงผลตอบสนองทางขนาดในหน่วยเดซิเบลและผลตอบสนองความหวังเฟสของโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดที่ขนาดบิตต่างๆ และรูปที่ 4.54 ถึงรูปที่ 4.58 แสดงผลตอบสนองทางขนาดในหน่วยเดซิเบลและผลตอบสนองความหวังเฟสของโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดตามลำดับ

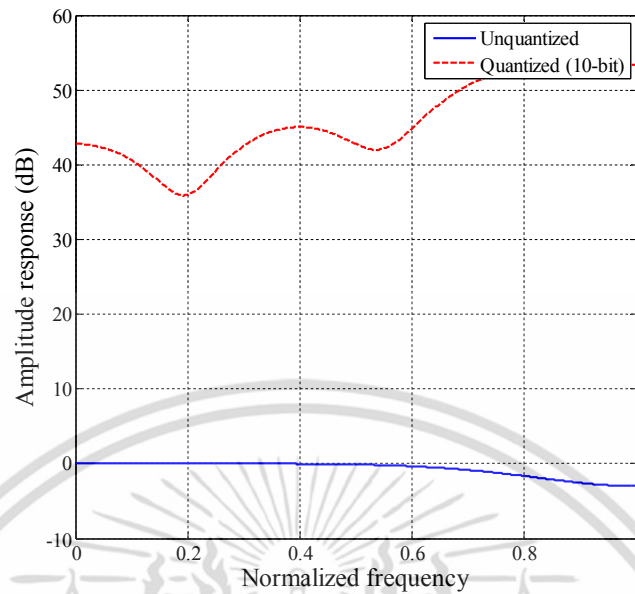
พิจารณาโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ด เมื่อเปรียบเทียบผลตอบสนองทางขนาดในหน่วยเดซิเบลและผลตอบสนองความหวังเฟสก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ของวงจรรองสัญญาณ ขนาด 10 บิต 12 บิต 14 บิตและ 16 บิต (ในรูปที่ 4.44 ถึงรูปที่ 4.47) พบว่าโครงสร้างวงจรรองสัญญาณดังกล่าวหลังจากการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณให้ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหวังเฟสที่ผิดเพี้ยนจากเดิมไปมาก และไม่มี ความใกล้เคียงกับผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหวังเฟสเดิมก่อนการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ แต่เมื่อเพิ่มจำนวนบิตการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ ในรูปที่ 4.48 แสดงผลตอบสนองทาง

ขนาดและผลตอบสนองของความหน่วงเฟสก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณขนาด 24 บิต ซึ่งในตัวอย่างการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ในโครงสร้างแฟร์โรว์นี้ จะให้ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสที่ใกล้เคียงกับก่อนการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์มากที่สุด แต่ก็ยังคงเห็นได้ว่าผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสก็ยังมีคามผิดเพี้ยนอยู่

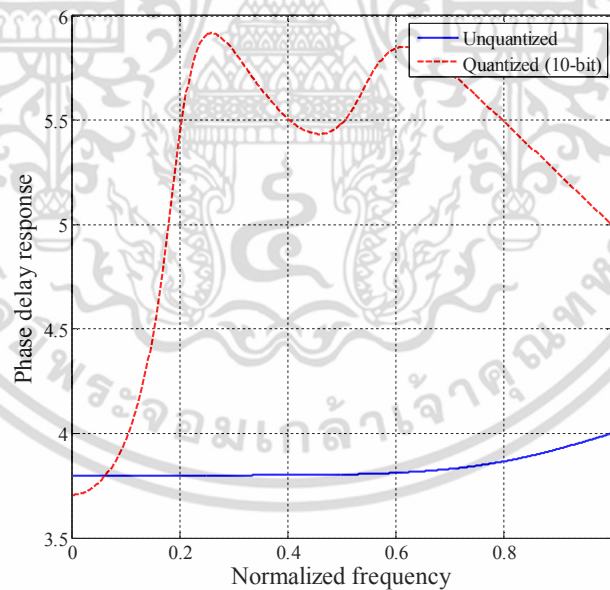
จากนั้นเมื่อพิจารณาโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ด เมื่อเปรียบเทียบผลตอบสนองทางขนาดในหน่วยเดซิเบลและผลตอบสนองความหน่วงเฟสก่อนหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณ (coefficient quantization) ขนาด 10 บิต (รูปที่ 4.49) พบว่าผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสที่ผิดเพี้ยนจากต้นแบบเดิมไปไม่มากและเมื่อเพิ่มจำนวนบิตเป็น 12 บิต (รูปที่ 4.50) โครงสร้างนี้จะให้ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสที่ใกล้เคียงกับก่อนการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าในรูปที่ 4.51 ถึงรูปที่ 4.53 และเมื่อเพิ่มจำนวนบิตมากขึ้นโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงจะให้ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ซ้อนทับกันพอดี นั่นคือไม่มีความผิดเพี้ยนของผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟส

พิจารณาโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ด เมื่อเปรียบเทียบผลตอบสนองทางขนาดในหน่วยเดซิเบลก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณ (coefficient quantization) ขนาด 10 บิต (รูปที่ 4.54) พบว่าโครงสร้างดังกล่าวให้ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสที่ผิดเพี้ยนจากก่อนการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์เล็กน้อย และในรูปที่ 4.55 ถึงรูปที่ 4.58 และเมื่อเพิ่มจำนวนบิตมากขึ้นผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ซ้อนทับกันพอดี นั่นคือไม่มีความผิดเพี้ยนของผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟส และหากเปรียบเทียบผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสระหว่างโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดกับโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลที่การจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณขนาด 10 บิต (4.49 กับรูปที่ 4.54) และการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ของวงจรรองสัญญาณขนาด 12 บิต (4.50 กับรูปที่ 4.55) พบว่าโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดให้ความผิดเพี้ยนของผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสที่น้อยกว่า นั่นคือสามารถกล่าวได้ว่าโครงสร้างวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลเป็นโครงสร้างที่มีผลกระทบการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ที่ต่ำ [34-35]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

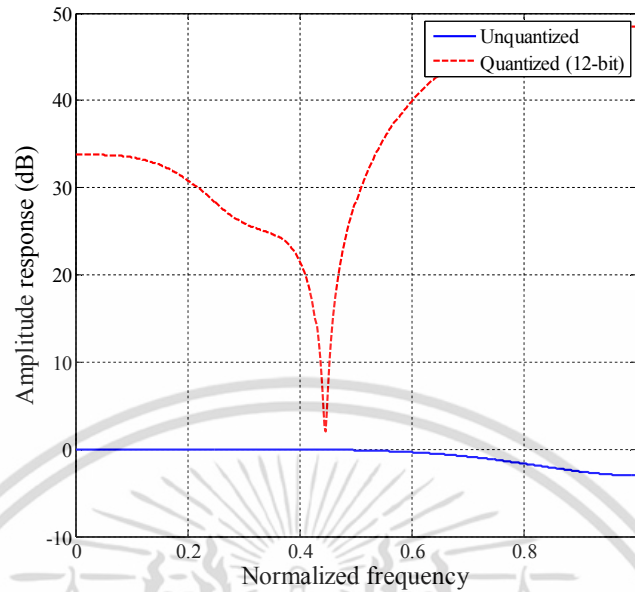
รูปที่ 4.44 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์ไรร์สำหรับ

วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อนและ

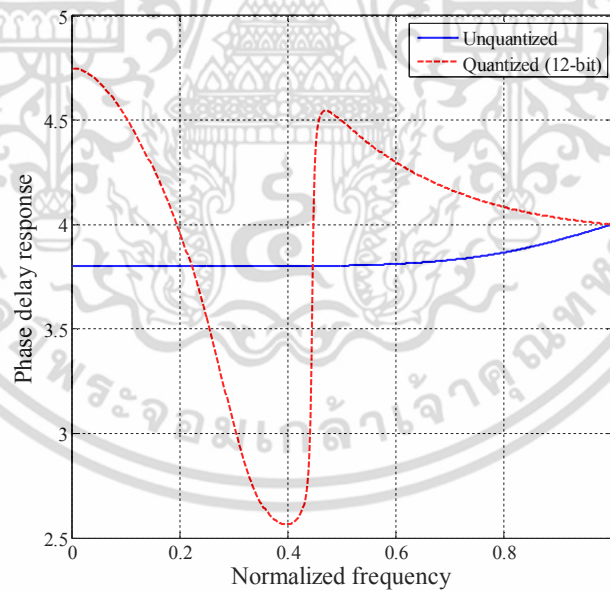
หลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 10 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

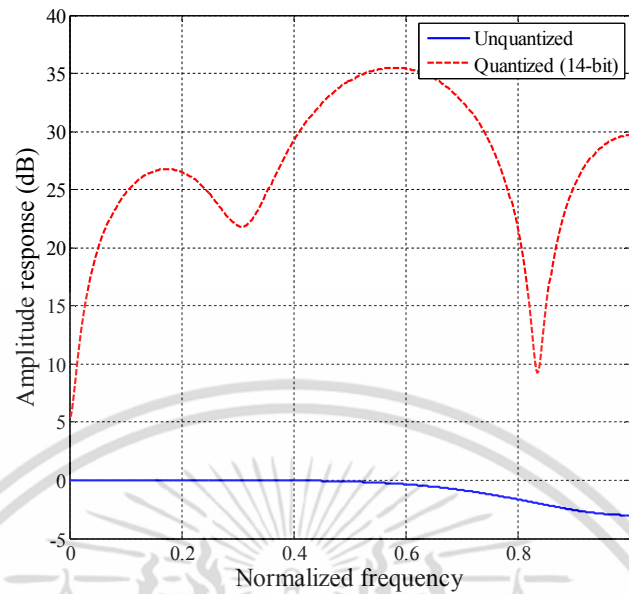
(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.45 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์ไรร์สำหรับ

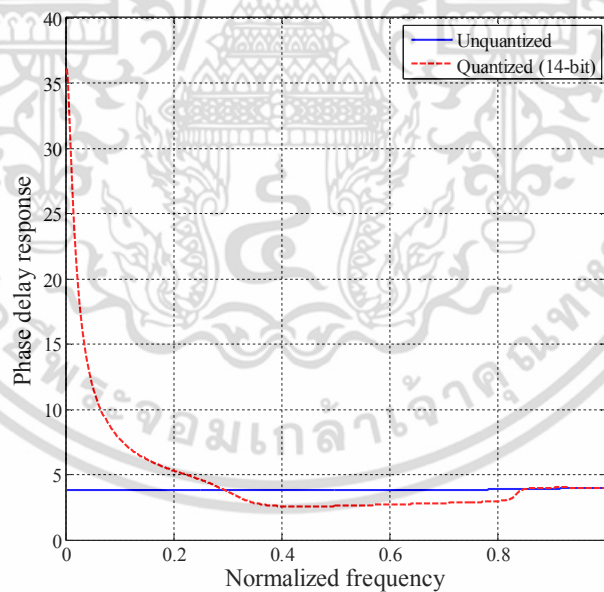
วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อนและ

หลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 12 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

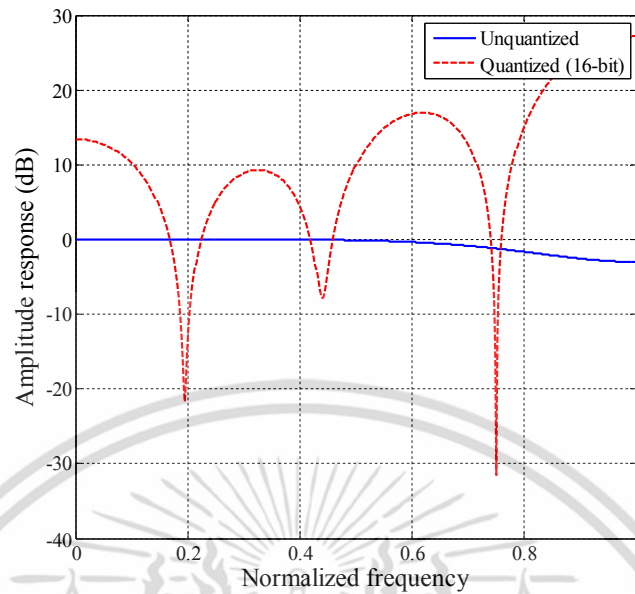
(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.46 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์ไรร์สำหรับ

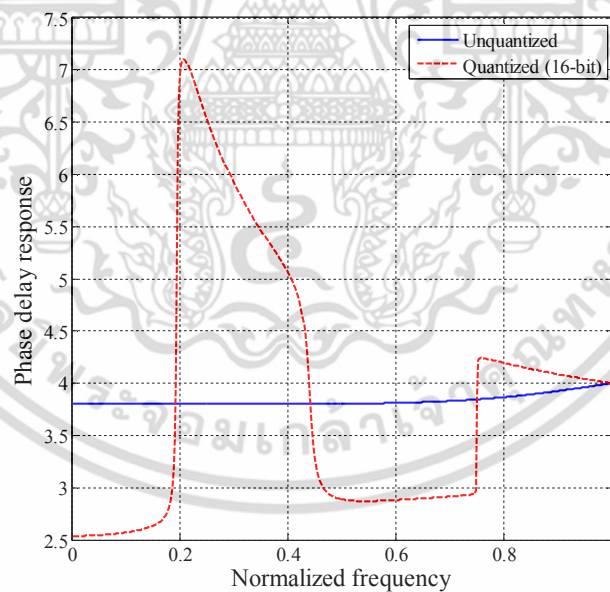
วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อนและ

หลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 14 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

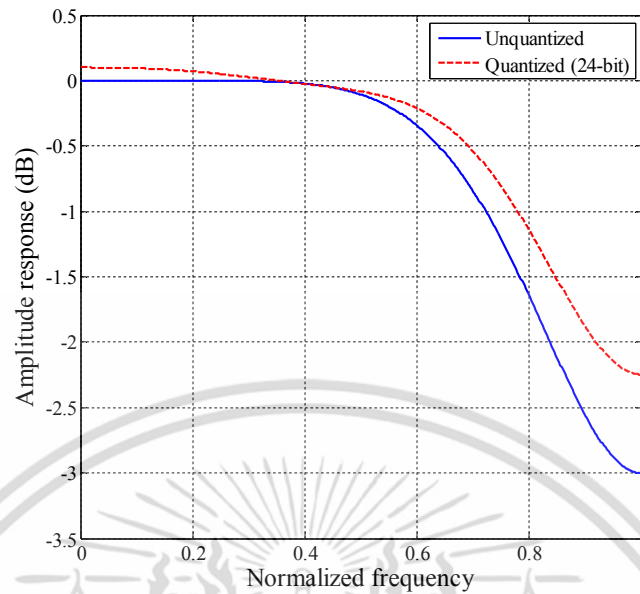
(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.47 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์ไรร์สำหรับ

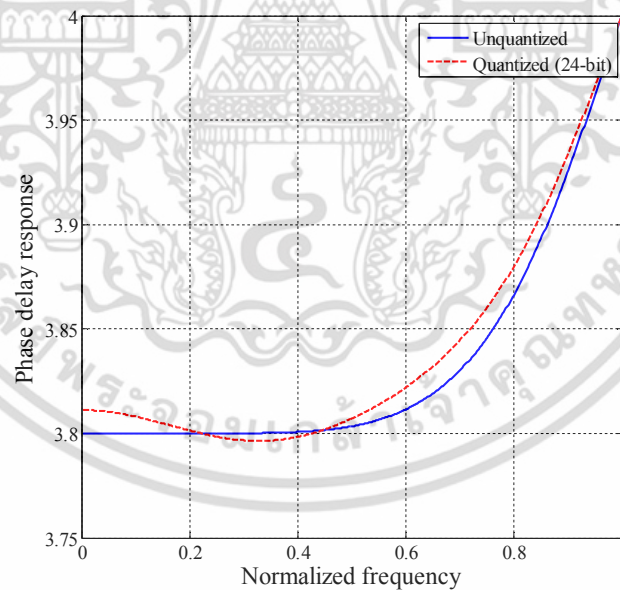
วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อนและ

หลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 16 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

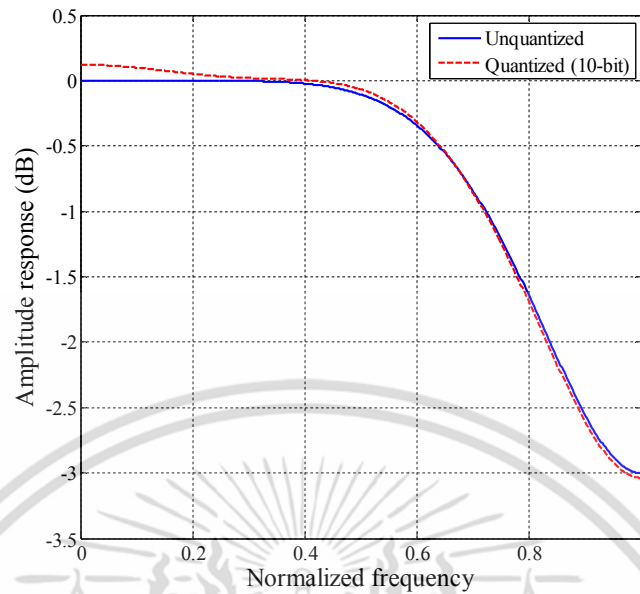
(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.48 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์ไรร์สำหรับ

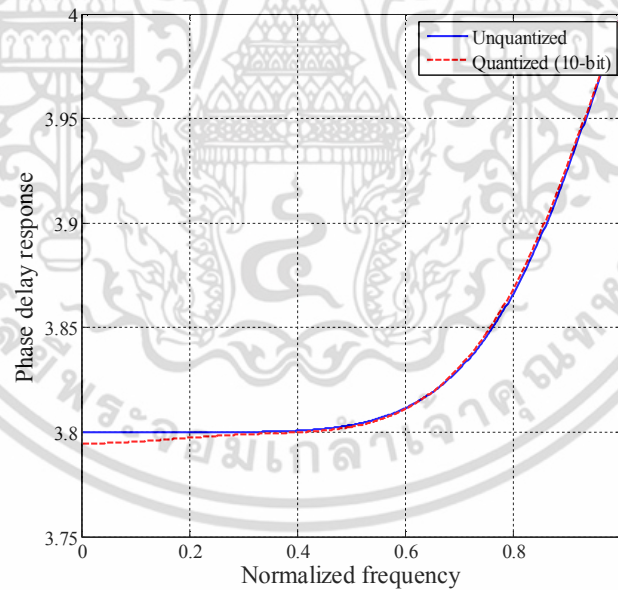
วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์อันดับเจ็ดก่อนและ

หลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 24 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

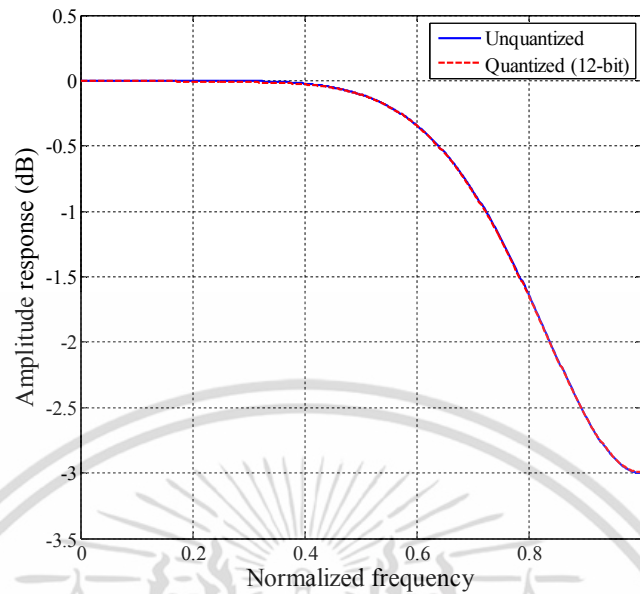

(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

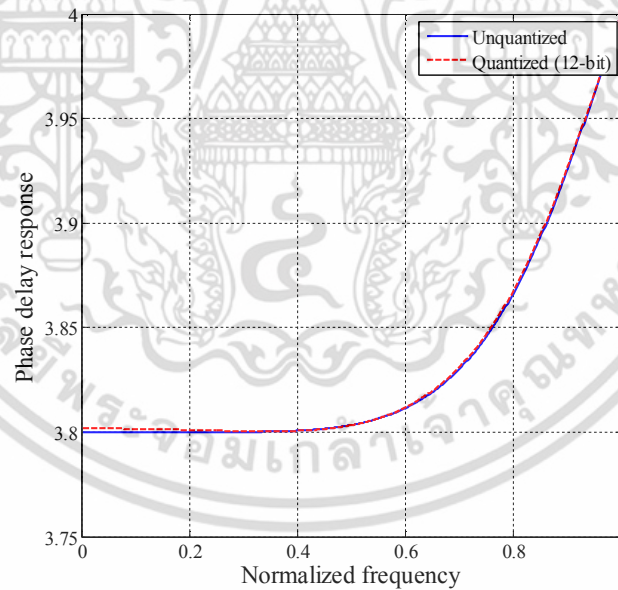
รูปที่ 4.49 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวี
ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์
อันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization)

ขนาด 10 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

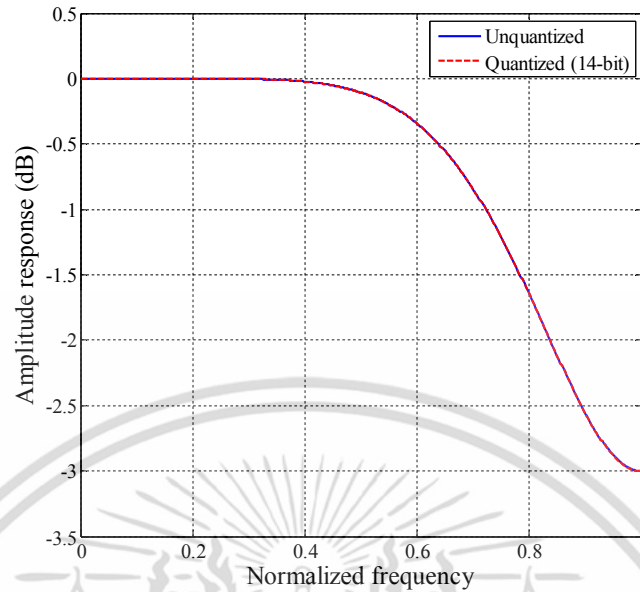

(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

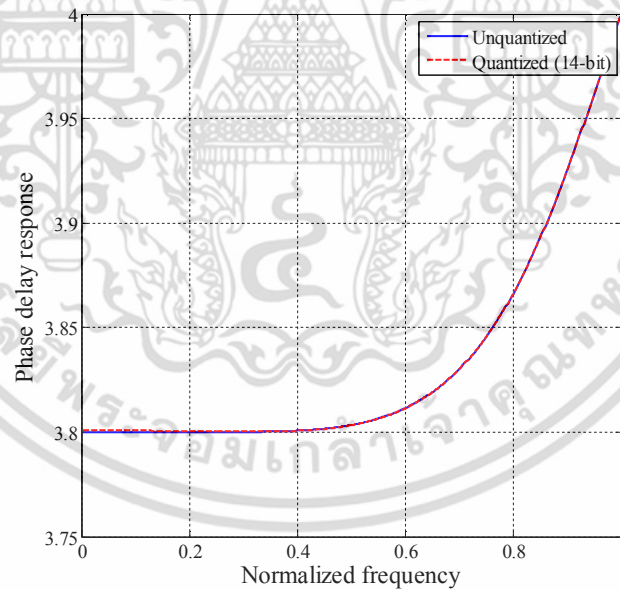
รูปที่ 4.50 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์ไรว์
ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์
อันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization)

ขนาด 12 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

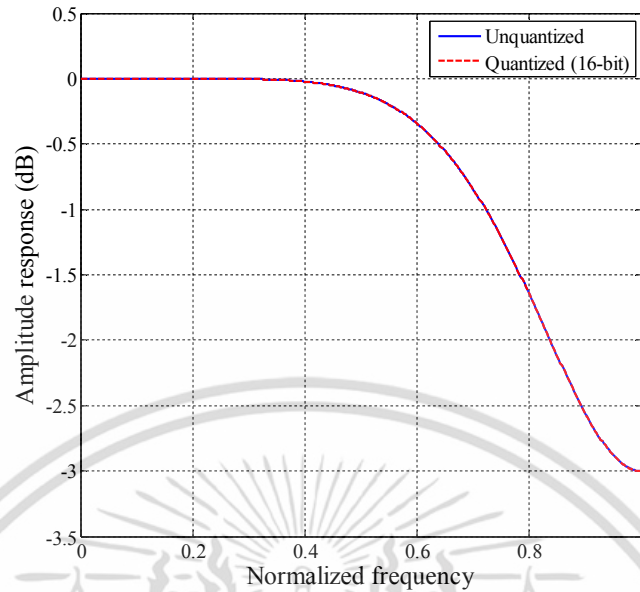

(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

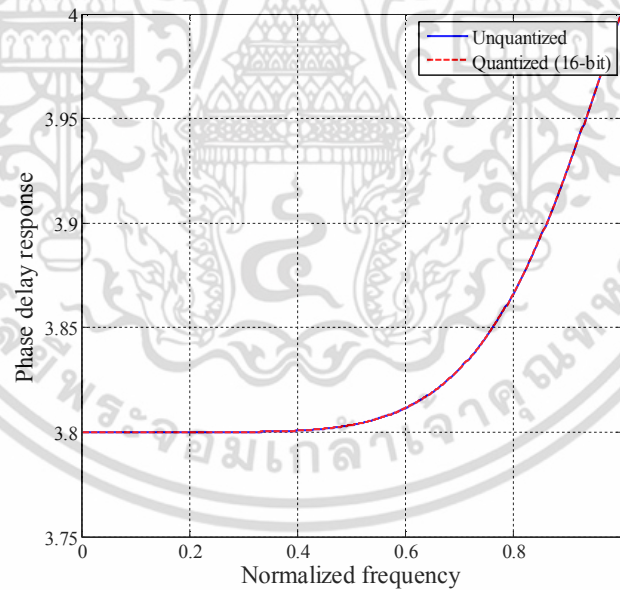
รูปที่ 4.51 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวี
ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์
อันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization)

ขนาด 14 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

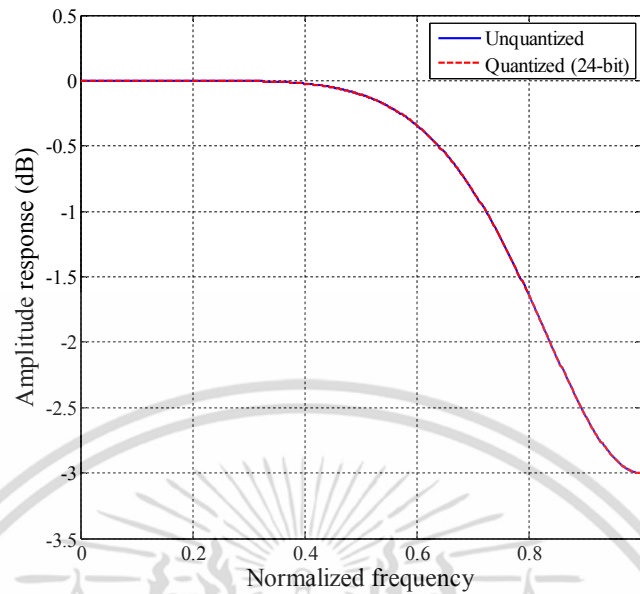

(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

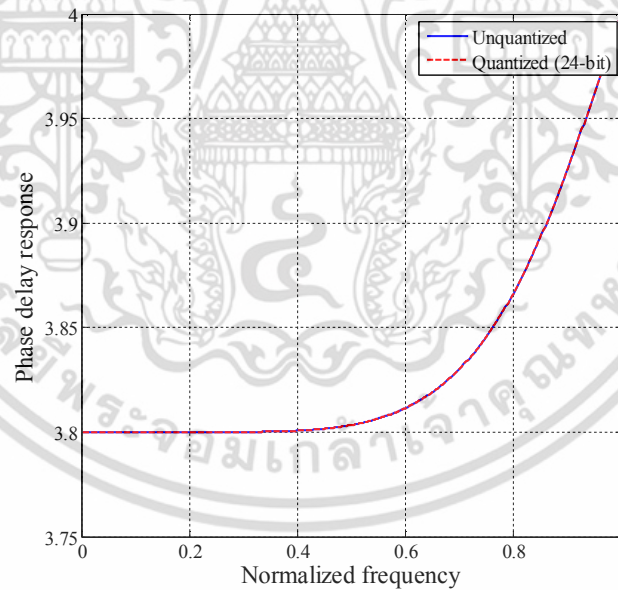
รูปที่ 4.52 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์ไรว์
ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์
อันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization)

ขนาด 16 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

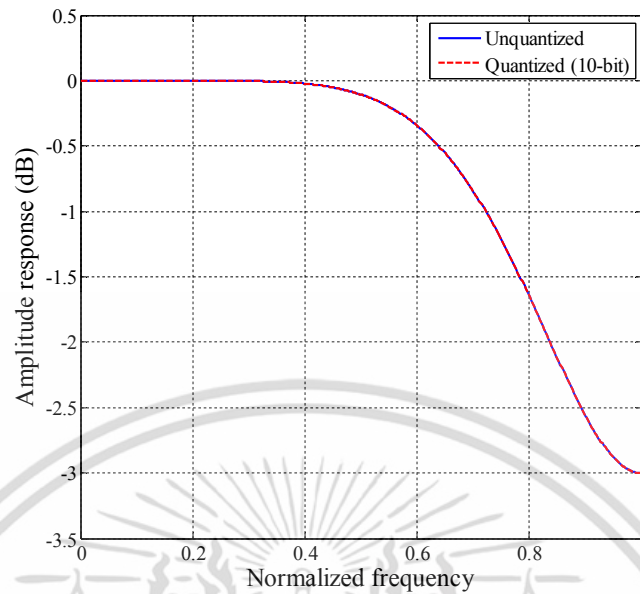

(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

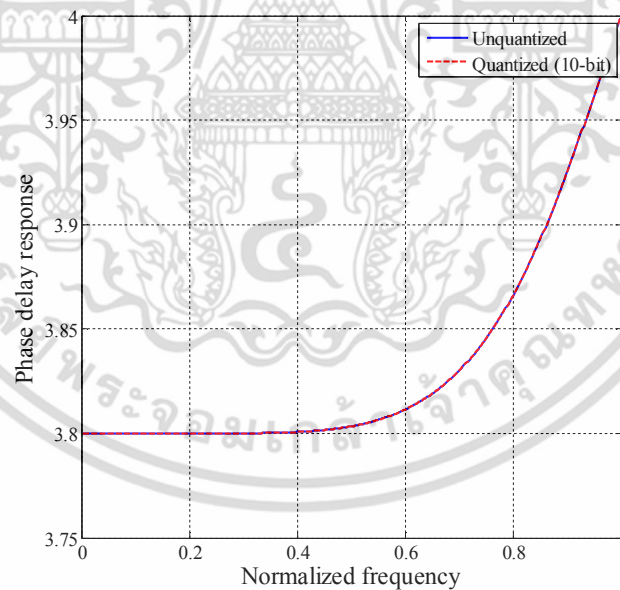
รูปที่ 4.53 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างแฟร์โรวี
ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์
อันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization)

ขนาด 24 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

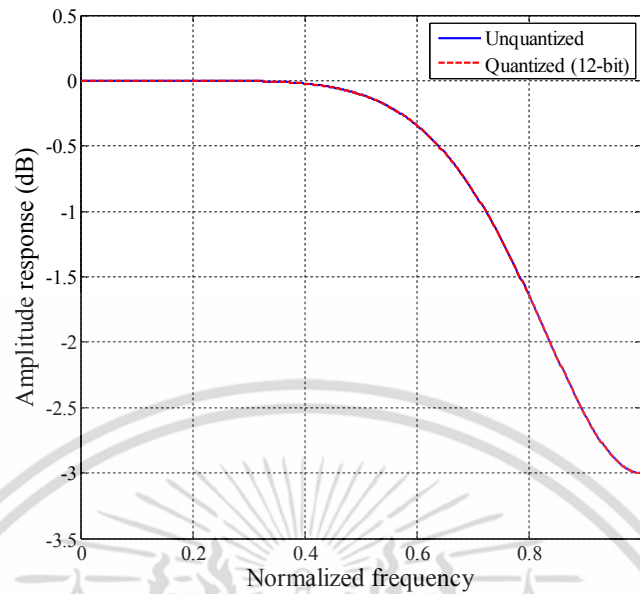
(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.54 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างวงจรรอง

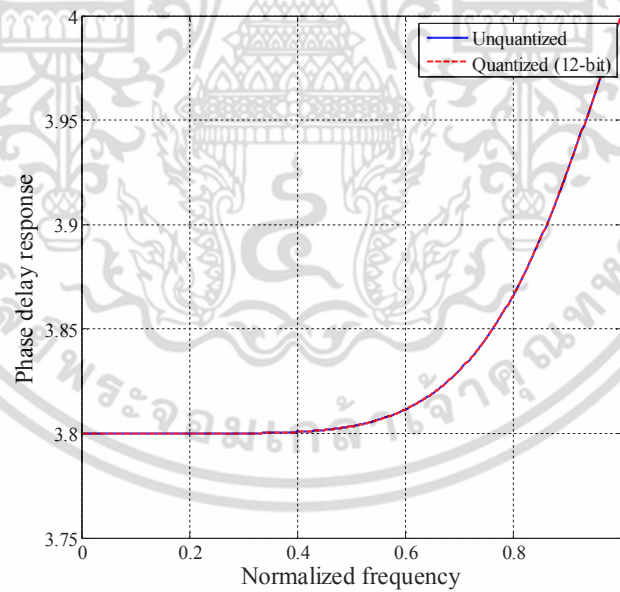
สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับ

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 10 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

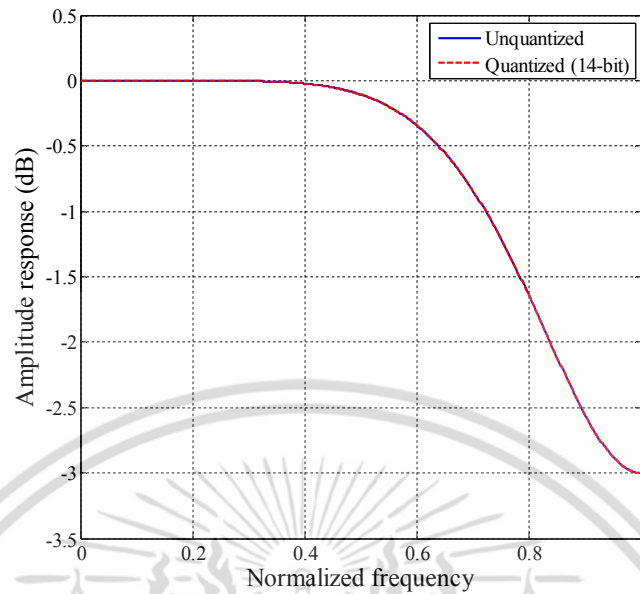
(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.55 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างวงจรรอง

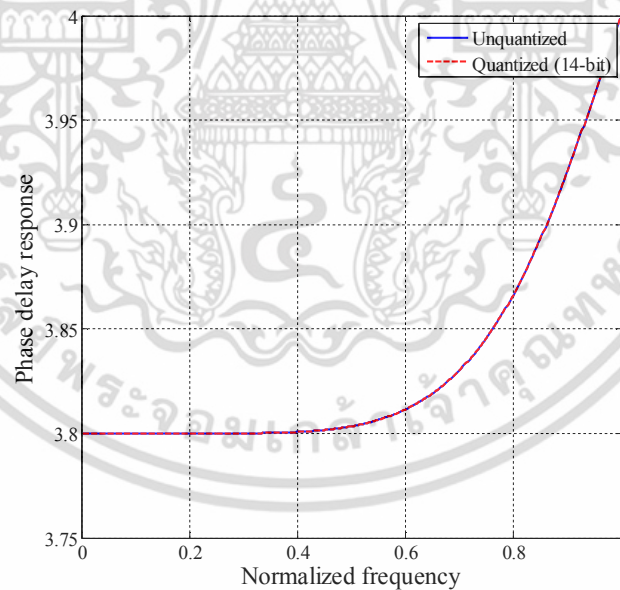
สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับ

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 12 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

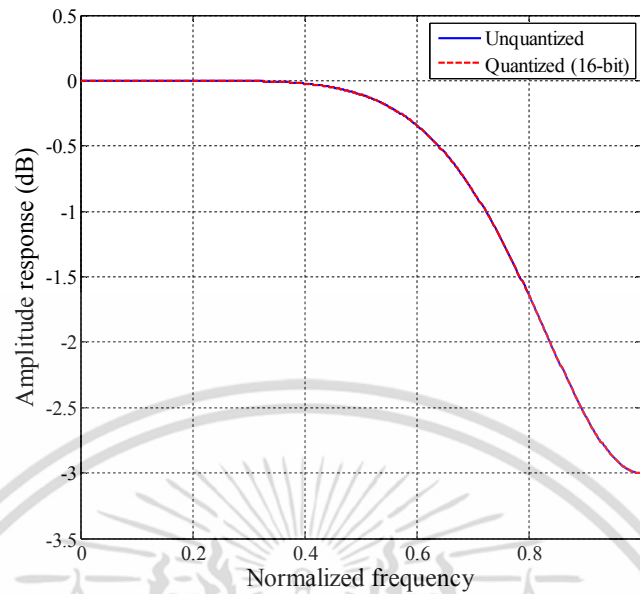
(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.56 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างวงจรรอง

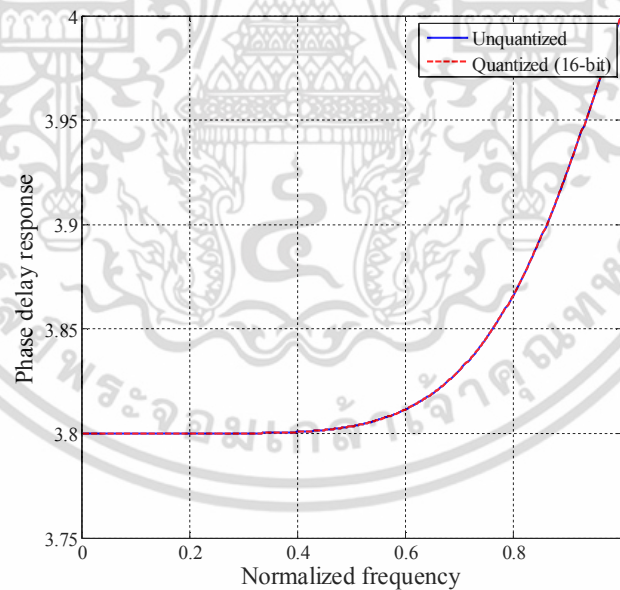
สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับ

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 14 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

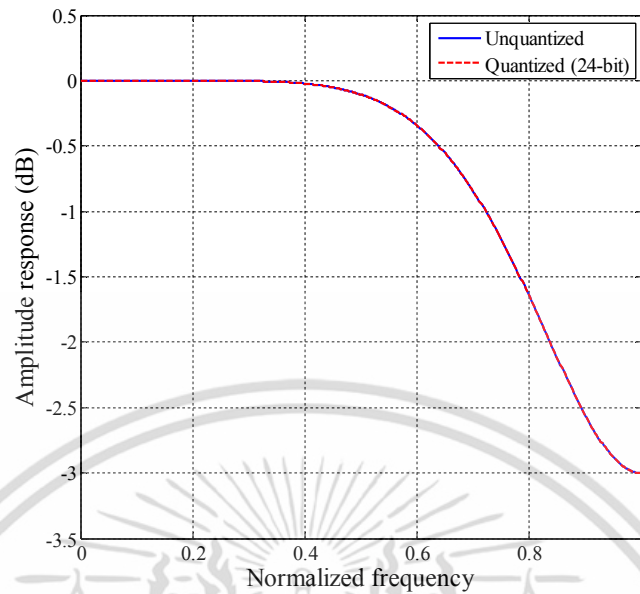
(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.57 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างวงจรรอง

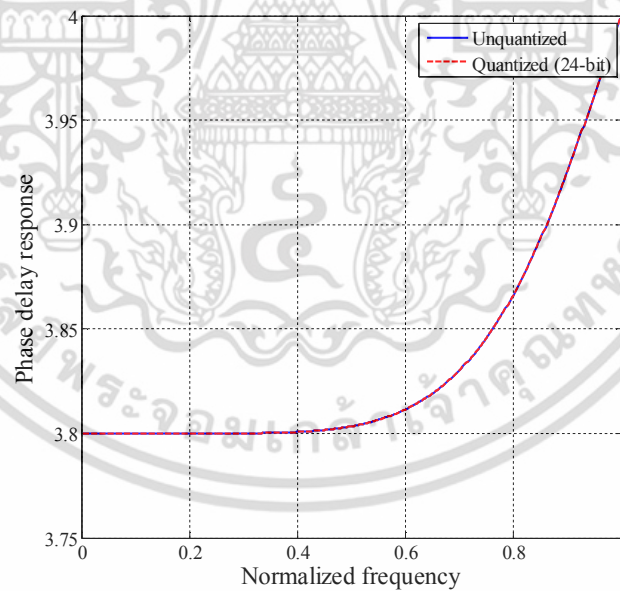
สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับ

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 16 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(a) ผลตอบสนองทางขนาด

(b) ผลตอบสนองความหน่วงเฟส

รูปที่ 4.58 ผลตอบสนองทางขนาดและผลตอบสนองความหน่วงเฟสของโครงสร้างวงจรรอง

สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลอันดับเจ็ดก่อนและหลังการจัดระดับ

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization) ขนาด 24 บิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลงานวิจัย

5.1 สรุปผล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการออกแบบและสร้างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดผลตอบสนองอิมพัลส์จำกัดที่มีความซับซ้อนต่ำบนพื้นฐานการประมาณค่าในช่วงปาสคาล โดยที่มาของโครงสร้างสำหรับวงจรกรองสัญญาณดังกล่าวได้มาจากการแปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (Discrete Pascal transform: DPT) และการประมาณค่าในช่วงปาสคาล (Pascal Interpolation) ซึ่งจะเรียกววงจรกรองสัญญาณนี้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (Pascal variable fractional-delay filter) หรือเรียกชื่อย่อว่า Pascal VFD filter โดยโครงสร้างของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลจะประกอบด้วยกลไกภายในที่แยกเป็น 2 ส่วนได้แก่ วงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (front-end of Pascal VFD filter) และวงจรส่วนหลังของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (back-end of Pascal VFD filter) ซึ่งวงจรส่วนหน้าของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลสามารถแยกออกได้เป็น 2 ชนิดโครงสร้างได้แก่ โครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียง (cascade-type structure) และโครงสร้างวงจรส่วนหน้าชนิดขนาน (parallel-type structure) โดยโครงสร้างวงจรส่วนหน้าทั้ง 2 ชนิดจะเป็นโครงสร้างที่ปราศจากวงจรมคูณ (multiplierless filter) โดยการใช้งานผู้ใช้งานสามารถเลือกใช้งานวงจรส่วนหน้าชนิดต่อเรียงหรือชนิดขนานควบคู่กับวงจรส่วนหลังของวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลที่มีจำนวนการคูณเป็นฟังก์ชันเชิงเส้นกับอันดับของวงจรกรองสัญญาณ

ความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) เมื่อพิจารณาจำนวนการคูณ (number of multiplication) ของโครงสร้างชนิดต่อเรียงและโครงสร้างชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลกับโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [2] โครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [12-14] และโครงสร้างอื่นๆ ที่ไม่ใช่โครงสร้างแฟร์โรว์ได้แก่ โครงสร้างสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [22] โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [23] พบว่าโครงสร้างสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลและโครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนมีความต้องการวงจรมคูณน้อยที่สุด แต่โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนจะเกิดความผิดพลาด

ชั่วขณะ (transient error) เมื่อมีการปรับเปลี่ยนพารามิเตอร์ความหน่วง D โครงสร้างมอดูลาร์จึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นโครงสร้างที่มีความซับซ้อนต่ำก็จริง แต่ไม่เหมาะกับการนำไปใช้งานประมวลผลแบบเวลาจริง (real-time processing) หรือแบบออนไลน์ (online)

ความซับซ้อนในการคำนวณ (computational complexity) เมื่อพิจารณาจำนวนการบวก (number of addition) โครงสร้างสเกลค่าสัมประสิทธิ์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วง เป็นเศษส่วน [22] มีความต้องการใช้วงจรบวกน้อยที่สุด พิจารณาโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีความต้องการใช้วงจรบวกเท่ากับ โครงสร้างมอดูลาร์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วน [23] ส่วนโครงสร้าง ชนิดขนานสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลมีความต้องการใช้วงจร บวกที่น้อยกว่าโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิด ลากรานจ์ [2] และโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็น เศษส่วนชนิดลากรานจ์ [12-14] ซึ่งหากพิจารณาถึงพื้นฐานกระบวนการทำงานของวงจรคูณและวงจร บวกในระบบดิจิทัล จะพบว่าวงจรคูณจะมีกระบวนการทำงานที่ซับซ้อนกว่าวงจรถูกมาก ดังนั้นใน วงจรกรองสัญญาณดิจิทัลเชิงเลขมักจะทำให้ความสำคัญของความซับซ้อนในการคำนวณที่จำนวนการ คูณมากกว่าจำนวนการบวก

การวิเคราะห์ผลกระทบการจัตระดับค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient quantization effects) ที่ จำนวนบิตเท่ากัน พบว่าโครงสร้างวงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลให้ ความผิดพลาดของผลตอบสนองทางขนาดที่น้อยกว่าโครงสร้างแฟร์โรว์สำหรับวงจรกรองสัญญาณ ปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [2] และโครงสร้างแฟร์โรว์ดัดแปลงสำหรับวงจรกรอง สัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนชนิดลากรานจ์ [12-14] นั่นคือสามารถกล่าวได้ว่าโครงสร้าง วงจรกรองสัญญาณปรับค่าความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาลเป็นมีผลกระทบการจัตระดับค่า สัมประสิทธิ์ที่ต่ำ (low coefficient quantization effects)

ดังนั้นงานวิจัยจึงสามารถกล่าวได้ว่าวงจรกรองสัญญาณนี้ว่าวงจรกรองสัญญาณปรับค่า ความหน่วงเป็นเศษส่วนปาสคาล (Pascal Variable Fractional-Delay Filter) ที่ได้ออกแบบมาจากการ แปลงปาสคาลไม่ต่อเนื่อง (Discrete Pascal transform: DPT) และการประมาณค่าในช่วง ปาสคาล (Pascal Interpolation) เป็นโครงสร้างวงจรกรองสัญญาณที่มีความซับซ้อนในการคำนวณ ต่ำ (low complexity filter structure) ปราศจากความผิดพลาดชั่วขณะ (transient error free) มี ผลกระทบการจัตระดับค่าสัมประสิทธิ์ที่ต่ำ (low coefficient quantization effects) ซึ่งเหมาะกับการ นำไปใช้งานประมวลผลแบบเวลาจริง (real-time processing) หรือแบบออนไลน์ (online)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 วิจารณ์และข้อเสนอแนะ

จากการจำลองการวิเคราะห์ความผิดพลาดชั่วขณะของวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนปาสคาลเมื่อป้อนสัญญาณอินพุตด้วยรูปคลื่นสี่เหลี่ยม (square signal) จะพบว่าสัญญาณเอาต์พุตเกิดปรากฏการณ์กิบ (Gibb's phenomenon) [32-33] ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วกันแล้วว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นในวงจรรองสัญญาณเชิงเลขที่มีสัญญาณอินพุตแบบกระโดดไม่ต่อเนื่อง (jump discontinuity) นอกจากนี้ใน [36-37] ได้กล่าวถึงการนำวงจรรอนุพันธ์อันดับหนึ่ง (1st -order digital differentiator) มาต่อเรียง (cascade) กันสามารถดำเนินการของโครงสร้างได้ในมุมมองทางทฤษฎี (theoretical point of view) เท่านั้น ดังนั้นโครงสร้างชนิดต่อเรียงสำหรับวงจรรองสัญญาณปรับค่าความหวังเป็นเศษส่วนปาสคาลหากนำไปสร้างเป็นวงจรใช้งานจริงอาจพบปัญหาดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- [1] T. I. Laakso, V. Vamimaki, M. Karjalainen, and U. K. Laine, "Splitting the unit delay: Tools for fractional delay filter design," **IEEE Signal Processing Magazine**, vol. 13, no. 1, pp. 30-60, Jan. 1996.
- [2] C. W. Farrow, "A continuously variable digital delay element," **Proc. 1988 IEEE Int. Symp. Circuits Syst.**, vol. 3, pp. 2641-2645, Espoo, Finland, June 6-9, 1988.
- [3] T.-B. Deng, "Discretization-free design of variable fractional-delay FIR digital filters," **IEEE Trans. Circuits Syst. II, Analog Digit. Signal Process.**, vol. 48, no. 6, pp. 637-644, June 2001.
- [4] H. Zhao and J.-B. Yu, "A simple and efficient design of variable fractional delay FIR filters," **IEEE Trans. Circuits Syst. II, Exp. Briefs**, vol. 53, no. 2, pp. 157-160, Feb. 2006.
- [5] C.-C. Tseng, "Design of variable fractional delay FIR filters using differentiator bank," **Proc. 2002 IEEE Int. Symp. Circuits Syst.**, vol. IV, pp. 421-424, Phoenix, AZ, May 26-29, 2002.
- [6] T.-B. Deng and Y. Nakagawa, "SVD-based design and new structure for variable fractional-delay digital filters," **IEEE Trans. Signal Process.**, vol. 52, no. 9, pp. 2513-2527, Sept. 2004.
- [7] T.-B. Deng and Y. Lian, "Weighted-least-squares design of variable fractional-delay FIR filters using coefficient symmetry," **IEEE Trans. Signal Process.**, vol. 54, no. 8, pp. 3023-3038, Aug. 2006.
- [8] T.-B. Deng and W. Qin, "Coefficient relation-based minimax design and low-complexity structure of variable fractional-delay digital filters," **Signal Processing**, vol. 93, no. 4, pp. 923-932, Apr. 2013.
- [9] T.-B. Deng and W. Qin, "Improved bi-equiripple variable fractional-delay filters," **Signal Processing**, vol. 94, no. 1, pp. 300-307, Jan. 2014.
- [10] G.-S. Liu and C.-W. Wei, "A new variable fractional sample delay filter with nonlinear interpolation." **IEEE Trans. Circuits Syst. II, Analog Digit. Signal Process.**, vol. 39, no. 2, pp. 123-126, Feb. 1992.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [11] T.-B. Deng, "Coefficient-symmetries for implementing arbitrary-order Lagrange-type variable fractional-delay digital filters," **IEEE Trans. Signal Process.**, vol. 55, no. 8, pp. 4078-4090, Aug. 2007.
- [12] T.-B. Deng, "Symmetric structures for odd-order maximally flat and weighted-least-squares variable fractional-delay filters," **IEEE Trans. Circuits Syst. I : Regular Papers**, vol. 54, no. 12, pp.2718-2732, Dec. 2007.
- [13] T.-B. Deng, "Transformation matrix for odd-order Lagrange-type variable fractional-delay filters," **Proc. 6th Int. Conf. ICICS 2007**, pp. 1-5, Singapore, Dec. 10-13, 2007.
- [14] T.-B. Deng, "Transformation matrix for even-order Lagrange-type variable fractional-delay digital filters," **Proc. Int. Conf. ICIAS 2007**, pp. 1179-1182, Kuala Lumpur, Nov. 25-28, 2007.
- [15] S.-C. Pei and C.-C. Tseng, "A comb filter design using fractional-sample delay," **IEEE Trans. Circuits Syst. II, Analog Digit. Signal Process**, vol. 45, no. 6, pp. 649-653, June 1998.
- [16] T.-B. Deng, "High-resolution image interpolation using two-dimensional Lagrange-type variable fractional-delay filter," **Proc. Int. Symp. NOLTA'05**, pp. 214-217, Bruges, Belgium, Oct. 18-21, 2005.
- [17] J.-J. Shyu, S.-C. Pei, and C.-H. Chan, "Minimax phase error design of allpass variable fractional-delay digital filters by iterative weighted least-squares method", **Signal Processing**, vol. 89, no. 9, pp. 1774-1781, Sept. 2009.
- [18] C.-C. Tseng, "Closed-form design of digital IIR integrators using numerical integration rules and fractional sample delays," **IEEE Trans. Circuits Syst. I, Reg. Papers**, vol. 54, no. 3, pp. 643-655, Mar. 2007.
- [19] J.-J. Shyu, S.-C. Pei, and Y.-D. Huang, "Two-dimensional Farrow structure and the design of variable fractional delay 2-D FIR digital filters," **IEEE Trans. Circuits Syst. I, Reg. Papers**, vol. 56, no. 2, pp. 395-404, Feb. 2009.
- [20] C.-C. Tseng, "Design of 1-D and 2-D variable fractional delay allpass filters using weighted least-squares method," **IEEE Trans. Circuits Syst. I, Fundam. Theory Appl.**, vol. 49, no. 10, pp. 1413-1422, Oct. 2002.
- [21] S. K. Mitra, *Digital Signal Processing : A Computer-Based Approach*, 4th ed. Newyork; McGraw-Hill, 2011.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [22] A. Franck, "Efficient algorithms and structure for fractional delay filtering based on Lagrange interpolation," **J. Audio Eng. Soc.**, vol. 56, no. 12, pp. 1036-1056, Dec 2008.
- [23] C. Candan, "An Efficient filtering structure for Lagrange interpolation," **IEEE Signal Process. Letter**. Vol. 14, pp. 17-19, Jan 2007.
- [24] M. F. Aburdene and T. J. Goodman, "The discrete Pascal transform and its applications," **IEEE Signal Process. Letters**, vol. 12, no. 7, pp. 493-495, July 2005.
- [25] Sorawat Chivapreecha and Chusit Pradabpet "A New Variable Fractional-Delay FIR Filter" **Proc. ITC-CSCC 2010**, Pattaya, Thailand, July 4-7, 2010.
- [26] Sorawat Chivapreecha and Tian-Bo Deng "Very Low-Complexity Structure for Lagrange-Type Variable Fractional-Delay Filter", **Proc. ICGCS 2010**, Shanghai, P.R. China, June 21-23, 2010
- [27] T. J. Goodman and M. F. Aburdene, "Interpolation using the discrete Pascal transform," **Proc. 40th Annual Conference on Information Sciences and Systems**, pp. 1079-1083, March 22-24, 2006.
- [28] Skodras, A. N., "Efficient computation of the discrete Pascal transform," **Proc. Int. Conf. EUSIPCO 2006**, Florence (Italy), 2006, p. 1-4.
- [29] A. Edelman and G. Starnig, "Pascal Matrices," **Amer. Math. Monthly.**, pp- 189-197, Mar. 2004.
- [30] Ussanai Nithirochananont, Theetima Treepayak, Sorawat Chivapreecha, Tian-Bo Deng and Kobchai Dejhan, "Discrete Pascal Filter and Its Hardware Realization," **Proc. 2008 International Symposium on Intelligent Signal Processing and Communication Systems (ISPACS 2008)**, pp. 461-464, Bangkok, Thailand, Feb. 8-10, 2009.
- [31] Ussanai Nithirochananont, Sorawat Chivapreecha and Kobchai Dejhan, "An FPGA-Based Implementation of Variable Fractional Delay Filter," **Proc. 5th International Colloquium on Signal Processing and Its Application (CSPA 2009)**, Kuala Lumpur, Malaysia, March 6-8, 2009.
- [32] S. Mallat, *A wavelet tour of signal processing*, 2nd ed., Academic Press, San Diego, CA, 1999.

- [33] D. Gottlieb and C.-W. Shu, On the Gibbs phenomenon and its resolution, *SIAM Review* 39 (1997), 644-668.
- [34] K. Uesaka and M. Kawamata, "Synthesis of low coefficient sensitivity digital filters using genetic programming", **Proc. IEEE Int. Symp. Circuits and Systems** , vol. 3, pp. 307-310, 1999
- [35] K. Uesaka and M. Kawamata, "Synthesis of low-sensitivity second-order digital filters using genetic programming with automatically defined functions", **IEEE Signal Processing Letters**, vol. 7(4), pp. 83-85, 2000
- [36] S. Tassart and P. Depalle, "Analytical approximations of fractional delays: Lagrange interpolators and allpass filters", **Proc. IEEE Int. Conf. Acoust., Speech, Signal Process.**, Apr. 1997, pp. 455-458.
- [37] S. Koshita, M. Abe, and M. Kawamata, "A Simple Ladder Realization of Maximally Flat Allpass Fractional Delay Filters", **IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Express Briefs**, vol. 61(3), pp. 203-207, 2014

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์

1. P. Soontornwong, S. Chivapreecha, and C. Pradabpet, "A Cubic Hermite variable fractional delay filter," **Proc. of ISPACS 2011**, Chiang Mai, Thailand, Dec. 2011.
2. P. Soontornwong, J. La-inchua, and S. Chivapreecha, "An Implementation of Cubic Hermite variable fractional delay filter for digital image interpolation," **Proc. of iEECON 2013**, Chiang Mai, Thailand, Mar. 2013.
3. P. Soontornwong, S. Chivapreecha, and C. Pradabpet, "A Transient-Free Structure for Lagrange-Type Variable Fractional-Delay Digital Filter," **Proc. of ECTI-CON 2014**, Nakhon Ratchasima, Thailand, May. 2014.
4. P. Soontornwong and S. Chivapreecha, "Pascal-Interpolation-Based Noninteger Delay Filter and Low-Complexity Realization," accepted for publishing in *Journal of Radioengineering.*, vol. 24, no. 4, pp. 1002-1012, Dec 2015

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นายปริญญา สุนทรวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	8 เมษายน พ.ศ. 2520
ที่อยู่	99 หมู่ 4 ตำบลท้องเนียน อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	ปี พ.ศ. 2543 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี พ.ศ. 2549 วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประสบการณ์การทำงาน	
ปัจจุบัน	อาจารย์สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์

1. P. Soontornwong, S. Chivapreecha, and C. Pradabpet, "A Cubic Hermite variable fractional delay filter," **Proc. of ISPACS 2011**, Chiang Mai, Thailand, Dec. 2011.
2. P. Soontornwong, J. La-inchua, and S. Chivapreecha, "An Implementation of Cubic Hermite variable fractional delay filter for digital image interpolation," **Proc. of iEECON 2013**, Chiang Mai, Thailand, Mar. 2013.
3. P. Soontornwong, S. Chivapreecha, and C. Pradabpet, "A Transient-Free Structure for Lagrange-Type Variable Fractional-Delay Digital Filter," **Proc. of ECTI-CON 2014**, Nakhon Ratchasima, Thailand, May. 2014.
4. P. Soontornwong and S. Chivapreecha, "Pascal-Interpolation-Based Noninteger Delay Filter and Low-Complexity Realization," accepted for publishing in *Journal of Radioengineering.*, vol. 24, no. 4, pp. 1002-1012, Dec 2015

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นายปริญญา สุนทรวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	8 เมษายน พ.ศ. 2520
ที่อยู่	99 หมู่ 4 ตำบลท้องเนียน อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	ปี พ.ศ. 2543 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี พ.ศ. 2549 วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประสบการณ์การทำงาน	
ปัจจุบัน	อาจารย์สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้